

ÖZÜMÜN SESİ

Feryad eden kula kurban olayım
Kulumun kulluğunda kulluğa varayım
Kurban olunca Hakk'da
Can buldum Cânanda,
Aşkla dolup taşınca
Verdim canı Cânana.

Ne üzersin kendini Ya Sîn
Ayn Sin Kâf kendinsin
Ey Sevgili ahiretim Sensin

Ali geldi kanlı canlı
Sandım onu delikanlı
Ali geldi çekik gözlü
Dilbermiş meğer işveli
Ali geldi tam karşıma
Gördüm onu zuhurda
Yiğit güzel ve mümin
Zâhirdir Hâ Mim
Dilersen sen ol Ali
Olayım sana Muhammed
Dilersen sen ol Ahmed
Olayım sana Ali

M. Fuad
Kaş 27.04.2000

Hâ nüzul eyler
Mim tenezzül eder

Dileyen kalsın zannın
Cehenneminde

Sen sensin
Bende sen

Kucaklıyorum
Kendimi Senden

Herşeyimlen

M.Fuad

Yük taşımayan ağırlığın ne olduğunu bilmez.
 Aşkı tadmayan Sevgilinin kim olduğunu bilmez.
 İnfak eyle bütün isimleri kendinden
 Dağıt bütün elbiseleri ehline
 Hepsi yerli yerinde.
 Ali'nin elbisesi Ali'den gayrına düşmesin
 Seven sevdiğinin giysisine bürünsün.
 Ayağını çek oyukdan ey Sevgili
 Elbet yılan da görünecek suret ve mânâda akreb de
 Sen eşyanın hakikatine bak!
 Hiçbir şey tekerrür etmez. Eden kendinsin.
 Vazgeç özüne direnmekten; Sen her yerdesin.
 Kör olan yokluğu görmez
 Gören varlığa bakmaz
 Sakın bakma kendine
 Yazık edersin nefsin
 Bakanı da mazur gör. Baktırandan ötürü.
 Seven sevdiğine güvenir. Kuşku duyan sevgiden uzak kalır, sevgiliden de.
 Sevgisiz bir yaşam sonsuz çiçek gibidir.
 Suretsiz olmaz bu âlem, varlık görünmeyi diler
 Aşksız yaşanmaz bu dem, gönül sevmeyi ister kitab, ehline verilir.
 Okuyan, onu ait olduğu yere iade eder.
 Çirkin diye bir şey yoktur
 Onu çirkin gören vardır.
 Kır zan putlarını gönül mâbedinden
 Koş olabildiğince hür ve sevgiylen
 Gönülün hakikatine kim tanıklık edecek, Hakk'dan gayrı.
 Nefsin safiyetini kim bilecek, zâtından gayrı.
 Emir kuluyum ben
 Başka iş bilmem, sevmekten gayrı
 Kimden ses duysam
 Ona cevap veririm
 Hem seven hem de sevilenim.
 Yaşamak severcesine günah değil
 Ölmek yaşarcasına günah değil
 Elin elimde gözün gözümde
 Kendinden kaçan aşık değil
 İnsan olmak günah değil
 Her sevgili hakikat değil
 Vücûd arayan varlığı görmez
 Sevgiyle dolan gayrını bilmez
 Aşkı gören için her şey bir iddiadır
 Aşkda yaşayan için her şey aşkıdır
 Cümle âlem koklasada doyumsuz güzelliğini
 Yine de kıyamam koparmağa tek bir çiçeğini.
 Alışveriş tezgâhını kapattım. Verecek bir şeyim yoktur âleme; bir nefes dostluktan gayrı.
 İnsan sevmek günah değil.
 Kaldır taşları yoldan Fuad'ım, lâstikler patlamasın. Senin canın çok yandı kimseninki gayrı
 yanmasın.

Ölümsüzlüğü ehline bırak. Sen ölümlülerden ol.
Sevilmeyi bekleyenlerden değil; sevenlerden ol.

M.Fuad Kaş, 30.04.2000

Bizi içerken görmüşler
Bırak görsünler
Bizi sevişirken görmüşler
Bırak görsünler
Hem sarhoş hem de aşığız biz
Tefsir bitti Tevhid başladı
Hasret bitti Aşk başladı
Bülbül feryadını dinleyerek göçtü
Gülsuyunda yıkanan ab-ı hayatı içti
Bunca sevgisizlik haramdır ruhlara
Muhabbetir yakışan zâtın kullarına
Her sabah yeniden dirilir bülbül
Gülü görmek umuduyla
Her akşam soluğunu keser rüzgâr
Deryaya hasretin kokusuyla
Var git yoluna ey keder
Sarhoşa meyhane gerek
Gel gör göğsümü ey neş'e
Sırrıma sırdaş gerek
Masal dinlemek isteyen masalcı nineye gitsin
Yüzümü çirkin bulan değil, olduğum gibi gören gelsin
Yokluğun sesini dinliyorum bu dem
Kuşlarda sessiz
Gölgem dahi beni terk etmiş bir
Sen bir ben
Hayır hayır yalnız Sen.

Cezbe başlamadan varlığın birliği bilinir mi
Zıtları zâtında toplamadan aşk belirir mi
Toprakla buluşmadan Âdem özünde dirilir mi
Kucaklıyorum hepinizi ey körler, sağırklar, dilsizler
Kucaklıyorum hepinizi ey fahişeler, fakirler, aidsliiler
Bağışlayın beni kaldırım çocuklarım, özürlü yavrularım, vebalı canlarım
Bağışlayın beni taşıdığınız yükün ağırlığını göremediğimden
Bağışlayın beni zannımın kiriyle sizleri lekelediğimden
Seviyorum hepinizi hepinizde kendimi gördüğümden
Kutlu doğum haftasında vefat etti Fuat bey
kalbi dayanamadı biçarenin, güzelliği görmeğe
Ne alıştı o, ne de ayıktı
Şişesiyle birlikte gömdüler
Gönlünü fakirlere verdiler

Nuh'un teknesine koymuşlar bizi
 Çaresiz binmişiz
 Muhabbet rüzgârına sarmışlar bizi
 Çaresiz sevmişiz
 Yemenden esen o latif
 Kokusunu aldınız mı
 İbadet kadar kutsaldır
 Sevmek sevilmek
 Dua kadar hakktır
 Ağlamak gülmek
 İnsan kadar doğaldır
 Yaşamak ölmek
 Bütün söylenenleri unutun
 Kendi doğrularınızı kendiniz bulun
 Hakk'ın yarattığında kusur aranır mı
 Kusur, ondaki mânâyı bulamayanda
 Karşısındakinin tepkisine bakan
 Kendi tepkisini göremez
 Mezarlığa gidip de orada ne göreceksin
 Bunca ölü, meydanda arzı endam ederken
 Âlemi kirli kendini faziletli bulan her benlik
 Bütün sütunlarıyla yerli yerinde duruyor demektir
 Oldum olası hep sevmişimdir devrik cümleyi
 Bilirim ki devrilmiş her şeyde O, hep diri
 Varlığını varlığım ile tanıdım
 Senden gayrına bakamadım
 Sevgini Gönlümde buldum
 Sevmeye hiç doyamadan
 İlmi irfanı ehline bıraktık
 Kitabları attık gemileri yaktık
 Her kulaçta geriye dönülmezliğin
 Huzurunu yudumluyorum
 Kana kana içtiğim sevginden
 Seni yudumluyorum

Gönül seviyor paylaşmayı sevmeyi
 Gönül seviyor umudu korkuyu
 Gönül seviyor yaşamayı ölmeyi
 Gökyüzü bulutlu
 Toprak çatlamış
 Yağmuru bekliyorum
 Gönül suskun
 Özüm durgun
 Çağrını bekliyorum
 Sevginle yatıp
 Sevginle kalkıp
 Seni bekliyorum
 Bilinmezliğin peşinde koşmayı
 Sever insan
 Keşfedeceği mânânın kendisi

Olduğunu bilmeden
 Hayatın tükenmeden, hayatı sev
 Soluğun kesilmeden, kendini sev
 Yolcu sensin Yol sensin Vuslat sensin
 Dünyanın yalan olması, ondaki beklentilerindir
 Hayaller bitti mi var olan, gerçektir sevgidir.
 Hastaya hizmet, sevgidendir
 Yoksulu doyurmak, sevgidendir
 Halka verdiği sevgi, Hakk'a döner
 Sevginin dönüşümü, senin ahiretindir
 Hakikati hakikatin dışında arama. O, ne senin elinde tuttuğundur. Ne de tuttuğunun dışındadır.
 O her yerde her şeydedir. O, hiçbir yerde hiçbir şeydedir.

Her kim neye inanırsa inancı onun âhiridir. Hakk'a imân edenin âhireti hakktır. Âhir O'dur.

Herkez kendi hakikatini anlatır sevdiklerine
 Kendinde bulduğu mânâları çizer nefsinin boyasıyla
 Seven sevdiğinde kendini görür kendini bulur.
 Seven ve sevilenin birliği budur. Farklılıkta bulunan için her şey bir iddiadır. Kendi varlığı kendisinin iddiasıdır. Nefsi safiyede ara özünü. Ruha bahşedilen muhabbetin özünü.
 Âhiret, intikal eden mânâdır niyet, amel ve niyaz olarak sevdiklerinize. Sizin sevginizdir âhir olan özünüzde.

Bâki kılmaya lâayık bulunan mânâ ölümlü kişilik midir-ölümsüz hüviyet mi?
 Vazgeçilemeyen âhiret midir-nefis mi? Ne de zor gelir insana önemsenmemek, zaman içinde unutuluvermek! Gerçekte evrenin dışladığı bir şey var mıdır âlemlerde! Gündüzün varlığını kabul ederken, gece nin yokluğunu yok sayabilir miyiz? O gecenin yokluğundan nefsin varlığı doğmadı mı? Ve güneş battığında her gece, yokluğa uykuya dalmak doğal değil mi?
 Gece ve gündüzü- yokluk ve varlığı yaratan Mutlak Varlığı bâki, kendini fâni kılmak nefis için o kadar zor mu?

Evet zor. Lütuf olmasa. Evet zor. Muhabbet olmasa.

Hani nerede aşk balıkları
 Nerede kaldı gönlün mısraları
 Fakrun batınıdır gece. İdraktır şafağı
 Nefsin izafi varlığının yokluğunda özdeki varlık nûru yayılmıyor mu bütün evrende.
 Âlemde yayılan pür nûr gibi. Denize boşalan billûr gibi.

Kişiliğinin izafiliğini kabullendiğinde beşer vücudundan vazgeçmiş, özdeki nûrun sahibinin Hakk olduğunu gördüğünde, mânâ vücudunu sahibine iade etmiş olacağından; kendi hakikatiyle buluşmuş olur insan.

Geceye büründüm kadrin zuhuru için

Ruhu indirdim kalbime anın izzetine

Hakk'ın rahmetinden gayrı her şeyden geçenin âhireti Hakk'tır. Varlık O'dur.

Nefsinden ölmek, hakikati yaşamın dışında aramak değildir. O, bâtınla, gaybla sınırlı değildir. Özdeki nûrun sahibine iade edilmesi, nûru varlığından dışlamak değildir. Nûrun zâhir olmadığı bir varlık yoktur.

Gül açmadan gülün güzelliği belirir mi?

İnsan sevmeden insaniyet bilinebilir mi?

İnandığınız değerlere sahip çıkmazsanız, inanmadıklarınız size sahiplenir.

Ne de zor gelir insana istenilmemek. Ne de zor gelir insana sevilmemek ve karşılıksız sevmek.

Koş sev birilerini bir şeyleri. Bil ki sevdiğin her şeyde bulduğun hep O'nun sevgisi. Sevgide hayat var. Hayy ve Kayyum zât var

Yıkandığın pınarlarda mahmurluğundan ayılmadınsa hâlâ. O halde gel bana. Seni sevgiyle yıkarım kurnamda. Öyle bir muhabbet ki aciz varlığımdan daha fazla. Ama sakın darılma bana, kurnadaki taşa bulursan kara karınca. Ve bilsen ki eğer, kendi pınarındaki sevgi sana da yeter, bütün sevenlere de. Belki de bana acırda lütfedersin özündeki güzelliği. O ölümsüz sevgiyi.

Terkibindeki tertib mânânın sırrıdır. Kendi kemâlatını aşan insan ekberdir. Onu inkâr eden ebterdir.

Sevginin özü sevgidir. İlim sahibini bulur. Ârif irfanla doludur. Aşık aşkda yoğrulur.

İlkbahar, fecrin doğuşu gibidir. Kışın ardından rebiülevvel gelir. Karanlıktan aydınlık doğar. Teklikten çokluk belirir. Vahidiyet Vahid'in görünüşüdür. Seven, sevilen ve sevgilinin tezahürüdür rebiülevvel. Seven sevdiğini sevgisinde izhar eder. Semâda ayın kaybolduğu gece o, semâda değil yerededir. Bâtın zâhirdir. İnsanı ekber onikinci gece zuhur eylemiştir.

Her ay bir mânânın zuhurudur. Hakk'ın katında mânâların toplu görünüşü onikidir. Bunlardan dördü mahbubun mahremidir. İlki; insanın kendini azad etmesi nefesine söz geçirmesiyledir. İkincisi; gönül mâbedinin çıplak tavaf edilmemesi kulluk örtüsüne bürünmek içindir. Üçüncüsü; aydınlıktan sadakat doğar. Nûrdan akseden nûrdur. İşrak vakdi kulluğun mânâsını feyizlendirir. Dördüncüsü; vakdi gelinceye kadar mânâ gayrına kapalıdır. Yazılı olan hükmünü icra eder. Ruhun kendini bulup kendini bilmesidir dolunay ve istiğfar.

Sevgili dedi ki; eğer sevmeseydin beni, bulabilir miydin hiç özdeki sâfi sevgiyi. Eğer sevmeseydim seni, sevebilir miydin hiç âlemdeki tecellimi.

Her âşık da görünen benim. Sevgimi sevgililerde izhar ederim.

Bir mânânın sizde kayıt altına alınması o mânâyâ yöneltilen nazar itibariyledir. Vücûd mevcudiyetini öyle gösterir. Sizde ifadesi temiz olan herşey temiz, kirlili ise kirlidir. Aslında herşey yaratıldığı gibidir. Onu renklendiren kendimiziz.

Güzelliğin örtüsü güzellik. Sevginin örtüsü sevgidir. Sevmekten daha doğal ne var bu âlemde. Varlığın kendini izharı bilki ancak koşulsuz sevgide.

Bir kere uçtumu sevgi, kendini kapattığı kafesten
Buluştugu her şeye herkeze haykırır varlığını özünden
O ne surette sınırlıdır. O ne mânâda gizlidir.
O, gönlün kendisi, evvel ve âhir olan iksirdir.

Sevmek kabullenmektir herkezi her şeyi olduğu gibi.

İncitmemektir ne insanı ne cini.

Kırdımsa nefsin kırbacıyla sizleri. Ne olur affediniz beni. Sevgiden doğar her amelin sâlihi. Bahşeylediği lütfunun sahibidir ölümsüz zâtın kendisi.

Sevin birbirinizi, kendi nefislerinizi sevdiğiniz gibi. Bilin ki Hakk'ın sevgisi hepinizin sevgisinden ileri.

Zannındaki renklerden arınan gönül hem renksizdir hem de bütün renklerde belirir. Her gönül kendine uygun gördüğü mânâyâ yönelir. Uyumsuzluğunun ve huzursuzluğunun sebebi görünmeyi dilemediği bir renk de belirmesidir. O renksizliğini bilmemektedir. Renklerin birbirinden farklı düştüğü âlemde gönlün rengi hâl'in içeriğini gösterir. Renksizliğin boyasıyla bezenen gönlün rengi koşulsuz sevgidir.

Deryaya sevgiyle dalanın nasibi sedefle incidir.

İnsanın âhireti kendi mânâ ve hakikatidir. Ruhun kendi varlığını izharı o mânâyı ihata etmesindedir. Hiçbir resim ressamın aynısı değildir. Ancak ressamdan gayrı da değildir. Suret mânâ değildir. Mânâdan ayrı da değildir.

Bir şeyin en parlak olduğu an karanlığın en yoğun olduğu zamandır. Gece ne kadar karanlıksa, yıldızlar da o kadar yaldızlıdır.

Bütün devirlerdeki devrim ve silkinme cahiliyetin en karanlık olduğu zamanlarda eyleme geçmiştir. İnsanın cehaleti âlemleri değil kendini bilmemesindendir. Kişinin kendi ilmi varlığı olarak kabul ettiği zanlarını en çok terk ettiği an, hakikati olan ruhuna en yoğun yöneldiği andır. İşrâkın mânâsı budur.

Âhirete geçiş nefisten ruha yükseliştir.

Hakikat; suret ve mânâyla sınırlı değildir.

Güneş doğunca karanlık yırtıldığından yıldızların ışığı güneşin ışığında gözükmez. Nasıl güneşin yakın ve uzak çevresini aydınlatması kendi varlığının aydınlık olması sonucu ise, ruhun tesirinde bulunduğu her suret de onun nûruyla nûrlu olur. Ruh; ne nûrlu kıldığının ayıdır. Ne de gayrıdır. Ruh ruhtur. Ayrılık ve aynılık zandadır.

Gözlüksüz güneşe bakılamadığı gibi ruhu da beşer gözüyle görmek mümkün değildir. Zira, gören göz değil, gözden yansıyanı algılayan zihindir. Ruhun görüldüğü göz ise zihin değil gönüldür. O, nûrunu kur'an dan alır. Güneş ancak açıkta olanı aydınlatır. Kapalı olanın içini ise gösteremez. Onun içini gören insanın sır gözüdür ki, o hakikatin ismidir. Vücudunda iki kanada mânâ ve sırrı zâtında toplar sâd.

Bir söz duymayayım seni belirten

Bir koku almayayım senden gelen

Ne olur bağışla bizi coşuyorsak senin sevginden.

Ruhun nûrlu kılmadığı bir suret yoktur. Nûrunun ışıltısı özüne yönelişindeki sâfiyeti ve sırrındaki kabiliyeti itibariyledir.

Malumdur ki; tavuk yumurtasının kaz ananın kuluçkasında büyümesi sağlanırsa yavru, anasını ve kardeşlerini takliden kendini kaz bilir. Ancak kaz yavruları uçar, tavuk yavrusu uçamaz. Bunun gibi mâsiva toprağında gönle gelen mânâlar da nefsi, kalbin kuluçkasında eğitip büyütür ve onu renkten renge büründürür. Ta ki sırrındaki mânâ kendisine gösterilip insaniyetinin hakikatini bilip tanıdığı vakde kadar.

Kendini idrâk kalıpları ile sınırlayanın ufku ve verebileceği kendi idrâkı kadardır. Ölümlünün sevgisi de kendisi gibi ölümlüdür.

Gel ey sevgili! Ölümsüzlüğün muhabbetine. Müteal ve Müstean'ın doyumsuz rahmetine. Bir rumuzla bilmeyi dilersen vuslatın mânâsını, kendinden kendine iştiyaktır onun hakikati.

Zikir çayırında koşturan kısırak

Elbet olur Hakk'a sâfinât

Rükudaki kulun boynu

Silinmeye layıktır,

Muhabbetullahla halkı seven

Seilmeye layıktır.

Bir yüzü hakkani vücuda bakan sâd

Her mânâdan Rabbine rücu eder saffat.

Her yaratık yaratılışına uygun bir anlayış ve ittiba içindedir. Bir çiçeğin kendisine gösterilen sevgi ve ihtimamı anlaması, kendindeki güzelliği açarak göstermek suretiyledir. Bir ağacın meyva vermesi, bir bulutun yağmur bırakması kendilerinden beklenileni anlayarak maksuda itaat etmelerindendir.

Varlığın özünden çağırdığı hitaba cevap vermesi insanın kendi hakikatini anlamasındadır. Bu ise ses, suret ve mânâyla sınırlı kalmayan öyle bir sohbetdir ki, hatîb ile muhatabın buluştukları semâ gönüldür. Hitâb her gönlün anlayabileceği bir dildendir. Gönüllerin dili çok zengindir.

Hakk'ın kullarına duyduğu merhamete, özlem, şefkat ve sevgiye, kullarının şükür, hamd ve iştiyakteki acizleri ve O'nun muhabbet ve güzelliindeki mânâlar karşısında hayrete düşüp, emsalsizliğine hayran kalmalarıdır dar-ül hüzn.

Dar-ül aceze'de var bir Ayşe. Kapıya bırakılmış o, doğduğu gece. Anasını özler hiç görmediği, ona sarılıp kucaklaşmak ümidiyle. Anasıda, babasıda Hakk'tır garibin. Paylaşmayı dilememiş O, onu hiçbir ismin gölgesiyle. Hakk'ı onu sever. Ayşe de Hakk'ı. Ayşe sevgiyi boyar resimlerinde. Hakk nûrunu nûruyla boyar Ayşe de. Sıfat ki, mânânın bâtını olarak bilinir; eyleme geçtiğinde sevgi, zâhir olup görünür. Hani nerede bâtının gizliliği? Zâhirdir o Ayşe de O'nun doyumsuz güzelliği.

Kendisine sebep ve vesile aramakla geçirir hüzn vakdini insan. Varlığındaki mânâları görüp keşfedebilmek için. Nefsinde görmeyi dilediği sevgiyi yaşamak ve zâhirde onu seyretmek için bir suret arar karşısında. Âlemi berzahta ya bir dişildir o, ya bir eril. Ya da tabiatta o sıfata hitab eden bir çiçek. Belki pınardan dökülen bir çağlayandır o, dağ başında tanıştığı. Belki bir bulut, rahmetini gösterip kendisine gülümseyen. Veyahut bir muhabbet kuşu, evin bir köşesinde kafes içinde kendisiyle cilveleşip zikretmeyi bekleyen.

Kendinde görmeyi dilediği celâli dile getirmek için hep bir bahane, bir sebep arar insan kendine. O vesile ya bir eş olur, ya bir sevgili. Ya bir köpektir, ya da bir kedi. Hep aynalarda arar kişi nefsin kabiliyetinde saklı duran o hiç bilmediğini zannettiğini.

Oysa zahirde gördüğü sevgili, bâtınından eyleme geçen sevgidir kendindeki. Mânâda ki niyet zâhirde ki suretiyle buluşmak için bir vesile arar zuhuruna. Bireyin kendisi davet eder yaşamayı dilediği hâli kendisine. Davetlidir o, zaten ezelde zehrin hükmüne. Rıza ve izin hiç karşılıksız bırakmaz taleb sahibini. Vakdin sahibi giydiren nûrun talibini. Ne yaşanırsa ve ne gelirse nefesine, kendi eliyle ürettiğidir. Gösterilen mânâ kendi çağrısıdır zâhirdeki tecellide.

Akseden kendi sesindir ey sevgili gönül kubbende.

Ah Ayşe'de, hüviyeti görüp bir bilebilse.

O halde ey aziz! Hiçbir resimle mukayyed kalma. Dön her mânâdan mânânın sahibine. Tevvab olan Rabbine.

Her gönül sahibinin gönlüne göre cilveleşirsin hepsini de ne çok seversin İlahi.

Ne akıl ne sır eser sevgine. Ne de gönül kaldırabilir muhabbetini. Yine Sen taşır, yine Sen beslersin fakirlerini.

Kimseyi mahrum kaldıkları zannına bırakma, gönüllerdeki emsalsiz sevgini onlara onlarla bağışla. Senden gayrına muhtaç kılma. Hüzn vakdinde gönüllerimizi muhabbetinle sula. Senden Sana dönmeyi ihsan eyle. Dahvei kübrada, gönül kuşlarının toplu zikirlerinde hazır olmamızı lütfeyle. Ya aziz Vehhab.

Herkez kendisini diğerinin mushafından görmeyi diler. Zira, insanın hakikati onun yaradılışındaki zenginlik ve çeşitlilikte gizlidir. Kemalâtın hakkını verinceye kadar hal'den hal'e geçer insan. Mânâ güneşinin zâhir olduğu ufuk gönüldür. Hakikat nûruna şahid olunan belde ruhtur. Kimileri oraya deveye binip gider. Kimilerinin bindiği sığır götürür. Kiminin de nasibi koçtur.

Kim anlamadığını inkâr ederse o, kendinde bilmediği bir mânâyı inkâr etmiş olur.

Kuş dili insanın ilminde olan bir bilim değildir. O, ne sormakla bilinebilir. Ne de inkârla reddedilebilir. Hakk Teâlâ murad ederse onu dilediğinin gönlüne vasıtasız indirir.

Mânâyı açıklamaya çalışırsanız o, mânâ olmaktan çıkar kelâm olur. Oysa Dar-ül ahiret sakınanlar için daha hayırlıdır.

Sırttan geçen has kullar kelâm sahibi değil kelâmulahtır. Onlar her yerden O'nu dinler. Çiçekten, ağaçtan, dağdan buluttan, zâhirdeki her şeriattan. Enfüsteki her tarikattan.

Âdemden, marifetullahtan. Hakikatten, ümmil kitabın mazharı insandan, kelimetullahtan.

Hamdusenalar zâtına. Salat selam ve tahiyyatın en sevgi dolusu efendim Resulün Muhammed Mustafa'ya (s.a.v.)

Evvelde de sevgiydim, ahirde de sevgiyim.

Her seven ve sevilendeki tecelliyim.

Yaşam tek boyutlu değildir. Onsekizbin âlem içinde onu tek bir boyutuyla yaşamayı dileyen de birdir, bütün boyutlarıyla tanımak isteyen de. Varlığın her anında, her mânâsında sevgi ve uyum vardır. Uyumsuzluk; dengeyi sınırlamak ve kendince tanımlamaktan ileri gelen bir çelişkidir. Muzikî de yanlış bir notanın çalınışı gibi. Ne varki o çelişkiyi müşahede de dahi anlayış ve erdem gizlidir. Zira, varlık her an yeni bir iştir. Herkezin ameli takatı kadardır. Sevginin boyutu yaşandığı kadardır.

Sordum kendime; o halde vuslat nedir?

Özüm dedi ki; uykudan uyanmak vuslattır. Ölmeden ölmek vuslattır. Ölüp de dirilmek vuslattır.

Vuslat; surette, mânâda ve hakikattedir.

Suretteki vuslat tabiatın anladığı şekliyle, tenin tenle, tohumun tohumla kucaklaşmasıdır. Yaradılışın dengesinde buluşmak ve koklaşmak vardır.

İsim ve sıfatlardaki buluşma suretteki vuslatın bir diğer boyutudur ki, Âdem'in Rabbiyle tanışması, O'nun sıfatlarıyla donanıp, Hakk'ın sureti üzerine halk edilişindeki maksadın zuhuruna şahid olmasıdır.

Bir de gözün gözden gayrını görmediği, bakanın baktığında kendini gördüğü suretteki vuslat vardır ki, müminin mümine, sevgilinin sevgiliye ayna olduğu vuslattır. Mecnun'un Leyla'sında, çırağın ustasında kendini görüp bilmesi gibi.

Vuslatın evveli birbirinin mânâsını görmek iledir. Birinin söylediği mısralara diğerinin cevap vermesi mânâdaki vuslata, sevgideki ahenke bir başka misâldir. Kelimelerdeki titreşimlerde, ifadenin derinliği ve güzelliğindeki vuslat ruhun ruhla buluşmasını tanıtır sevgililere.

Gönlün gönlü sevmesi vuslattır mânâda.

Karşılıksız sevmek vuslattır, kendinden kendine.

Niyetin amelle buluşması suret ve mânâdaki vuslatı bir araya getirir. Hastanın acısını paylaşmak suretiyle ona, umut ve yaşama sevinci vermek, kimsesize dostluk ve sevgi sunmak gibi. İsterse o, size zehir sunsun.

Keza; namaz, suret, mânâ ve hakikati itibariyle öyle bir vuslattır ki, kimileri için vakde bağlıdır. Kimileri her nafîle ibadeti vuslatın vesilesi bilir. Aşıklar için vuslat, gece ve gündüz farkının kalmamasındadır. Uyku yahut uyanıklık, sarhoşluk yahut farkındalık da yapılan her sohbet vuslattır ve hiç bitmeyen zikir ile eda edilen namazdır.

Teslimiyet vuslattır mânâda, korku ve umud ile birlikteyse şer'i hükümler vasıta vuslat için. İçtenlik ve özveri ile birlikteyse o buluşma öz ve söz itibariyle gerçekleşmiş, aşk ile yapılıyorsa hakikatten hiç ayrılınmamış demektir.

Tevhidin hakikatinde ayrılık yoktur ki vuslatı olsun. Tecellideki birlik vuslatın kendisidir. Sükût ve edeb vuslattır izzet önünde.

Âşık oldum kendime

Görünce tecellini sevgimde,

Sükût ettim izzetinde

Dönünce indindeki rahmetine.

Ne gecesine ne gündüzü var sevgilinin, kimdir o sevgili, sen misin ben miyim!

Akıp gidiverir gönül

Ezelde yazılı olana,

Coşup seviverir gönül

Aşka delil olana.
Gönlümü verdim vereli sana,
Ne kaldı bende benden yana.

Bırakın dostlar gıybet etsinler
Onların zehrinde de aşk var.

Ne gönle sığar bu sevgi,
Ne gönlün dışındadır onun işi.
Ne yazmakla tükenir bu kitab,
Ne aşksız duyulur bu hitâb.

Sakın bakmayın bu gönülden
Âleme,
Ne dost kalır ne düşman
Âlemde.

Yüreğimde bir ateş buldum
Alev alev yanan
Dedim Musa gibi kendime
Gidip bakayım heman,
Gördüm ki muhabbet dile gelmiş
Özden söze varan,
Aşkmış meğer gönülde tutuşup
Her candan konuşan.

Seven sevdiğine davetsiz gider
Sevmeyen gaybdan davet bekler.

Aşk bitti mi hayatta biter.
Ölümden sonraki aşk daha güzel.

Ben yazdım aşkın
Hikâyesini,
Ezelden beri dilindeki
Türküyü,
Bilir misin ki ben neysem
O'yum
Farklı gösteren bakışındaki
Oyun.

Ben tatlı su kabıydım dostlar acı sularını içime boşalttılar. Sevgi bulunsaydı
kadehlerinde onu akıtırlardı canlarım. Ne yapsınlar!

Kendini abid sanırsın
Âlim olsaydın hiç laf'ın kalır mıydı,
Kendini kâmil sanırsın
Ârif olsaydın hiç hâl'ın kalır mıydı,

Kendini mecnun sanırsın

Âşık olsaydın hiç nâm'ın kalır mıydı.

Eğer sevebilse insan varlığı kendinden ileri
Ne derdi kalır ne de yokluğun kederi.

Arındırmışsa sevinçten kedere
Soyunmayana yazıklar olsun,
Vermişse ipekten elbise
Giymeyene aşk olsun.

Hakkı arayan sevgili
Hani nerede,
Üflemez dertli kaval
Sevgisiz gönüle.

Dostlar mecliste fakiri çekiştirmişler belki bir gün olduğu gibi de seviverirler.

Muhabbet tellalının derdi malının değeli olduğunu âleme isbat etmek.
Benlik celladının hiç değişmez işi mülkü sahibine iade etmek.

Kulluktur başörtüsü gönül yolcusuna
Kul olmayan ne örtünse boşuna.

Yabancı maya karıştırma âdemiyet hamuruna
Kokusu hoş gelmez
Varlığa yokluk bulaştırma gönül kadehinde
İçince sarhoş etmez.

Kimileri ayrılmayı diler vuslata ermek için
Kimilerine göre ayıklık sarhoşluğa vesiledir içmek için
Sarhoş olmak için kadehin dolması mı gerek!
Sevgilinin adını anmak bize yeter.

Meyhanenin de şarabın da sen olduğunu âlem nerden bilsin. Aşkından sermest olmuşuz,
içilen selsebiliz biz.

Seven sevmekle Hakk'a itaat etmiş olur. Zira, sevgi O'dur.

Hayatının değerli olmasını diliyorsan onu olduğu gibi kabul et ve insan olarak var
olduğuna şükret.

Neyi tercih edeceğini bilmiyorsan, hiçbir tercihte bulunma. Yanlış olanı seçmemiş,
doğru olanı da terk etmemiş olursun.

İnsanın insan yüzüne bakması kur'an okumak gibidir. Zira, O'nun mânâsı sevgilinin
gözlerindedir.

Hakk'ın sıfatları yaratık değil. Çünkü O'ndan gayrı değil. Sevgi Allah'a aittir. Dileyen
dilediği kadar o sığara bürünür. O kimsenin malı değil.

Sevdiğin her şeyde O'nu sevmiş olursun. Yerdüğün her şeyde de O'na olan uzaklığını
dile getirirsin.

Kendi dünyası gerçek karşısındakinin âlemini hayal olarak değerlendiriyorsa, ne
kendini, ne karşındakini, ne de âlemleri henüz tanımamışsın demektir.

Aşıklar sığmaz kefene. Ne de tartılır terazide.
 Erdem gördünüzse nefsinizde,
 Fakirin kusurunu görmeyin
 Beğenmedinizse gönül dünyamı
 Kendi güzelliğinizden lütfedin.

Ey Sevgili! Dostlarına sevgi ve anlayışla yaklaş ama aynı yaklaşımı onlardan bekleme.
 Seni de öyle görmelerini istemiyorsan kimseyi düşman görme.
 Kimseden bir şey bekleme, ikram edileni de reddetme. Herkezi kucakla, ama kimseden sadakat bekleme. Sevginin kaynağını özünden gayrında arama. Yaşadığın kadar sev, sevdiğin kadar yaşa ve varlığındaki güzellikleri tanı.
 Özünde iyilik, güzellik ve sevgi bulursan Hakk'ı görmüş gibi olursun. Zira, o sıfatlarla sende aşka gelen O'dur. Yönelmeyi dilediğin mânâlar bunların zıttıysa, bu da O'nun takdirindendir. O sıfatları yüklendiğin için sen de takdire layıksın.
 Kendine güzelliği rehber edinen, her şeyi rehberinin gözüyle görüp tanır. Çirkinliğin talibi ise her gördüğünde yine rehberini bulur.
 Herkez rehberini kendisi seçer. Dinde, tecellide zorlama yoktur.
 Vicdanlarda yaşanılan kıyamatte kurulan adalet terazisi herkeze layığı gibi davranılmayı öğütler. Hakk'ın adaletindeki rahmet gazabını geçmiştir. Sen de öyle ol ve kimseyi yargılayıp suçlama. Sevip, bağışlamak herkezi ve kendini en güzel adalettir.
 Desen ki; ben hepsinden geçtim. Hepsini de kabul ettim.
 Derim ki; varlığın mübarek olsun. Seni sana tanıttığı için Allah'a hamdolsun.

Mizacı güzel olanın ameli de güzeldir.
 Güzellik güzeli görenindir.

Coşup kabaran sensin
 Bizler de köpüğüne takılmışız

Her sabah
 Yaşama sevincidir uyandıran gaflet uykusundan
 Her akşam
 Huzura çağırır Cânan çokluğun telaşından.

Sevgiye hasret nice masum yavrular var bu âlemde. El uzatılmayı bekleyen nice dertli hastalar var evlerde. Nice cânanlar huzurevlerinde Hakk'a hizmet ederler, öksüzü, yaşlıyı sevmekle O'nu tesbih ederler.

Vakdin sahibi gece ve gündüzü birleyip değerlendirendir. Hâl'in sahibi muhabbeti kendinden hiç eksiltmeyendir.

Sırta takat, lütfâ bağlıdır
 Hakk'a imân, aşka bağlıdır.

Tepkisiz nefis için ibtila yoktur. O kendisi teslim etmiştir. Görüp işitmesi şahidlik içindir. Zira, suret aslı üzerine kaimdir.

Tepki gösteren nefsin işitip görmesi ise insaniyetinin mânâsını bellemesi yaşamın cilvesiyle hâl'den hâl'e çevrilenin zanlarından arındırılıp, nefsin yükünden kurtulması içindir.

Altının eritilmesindeki amaç, onu diğer madenlerden ayırmak, aslı mizacı ile buluşturmaktır.

İnsan çıplak doğar, çıplak toprağa verilir. Bütün giysiler ve örtüler zannın ürünüdür.

Malının hesabını malı olan verir.

Malı sahibine iade etmiş olanın hesabı ne artıdır ne de eksi. Onun artısı da eksisi de sevgidir sevgi.

İnsanın kendi değerini bulması vakde bağlıdır. Ömrün mânâsı budur. Rabbına kavuşmayı engelleyen her şey onu olduğu gibi gördüğün an vuslata vesile olur. Zira, O'nun her şeyde de her işte tecellisi vardır.

Dualitenin oyununda kimine mürid kimine mürşid elbisesi giydirilir. Müridin yeteneği mürşidin levhasında aşk ve şevk olarak tezhür eder. Sevgi atomu parçalanınca; seven-sevilen, aşık-maşuk kimlikleriyle kendini izhar eyler. Asıl olan onun yapısındaki ahlâk ve muhabbetir. Nice sevenler bu oyun hiç bitmesin ister. Nice küsenler varlığa sırt döndüğünü zanneder. Vahid vahidiyetinde kendini böyle gizler. Ezelden ebede böyle hüküm sürer gider.

Bütün bir hayat boyu aranan şey insanın özünü bulmasıdır ki mizacı muhabbet olsun. Zira, ekildiği tohum odur. Neyi kiminle paylaşacağını iyi bil. Su kabı kırıldımı eskisinin hükmü biter, yerine bir yenisi getirilir. Dostun dostluğu hangi kapta olsa içilir. Zira, sevginin tohumu bir ve devri daimidir.

Sözün güzelliği hikmetinden.

Özün güzelliği muhabbetindendir.

Dilin hükümrân olduğu belde gönül susar,
Sevginin hükümrân olduğu bahçede ruh coşar.

Suçlayıp eleştirmek herkezin nasibidir,
Sevip, bağışlamak herkezin haddi değildir.

Sevgiye dayanmayan birliktelik ticarettir.
Muhabbetin buluşturduğu hikmet tevhiddir.

Dilin örtüsü sükût,
Sükûtun örtüsü ilimdir.

Rızanın örtüsü huzur,
Huzurun örtüsü ihsan'dır.

Sevgi kendi kendini besler. Onun nûru ve hayatıyeti fitratındaki hikmetindendir. Bu nedenle denir ki; muhabbet karşılıksız vermektir.

Soruldu; kimdir mürid, kimdir mürşid?

Dedi ki; hepimiz Hakk'ın müridiyiz.

Kimimiz O'nu murad etmişizdir. Kimimiz O'nun muradıyızdır. O dilemedikçe yaşamasını ölmesini, sevmesini beceremeyiz. Görüp işitmemiz O'nunladır. Yiyip, içmemiz O'ndandır.

Herkez karşısındakini kendindeki sıfatlarla tanır. Doğru ve güzeli görmek istiyorsan bakışını düzelt. Herkeze sevgiyle bak ki eğri bir şey görmeyesin. Beraber olduğunuz şey kendinizde görmeyi murad ettiğiniz mânâdır.

Hayrı dileki hayr'ın sahibi olasın

Sevgi dağıt ki sevgi bulasın.

Bugün var yarın yoksan incitme sakın kimseyi

Görüver gönüllerdeki fazileti özün gizindeki inciye.

Gösterme kimseye noksanını onu o kendisi de bilir

Paylaşiver koşulsuz sevgiyi yeterince bilinmeyen odur.

Deki; dost olarak Hakk'dan geleni seçtim gayrı düşman kalmadı!

Güzellik insanın gözlerindedir. Onunla Hakk'ın tecellisi görülür.

Bir ah çektim, bin ah duydum.
Bir gönül gördüm, gönlümü buldum.

Eğer insanlar birbirlerine zanlarındaki nisbet ve önyargıyla değil insan oldukları bilinciyle bakabilselerdi, gönüllerinden muhabbet ve şevkatin yayıldığına şahid olurlar, gördükleri varlığın kendi hakikatleri olduğunu bilirlerdi. O zaman o bakış buluşmak için bir delil ve rahmete bir vesile olurdu.

Elbette bu mânâyı yaşayan nice gizli sevgililer var bu âlemde. Bizler ise uzak düşmüşüz kendi hakikatimize. Hasretimiz kendimizdir, insaniyetimize.

Neticesinde insanı kendine kavuşturmayan bir hayat, içinde kimsenin bulunmadığı, boşa aydınlatılan bir oda gibidir. Beklentilerin ve fantazilerin ötesine geçmeyen insan kendinden yararlanılmayan su membağı gibidir.

Bir insana yapılabilecek asgari dostluk onu olduğu gibi kabul edip sevmektir. Gerisi onun kabiliyetinde gizlidir.

Surete dolanıp mânâ ile
Varlık belirir can ile
Ben ruha can demem
Can tende, zâhir olmadıkça,

Muhabbet coşup rahmet ile
Gönüller dolar aşk ile
Ben aşka hakk demem
Hakk bende aşka gelmedikçe,

Kul buluşur Rabb ile
Öz koklaşır yâr ile
Ben aşığa ma'suk demem
Ma'suk aşıkla bir olmadıkça.

Gönül kadehi boş değil
Aşkla dolanı gelsin bize,
Sır kovanı kof değil
Hakk'la dolanı gelsin bize,
Zâtı nefsiyle fâni değil
Bâki olanı gelsin bize,
Görmeden nûrumu
Bulamazsın sırrımı,
Sevmeden herkezi
Sevmezdin kendini.

Bulmak istersen kendini
Sev âlemleri koşulsuzca,
Görmek istersen sevgiliyi
Ver kendini koşulsuzca.
Mademki Sen emrettin Sevgilim
Severim herkezi Seni sevdiğim gibi,
Mademki Sen lütfettin Sevgilim
Coşarım aşkta Seni gördüğüm gibi.

İyi ki görmüyor herkez güzelliğini
 Nasıl paylaşırım sonra Seni,
 İyi ki bilmiyor herkez vakdini
 Nasıl yüklenirim sonra tecellini.

Aşk kovanı bal kovanı
 Doyamaz Hakk'a insan olanı.

Zannınla değil
 Fakrunla gel bana,
 Canınla değil
 Aşkınla gel bana.

Sensiz bir ölüydüm
 Seninle can buldum,
 Sevdiğin kadar varım
 Zâtında bir nazarım.

Kendini bilen gönlünü bulur,
 Gönlünü bulan kendini yitirir.

Aşkdan kaçan nâmerd'dir
 Zâtıyla bâki samed'dir.

Varlığımın cennetindeyim
 Dilersem emrimin cehennemindeyim,
 Beni soran kendinde arasın
 Seven gönüllerdeyim.

Hiçbir çizgiye sığmam ben.
 Kim nasıl çağırırsa ona öyle giderim
 Kimine bir baba, kimine bir ana,
 Kimine de Sevgiliyim
 Aşkım kefenimi yaktı,
 Ölümsüz güzelliğim.

Diledim olasın yâr bana
 Sürüldüm dünyaya hicran bana,
 Can verip can buldum
 Her âlemde bildim Seni,
 Bakmak gayrına haram bana
 Güzelliğin gözlerimde ayan bana,
 Benlik mezarında duydum Seni
 Görüp de öyle sevdim Seni,

Sevapla günah hayal bana
 Aşkın oldu Furkan bana,
 Tevhid meydanı aşikâr bana
 Her aşıkta buldum Seni.

Kaç insan aşık Sana
 Aşkın Sen olduğunu bilmek için,
 Kaç can kurban Sana
 Canların Sen olduğunu görmek için,
 Kaç cânan hayran Sana
 Senden Sana dönmek için.

Ararım ruhumun ikizini
 Mademki yarattın çift bizi,
 Böylemi gizlersin kimliğini
 Görürüm her sevgide hüviyetini.

Doyamam canlarım hiçbirinize
 Kendimle civeleşirim tecellimde
 Gizli güzelliğim sizlersiniz
 Saklarım sırrımı benliğinizde.

Nadide bir inciylim
 Herkeze göstermem kendimi
 Bir gönül sevgiyim
 Aşıklar görür hazinemi.

Tarifsizliğin içinden süzülüp geldim
 Hakk'ın güzelliğinde sırrımı gösterdim
 Özümün sesinde zatımdan seslendim
 Sevip seilmeyi aşıklara seçtim.

Bir sevgiyim gönülden hiç düşmeyen
 Bir ezgiyim nefeslerde hep titreşen
 Bir anım onun içinde gaybdan gelen
 Varlığım varlık da sonsuza akıp giden.

Ruhtan ruha bakmak ne güzel
 Varlığı varlıkta görmek ne güzel
 Aşkı aşkda yaşamak ne güzel
 Hakk'a Hakk'la ermek ne güzel.

Bir cezbeyim çekerim kendimi kendime
 Ölümsüz sevgiyim aşığım varlığın her zerresine

Ne başı ne sonu vardır nefsimin
 Yokluğa eren her katredeyim

İlâhi! Öyle güzelsin ki, kimse kirletemez zanlarıyla Seni. Yoklukta güç yok.
 Öyleyse kirletip, küfrettiği vehminden kurtar biçareleri. Lütfunun sonu yok.

Bütün sevgileri Sende yaşıyorum
 An ile,
 Bütün anları Sende buluyorum
 Aşk ile,
 Bütün canları Sana sunuyorum
 Hakk ile.

Aşkım benim tesbihimdir
 Seni,
 Hamd'ın kulunun aczidir
 Tesbihini.

Aşağıda mıyım yukarıda mı sormayın hâlîmi
 Gurbette atan aşığın kalbini
 İki can bir soluğa sığmaz
 Gelince biri öbürü gider
 Aşk ateşine dağlar dayanmaz
 Taşınca nefisleri kül eder
 Muhabbet fakirin ne haddine
 Gönle dalıp kayboluvermişim sevginde.

Sessizliğim Seni yaşamak için
 Kabuğumu kırdım zuhurun için.

Gelen giden Sendeki mânâlar
 Senden öte âlem yok
 Her şey Sende Senden
 Senden öte aşk yok.

Cümle kadehler yetersiz
 İçmek için,
 Cümle sevgiler yetersiz
 Zâtın için,
 Cümle hüznler yetersiz
 Aşkın için.

Her gönlün şerbeti aynıdır
 Kadehleri renkli,
 Dilersen aynı renk de buluşmayı
 Kır kadehini.

En güzel deyimim
 Hiç söyleyemediğim
 Sözcüklere sığmayan yerde
 Sensin Sevgilim.

Bir ezgi aldı ruhumu
 Gönül ağrısı mıdır bilmem,
 Bir huzur sardı özümü
 Dost çağrısı mıdır söyleyemem.
 Yargılamak çok kolay. Zor olan anlamağa çalışmak.
 Nice sevmediğim işler gördüm âlemde. Şimdi sevdiğim işi yapıyorum. Seviyorum
 varlığı koşulsuzca.
 Umud ettiklerini beklemekle geçirme ömrünü. Her umudun başı ve sonu sensin. Ver
 kendini hayata inançla ve aşkla. Bulacağın da onlardır kendi varlığında.

Gönülden gönüle nâmeler dökülüyor
 Sevgiyi duyuyor musun,
 Özden söze can fışkırıyor
 Sırrını görüyor musun,
 Zât kendini kendine çekiyor
 Yuvaya dönüyor musun.

Gönlün hakikati sınır tanımamasında, suretin hakikati ölümü tadmasındadır.
 İnsan; nûr ile karanlığın, varlık ile yokluğun suret ile mânânın bulunduğu noktadır.
 Kuralla-kuralsızlık, denge ile dengesizlik, saygı ile saygısızlık arasında çok ince bir çizgi
 vardır. İnsanın kendine karşı duyduğu saygı, onun başkalarına olan davranışlarının da
 ölçüsüdür.

Kuralsızlık; hiçbir değeri benimsemeden yaşamak demek değildir. Zira, kuralsızlık
 yaşamını seçmek dahi kural kabul etmenin kendisidir. Değerlerin farklı kabul gördüğü
 toplumda bireylerin hayata yaklaşımları kendilerinde görüp tanıdıkları mânâlar itibariyledir.
 Kişinin kendisi için doğru olan şey aynı mânâyı görmeyi dilemeyen bir başkası için aykırı
 olabilir.

Kimseye zorla bir oluşu tanıtamazsınız.
 Herkez aynı beden elbiseye sığmayabilir.
 Kim hangi değeri kendinde bulmuşsa onun mânâsını yaşar.
 Perdelerin kalktığı, duvarların yıkıldığı an kişinin kendi hakikatiyle yüzleştiği andır.
 İnsan gerçek değerini o zaman bulur. Saygı sözde değil özdedir. Sevgi dışlamakta değil,
 kucaklamaktadır. Karşınızdakine duyduğunuz muhabbet surete değil onda görmeyi murad
 ettiğiniz mânâyadır. Mânâ ifade ettiği değerini yitirdimi ilgide sona erer. Mânâsı zengin
 olanın sevgisi de engindir. Sevgi sonsuz ve sınırsız gerçeğin zâhir olduğu en ulvî mânâdır.
 Evvelde ne idiye ahirde de odur. Bâtını nasıl ise zâhiri de odur.

Aşığım ben geceye
 Adıma mehtab dediler,
 Ölünce dirildim sevginde
 Özüme şehnaz dediler,

Garibim hafî hikmette
Sırrıma insan dediler,

Dostluğum zâtî nefeste
Canıma cânan dediler.

Muhabbet ateşiyle dağlanan dolunay isim ve sıfatlar denizinde yansıyarak ışıldayan suretine bir ad aradı. İnsan ismine mazhar kılındı. Rahmeti hüznün vadisinde saklı buldu. Elem ve kederden orada soyundu. Her mânâ kendi değerine yöneldi. Yaşamdaki varlığına kabiliyetindeki sırla ifade hürriyeti aradı. İfadeyi ve hürriyeti kendi yaradılışındaki kemâlatta mahfuz buldu. Varlığa âşık oldu.

İnsanın güzelliği kendisine bahşedilen hikmetler ölçüsündedir. En güzel insan Hakk'ı en yakîn bilen insandır. Her mânâ kendi varlığından hoşnuddur. Her nefis kendi amelinde kendi değerini bulur. Her maden kendi terazisinde tartılır.

Sevginin tartısı sevgidir. Buluşacağın her yeni mânâ, özlemini duyduğun bir güzelliğin senden zâhir oluşudur. Kendinden kaçan mânâlara karşı körlüğü tercih edendir. Yaşam ve ölüm mânânın görünümünün değişimidir. Ne var olan yok olur. Ne yok olan varlığa dönüşür. Her iş kendi hakikatine yönelir.

Her çiçek aynı toprakta yetişmez.
Taşmış su ile hakir su bir değildir.
Eğriyi görmeden doğrunun doğruluğunu tanıyamazsın.
Bâtılı reddetmeden Hakk'a varamazsın.
Eleştiri oklarıyla insan ancak kendini vurur.
Sevgi okunun menzilini Rabbim bilir. Zira, sevgi O'ndandır.
Karşısındakini değerli bulan kendi değerini de görmüş olur. Hâl'den hâl'e dönüşen her gönül sonunda kendi hakikatiyle buluşur.
Sorguladığınız her şey kendi benliğinizdeki bir mânânın görünüşüdür.
Güzellik sorgulanmaz, yaşanılır. Seversen gülün dikenini, severler nefsinin kimliğini.
Reddetme sakın kimseyi, reddetmiş olursun kendini.
Yükünü hafifletmek isteyen, hayatı olduğu gibi sevip, kabul etsin. Varlığın kendisine sunduklarına rıza gösterip, onu diğerleriyle paylaşsın.
Sağlam olmayan hiçbir söz can bulup seni bağlamasın. Darlık yerini bolluğa, eğri yerini doğruya bıraksın.

Ey Sevgili! Sevgim gönlünde yankılansın.

Gel aşkı tarif eyle
Meğer aciz isen,
Gel hakkı Hakk'da birle
Meğer ârif isen
Gel nefisini kurban eyle
Meğer âşık isen

Her yiğid her mânâyı kaldıramaz. En çok kahra uğrayan en çok lütfâ mazhar olandır denilir. Bir kişinin sıkıntı çekmesi bir başkasının da aynı mânâyı yaşamasını zorunlu kılmaz. Herkez nasibindekini tadar.

Nice sususuz kaldı bu kadeh
Aşktan haber varmı,

Nice canlar sundu bu gönül
Hakkdan haber varmı.

Her insan kendi hakikatine erişti kendine özgü bir yolla olur. Yolların farklı görüntüsü ve yaşanan değişik mânâlar maksadın da farklı olduğunu göstermez, belki ifadenin zenginliğini vurgular. Sudaki lezzet farkı doğduğu kaynağa bağlıdır. Asıl olan çeşmeden suyun akmasıdır.

Diriye ölü deme
Aşk yolunda ölmüşse,
Gönlü halk da arama
Hakk'ın deryasında gizliyse.

Sevginin kendini dile getirmesinde şaşılacak ne var. Gerçek olan elbette kendini ifade eder. Kendi tabiatı içinde su akıcıdır. Çağlayan pınar yoluna takılan çerçöpü de götürüp varlığını mümtaz kılar.

İnsanın zenginliği gönlündeki tecellidedir. Özdeki sevgi ve rahmet sonsuz ve sınırsız zenginliğin müjdecisidir. Gönül ancak yaşadığına şahid olur. Dil ise yaşamadığının masalcısıdır.

Hayat, tecellideki zenginliği yansıtan bir aynadır. Herkez onu kendi gönül aynasında seyreder.

Teslimiyetin en ulvî mânâsı sevgide gerçekleşir. Zira, seven sevdiğine kendini verir.

Sevginin ötesi; sıfat tecellisiyle sıfatın sahinbinde yok olmak, sahibi sıfatla var olmaktır. Bu mânâ sıfatın zât'a yâr olması olarak da ifade edilebilir. Aynı mânâdan olmak üzere bütün aşıklar Hakk'ın sevgilisidir.

Gözlerime güzelliğin düştü
Görünen kendinsin,
Sevgimi sevginde buldum
Özümün nûru Sensin.

Her iş kendi ağırlığınca tartılır. Her işin sonucu farklı değerler doğurur. Hüsnüniyet her sonucun aslıdır.

İlâhi! Hakkımızda takdir ettiğin her hükme mağfiret eyle. Bizleri nefislerini değil, tecellinin güzelliğini seyredenlere iletir. Razı olduklarının ve rızaya erdirdiklerinin arasına kat. Zâtî muhabbetinden mahrum kılma.

Bize gönül değil
Gönlün sahibi gerek
Bağrı yanık değil
Hakk'a aşık gerek,
Bize mülk değil
Mâlik-ül mülk gerek
Adı derviş değil
Kendi ermiş gerek,
Bize göz değil
Çeşm-i dil gerek
Kuru söz değil
Öz oğul öz gerek.

Suskunluk efkâr oldu, coşku ise aşk.
Aşk kaba sığar mı, gönül kabı taşmış.

Nefsin özelliği beklentileridir. Beklenti bittimi varlık nedenin de tükendiğini hayal eder. Oysa, hayatın sırrı beklentilerin ötesindeki varoluşun bizzat kendisi olmasındadır. Nefs, hayatın mânâsını yorumlayan bir kabiliyettir. Nasıl yorumlarsa öyle var olur. Duygularına yenik düşen bir kişi duyguların esiri, izafi benliğini aşan birey ise duyguların hükümranıdır. Benlik, sevgi içinde erimektense sevgiden ve sevgiliden uzaklaşmayı tercih eder. Gönül bu mücadelenin yapıldığı bir meydandır. İnsanın özlemini duyduğu varlık kendi özvarlığıdır. Kavuşmayı dilediği sevgili ve öz benliği odur. Kendi hakikatı bu mânâ üzerine kuruludur. Kendine erip, kendini tanıyan yaradılışı ve onun törelerini de bilip tanımış olur. Sevginin sâfiyetine tanık olur.

İçimizdeki sıkıntı bizi zorlayan düşüncelerimiz ve yargılarımızdır. Zorlayıcı zanlardan kurtulduk mu sıkıntıda sona erer. Zikrin amacı; bâtil zanları gönlünden uzaklaştırmak, gönlü huzurun sessizliğine bırakmaktır.

Kendisiyle barışık olmayan kişi insanlar arasında ayırım yapar. Kendisiyle barışık olan ise herkezi kucaklar. Zorlayıcı zanda benlik ön plândadır. Gönül Hakk'ın tecellisine bir vasıta. Zihnen ne bilgi almak mânâyı anlamış olmak ve onu tarif etmek, mânâyı kabul edip yaşamak demek değildir. Yaşamı ve eylemleri, özü ve sözü, idrak ettiğini varsaydığı mânâsına uygun olmayan kişi kendi hakikatıyla da uyumlu değildir.

Görsel benlik bir yana bırakılırsa Mutlak Varlık kendini en güzel şekliyle ifade eder. Asgari güzel ahlâk, kişinin kendisine ve çevresine olan dürüstlüğü ve Hakk'ın mescidi olan gönülleri tahrip etmemesidir.

Değerli olan her şeyin kıymetini bilelim, onları kabettikten sonra hatırlamanın verdiği haz, birlikteyken yaşanılan an'dan daha mı faziletli? Kendi benliğinden vazgeçen, önemsenmeyi ve izafi kişiliğini yokluğa bırakan sevgiye ve Sevgiliye teslim olur, aradığı sevgiyi özünde bulur. Her insan yaşadığı mânânın sözcüsüdür. Sevgi yaşayanın sözleri sevgidir.

Kendini gören sevgiliyi göremez
Sevgiliyi gören kendini göremez
Ne buldumsa ölümsüz sevgide buldum
Verince gönlü Hakk'a aşkla doldum

Ne söze ne kaba sığar sevda
Ne resme ne hayale gelir Leyla.

Kim ne için yaşamışsa onun için can verir. Kimi bir kadeh şarap için, kimi bir avuç toprak için, kimi bir nefes aşk için.

Başkasının amelinin gören kendi amelinden gafildir. Kendi amelinin gören ise izafi benlik yanılgısına düşmüştür.

Hakk'ın takdirine yönelmek; yaşamı ya da ölümü dilemekten daha hayırlıdır.

Kendine isim ve sıfat aramaktan vazgeçen, isim ve sıfatları kendinde bulur.

Saygınlık ancak özveride bulunmanın karşılığıdır.

Sevginin kuralı yoktur; o, karşılıksız vermektir.

Ey Gönül!

Karşıdaki suretlerde yansıyan mânâlar sana seni anlatıyor. O mânâlar aynalarında kendine bakıp kendini görüyorsun. İççe âlemlerde kendi hiçliğinde kendine dönüyorsun.

Hüznü getirebilselerdi dile o, belki de bir damla gözyaşı olurdu. Sevgiyi getirebilselerdi dile o, sanki hiç ifade edilemeyen olurdu.

Feryad edemez oldu bülbül gülü kendinde bulup görünce. Hâl'den hâl'e döndü gönül gündüzken gece, geceyken gündüze dönüşünce.

Duygu an'ın içinde gizlidir. Onu tadımlamak için an'ı yaşamak gerekir.

Sis içindeki insanın yol göstermesi beklenebilir mi! Dostluk için tanışıklık gerek. Özbenliğini tanımayanın dostluğu görseldir.

Gönlü odun eyle aşk ateşinde. Dekî; Ey Sevgili zâti sevgini bize rehber kılarmısın.

Dolaştığın mânânın seyri özündedir
Sevgilinin mekânı kendi gönlündedir.

İnsanı kendi mânâsına ileten hakikat takvadır. Takvadan kim ne anladıysa onun mânâsı ve ahdı odur.

Kalem kırıldımı ne anlatan ne anlatılan kalır. Bâki kalan ancak Allah'tır (c.c.)

İçteki mânâ güneşinin zuhuruna söz, öze avdetine sükût denir.

Ses; mânânın ölçüsüdür.

Bireyin kendi varlığının farkına varması tecelliyi müşahade etmesi demektir ki nûrun zâhir olduğunun kanıtı da bu şahadettir.

Allah'ım! Tecellinin güzelliğini temaşadan hiçbir kulunu mahrum bırakma.

Kendinde mevcut güzelliği yaşayanın adı halk yaşıtanın adı ise Hakk'tır.

Her oluşu sevdim. O tecelli eylediği için. Her mânâyı hayr bildim; celâlindeki cemâlini gizlediği için.

Sevgiyi tercih etmek Hakk'ı tercih etmek demektir. Zira, Hakk Teâlâ Hz. leri zâtına duyduğu sevgi nedeniyle zâhir olmuş ve aşkı yaratmıştır. Leyla ile Mecnun'un belirişi bu mânâyı izhar etmeleri nedeniyledir.

Bilen için su ve deniz mânâ ve özü itibarıyla birdir ama, güven için dereyi görmekle deryayı görmek aynı şey değildir.

Tenkit ettiğiniz her şey gönülde mevcut bir mânânın size yansımasıdır.

En çok korktuğumuz bizde en çok mevcut olandır.

İnsanların birbirlerini sevmesi hakk, sevmemesi bâtıldır.

Bilip, tanıyarak sevmekle hiç tanımadan sevmek aynı şey değildir. İlkinde sevgiyi sevgilide yaşamak diğerinde ise ona tanık olmak vardır.

Can saldı tenimi
Hakk sardı özümü
Gönül nedir deyince
Aşkı buldum gönülde,
Gördüm nûru içimde
Çıktım aşkla zâhire
Sırr nedir deyince
Hakk'ı buldum kendimde.

Varlık yokluk birdir
Âlim isen,
Anın içindedir tecelli
Ârif isen,
Gördüğünü Leylâ bil
Aşık isen.

Her birey hayatı anladığı şekilde yaşar. Olgunluğunun hakkını vermeyen yozlaşmaya mahkumdur.

Sessizlik işitilmez, farkına varılır. Kişinin kendi özbenliğinin farkına varması sessizlik içindedir.

Hüzün vadisi şefkat ve merhamet ağaçlarının yetiştiği bir bahçedir. Giren, meyvasından toplar.

Hakk'ı her işte bilmedikçe, ârif değilsin.
Aşk'ı her şeye tercih etmedikçe, âşık değilsin.

Gönlün kafiyesi Hakk'tandır. O nasıl dilerse nehir öyle akar. Herkezin buluşacağı derya rahmet deryası; Hakk nasıl severse halk da öyle sever.

Daldan dala konan bir gün konacak dal bulamaz. Sevgiyi zâtının gayrında arayan sevginin mânâsına varamaz.

İlmin ölçüsü hikmettir. Gazabdan rahmete yönelik bağışlayıp sevmektir.

Gönülde seyredilen mânâlar hikmetin izharıdır.
Ağacın kökü kendi bedeninin altındadır.
İnsanın hakikatı da kendi gönlündedir.
Kendi değerini bilmeyen kimsenin kadrini bilemez.
Özveride bulunmayan nimete akıl erdiremez.
Her hitabının muhatabı vardır. Hakk'ın hitabının muhatabı insandır.

Gönülde yansıyan mânâlar ne kadar lâtîfse, kaynağı da o kadar derinde ve haniftir. Mânânın soyut olması onu teşrif edecek olanın kabiliyetine göre değerlendirebilmesi içindir. Gönül letâfeti nedeniyle mânâyâ ayna, beden ise kesafeti nedeniyle surete vasıta kılınmıştır.

Mânâdaki en ulvî ifade sevgidir. Nûr sevgidir. Sevenler ölmez zira, nûr hiç eksilmez. Nûrumu tamamla niyazı; sevginin bütün boyutlarıyla tecelli eylemesini dilemektir.

Kazdıkça gönülü sevgiye daldım
Hakk'ın boyasını âşıklara çaldım

Karşı kutupların birleşmesiyle kavuşmanın mânâsı yaşanır. Zıtlığın varlık sebebi bu heyecana vesile olunması içindir. Seven sevdiğine kavuştuğunda birlik meydana gelir. Tevhidden kastedilen mânâ zuhur âleminde anlaşılmış olur. Her kabiliyet karşı zıddıyla buluştuğunda kendi hakikatini görüp tanımış olur. Karanlık aydınlığa kavuşunca aydınlık bâki kalır. Ne var ki karanlık olmasaydı aydınlığa kavuşmanın heyecanı nasıl yaşanırdı? Kulda Rabbiyle gönülde buluştuğunda kul erir, bâki kalan Mevlâ'dır.

Varlığı Hakk bil
Nefsinindir fenâ,
Nûru gönülde gör
Özündedir bekâ.

Gönül mânâ yolculuğunun yapıldığı bir deniz gibidir. O deryanın suyu ise muhabbet.

Bizim yolumuz aşk yoludur
Gönül sahibi talib olur,
Bizim yolumuz hakk yoludur
Mürid olan murad olur.

Korku cehaletten, sakınmak edeptendir.

Nûrun nûra dönüşüdür âhiret
Sevgilinin zuhurudur güzellik ve ismet.

Sana seni anlatanla beraber ol. Seni farklı gösterenle değil.

Her parıldayan şey güneş değildir
Her tartılan mâden altın değildir
Aranılan ruhun ikizi Kur'anı Kerimdir
Her sureti güzel Cânan değildir.

Hakk'ın olduğu yerde bâtil yoktur. Sorarım gönlüme;
Hakk'ın bulunmadığı bir yer var mıdır?

Fiil neredeyse fail ordadır
Aşk kimdeyse hakikat ondadır.

Her göz güzeldir. Gözyaşından ötürü
Her gönül kutsaldır, aşk-ı mevlâdan ötürü.

Çok bilen çok şaşar
Can tükenir an tükenmez,
Çok seven çok yanar
Dert tükenir derman tükenmez,
Ne ayrıldır ne aynı
Dâvâ tükenir mânâ tükenmez.
Hem âşıktır hem mâşuk
Berdâr tükenir fermân tükenmez.

Dedim; nedir bu feryad, bir dem için
Dedi; ol dem de Gülizar gizlidir.

Yaratıldığı mânâ üzerine olabilen insan tam, olamayan noksandır. Bütün arayışlar meyvanın kemâlatı için.

Her insan kendi değerini kendisi biçer
Özünün hakkını vermeyen özüne hasret gider.
Ehline düşmeyen tarla ürün vermez
Dermanı bilene dert keder vermez.

Bir şeye hakikatını gösteren işaret akılsa, o işaretin hakikatı sevgidir. Zira, aklın varamayacağı yere sevgi varır. Hakk hakka rücu eder.

Her varlık isminin ağırlığınca amel eder
Özünün sesine uymak insanı kâmil eder.

Ey Sevgili!

Gönül kuranlardan ol, gönül yıkanlardan değil.
Can sunanlardan ol, can yakanlardan değil.

Ne cisme ne isme bak
 Zâtı zâtında ara
 Ne nûra ne nâra aldan
 Hakk'ı Hakk'la ara.

Bâtının kendisini ifade ettiği mânâdır zâhir
 Zuhurunda kendi kemâlatıyla görünür fail.

Ne suret vazgeçer tenden
 Ne gönül aşkdan,
 Ne Âdem vazgeçer Havvâ'dan
 Ne can Cânandan.

Aldığın nefesin kıymetini bil. Zira, o nefes sana ait değil.

Gönülde yangın çıkmadan
 Aşkı yaşayamazsın,
 Zâtı zâtında tadmadan
 Zevke varamazsın.

Huzur zihninin sükutundadır; Hakk'ı zikret
 Selâmet gönlün huzurundadır; Rabbini yücelt.
 Ne yaparsan yap. Kendin için yapma;
 Nefsinin haberi olmasın.
 Nasıl seversen sev. Kendin için sevme;
 Hakk'ı sevmiş olursun.

Küsmeye Ey Gönül!
 Acı çeken gönül rahmetin müjdecisidir
 Acı çektiren gönül zulmetin habercisidir
 Gönülde paslı olan, sözde ölmez
 Gönülde pak olan, özde ölmez.

Rahmet her şeyi yıkar, arındırır. İnsanı suizanlardan ve yargılarından arındıran su sevgidir.

Kanayan gönül kanından arınır
 Seven gönül sevgiyle yıkanır.

Sözüne gönül dayanmaz
 Özüne can,
 Âşıklar sana âlemler
 Kâmil insan.
 Rahmanın nefesidir uyandırır gönülleri
 Sevgilinin sesidir diriltir ölüleri

Cümle âlem toplanmış nefesimde
 Atar bir kalb gibi,
 Cümle sular akar bahçemde

Çağlar bir pınar gibi,
Cümle âşıklar dolanır gönlümde
Billur bir mercan gibi.

Her gönlün ateşi kendi içindedir.
Kâmil insanın güzelliği ilâhi sevgidedir.
Hakk dilerse kulunu varlığıyla donatır
Eriyen kulun yokluğu Hakk'ın varlığıdır.

Varlığın her mertebeden kendini ifade etmesine âlem denilir. Âlemlerin iç içe olması, bütün âlemlerde beliren varlığın teklifi demektir. Her âlem kendi mânâsıyla bezenmiştir. Arslanla ceylan aynı sofrada beslenmez. Aynı mertebede olmayanların beraberliği geçicidir.

Aslını bilen Hakk'a kavuşur
Bilmeyen ise taklitte kalır.

Farklılığın mertebesinde düâlite (kesret) başlar.
Hakikat mertebesinde tevhid (birlik) vardır.
Mânâlar ancak yaşanıldığı takdirde gerçekliğini gösterir.
Her çiçeğin kokusu kendisine özgü, her âlimin ilmi nasib edildiği kadardır. Her birim özünün rayıhasını yayar. Yiğidin kokusundan ondan yansıyan kemalât anlaşılır. Letafeti çok olanın kokusu da o nisbette lâtif ve zariftir.

Ruhun ruhu sevmesi müminin mümine ayna olmasıdır. Hakk'a teslim olmayan kişi nefesine teslim olandır denilir. Oysa nefsin hakikatı ise Hakk'tır. O halde her birim gerçekte Rabbına teslimdir.

Derlerse ki; bedenim topraktan, ruhum Allah'tan. ''Deki; hepsi Allah'tan''. Kimse kendisine liyakat elbisesi aramasın.

O, kendisine ne yakışacağını iyi bilir.
Giyen de, çıkaran da bizzat kendisidir.
Kula kulluk elbisesi yakışır.
Geçmişe takılan nefesine benlik arayandır.
O, ise her an yeni bir şendedir.

Dili kuş dilidir sözü hakk
Sureti insan görünür özü hakk
Zâtını zatıyla bilir Cenab-ı hakk

Her kuşun sesi farklıdır, ötüşü de. Her biri kendinde bulduğu titreşimi ve mânâyı dile getirir. Her ses sahibinden bir haber verir.

Deniz ne kadar geniş ve derinse, kabul edeceği dere ve nehirlerin çeşidi de o kadar çok olur.

Hiçbir havuz taşıyamayacağı suyu kendinde barındıramaz. Hiçbir gönül tadına varmadığı bir heybeti dile getiremez.

Gönül, Hakk'ın zâtına seçtiği, mânevi bir deniz gibidir. Onun içinden esen meltem ve esintiler-rüzgâr ve kasırgalar o denize can veren nefesin ve hayatiyetin suretidir. Kimse onun zenginliğini tartıp, ölçemez. Onun derinliğini onu yaratan, onun güzelliğini içinde yaşayan bilir.

Herkezin mânâ dünyası gönlünün genişliğinceidir.
Gönül darlığı mânâyâ olan uzaklığın simgesidir.

Gönül ki tevhide sever, ayrılığa tahammülü yoktur. Onun rahatsızlığı Sevgiliye hasrettendir. İbadet de bu yüzden gönül yapılır. İnsanı insana, kulu Rabbına ulaştıran vasıta aşktır. İbadet aşkın ifadesidir. İfadesi noksan da olsa aşkı çok olan maksadına erer.

Dilersen aşkı mevlâyı görmeyi
Onu kendinde ara
Dilersen sırrı canâna ermeyi
Onu kendinde ara.

Gönül pencereni kapalı tutma ey Sevgili! Hakk'ın güneşi hiç batmaz. Seven O olduğuna göre rahmet gönülden hiç eksik olmaz. İlâhi takdirin ne olduğunu bilsen de yine de O'ndan mağfiret dile. Zira, O çok merhametli ve çok bağışlayıcıdır.

Nefsin zorlayıcı azgın sularından koruyacak vasıta suretten mânâyâ yükseltip, mânâdan surete tenezzül ederek huzur ve sükûna ermiş gönül teknesidir.

Varlığı arayan yanar tutuşur
Yokluğunu bulan huzura kavuşur.

İnsanı yakan benlik korkusudur. Mânâ dünyasını sınırlayan da kendi zanlarıdır. Hırsız herkezi hırsız görür. Aşık herkezi kendisi gibi bilir. Nefsine lâıyk bulduğu mânevi bir basamağı kabullenen kişi, o basamağın hükmüyle kendini sınırlamış olur. Zaman ve mekân tanımayan hakikatı basamaklarda tutmak mümkün değildir. Hakikat mutlak sevgidedir. İlâhi aşk hiçbir kalıp tanımaz. Her basamağı kendine basamak edinir, hiçbir basamakla kayıtlı da değildir. Her birim göğsünün genişliğince o aşktan nasiblenir.

Kendini mânâyla bir görmek anın içinde geçerlidir. Zaman içinde kişi âlemi mânâdan surete iner ve âlemi farkı yaşar.

Hakk ne nasib ederse halk onu zevk eder. Mânânın sahibi Cenâb-ı Hakk'tır. O'nun mülkünün ortağı yoktur ki kul mânâyâ sahip çıksın.

Sevdiğinden ayrı düşmeyen yoktur âlemi fenâ da.
Sevgiliden gayrısı yoktur ki ayrılık olsun âlemi, bekâda

Mânâdan çıkıp mânâyâ döndüm
Âhir yüzümü kendimde gördüm
Aşkla hemdemdir sıfat nama bakılmaz
Aynıyla Hakk'tır zât zaafa bakılmaz
Göz birdir velâkin görüp görülmeyi diler
Gönül birdir velâkin sevip sevimyi diler

Ey Aziz! Gördükleri her resimde çirkinlik ve noksanlık arayanlardan değil, güzelliği bulanlardan ol. Surette kalanlardan değil, mânâyâ dalanlardan ol. Kimse bir kimseyi kötüleyerek yakınlık kuramaz. Zira kötülenin halkın hakikatı Hakk'tır.

Esen rüzgâr lütûf rüzgârıdır velâkin kimileri onu kahır bilir.
Gönüldeki mânânın ifadesidir cennet ve cehennem.
Âdemdeki mânâların görüntüsüdür cümle âlem.
Ölünün takdim edeceği bir şey yoktur âleme.
Ne düşünmüşse zât kendisinde, kendini ifade eden O'dur mertebeler itibariyle.
Kokmuş et ile pişmiş et bir değildir. Hakk için boğazlanmayan hayvan yenilmez. Nefsi Hakk'a kurban etmeyenin sohbeti tad vermez.

Kimseye faydalı olmayan nefsi için yaşar.
 Gördüğü görüntüden irkilen aynayı kırar.
 Kırılan aynalar bilseki kendi gönlüdür.
 Zıtlıklar düalitenin malı. Hani özde özden gayrısı!

Kişiye hakikate sürükleyen kendi inancının aklıdır; velevki kendisine örnek aldığı bir çakıl taşı olsun.

Bireyi yücelten kendi değerleridir; yeter ki o değerle özdeşleşmiş olsun.

İnsanın kendi eseri tamamlandıktan sonra bütün eserleri kendinde bulması onun olgunluğuna işarettir. Eseri tamam olmayanın diğer eserleri görmek istemesi onları kendinde bulamamış olmasındandır. Bilenin sormaması, görenin aramaması bu mânâyı dile getirir. Sevenin hiç doymaması ise tecellinin sonsuzluğunu kendinde bilip, kendinde görüp, yaşamasının bir sonucudur.

Herkezin herkeзде kendini gördüğü âlemde gayrılık var mıdır? Dost-düşman var mıdır? İyi-kötü var mıdır? Güzel çirkin var mıdır?

Kimileri bireye ne kadar önemsiz olduğunu anlatır. Kimileri de ondaki değerleri dışarı çıkarmağa çalışır. İnsanın değersizliğini yüzüne vurmaktansa onda mevcut olan değerlerin ortaya çıkmasına çalışmak daha faziletlidir. Ebinin görevi can vermek. Mezarının görevi ölüyü gömmek. Herkez kendine uygun sıfatla beraber olur. Aslında ona can veren de, ölüyü gömen de O'dur.

Mânânın letafeti ondaki derinliğinde ölçüsüdür. En derinde olan en temiz olandır.

Basıncını ayarlamayan dalgıç derinliğe dalamaz.

Benliğinden arınmayan gönüldeki inciye varamaz.

Gönülde aniden beliren mânâ
 Odur bilki özdeki mualla
 Ruhundan sözüne yükselen sedâ
 Odur bilki nefsindeki hüda.

Ey Gönül!

Yerdiğin halk değil, Hakk'ın celalidir
 Sevdığın halk değil, Hakk'ın cemalidir.

Ne gül dikensiz olur; ne insan zahmetsiz
 Ne gönül sevgisiz durur; ne âlem rahmetsiz.

Yanıp tutuşmadan öz pişmez
 Sevilip sevmeden Hakk bilinmez.

Isıtılmayan ev soğur
 Sevgisiz gönül buğz olur.

Canı canla besleyen
 Cana candan konuşur
 Ruhu zatiyla bezeyen
 Zâtına zatiyla kavuşur.

Âlemlerde kaydedilen her yeni keşif, âdemdeki bir mânânın açığa çıkmasıdır. Bilinmeyen biline dönüşmesidir. Hakikatte, Varlığın kendini bildirmesinden başka yeni bir şey yok âlemlerde. O şey ki O'nun gaybdan mâluma gelişidir; "O, her an yeni bir görünüştedir" hükmünün gereğidir.

Görülen resmin nefsiyim
Her bir âlemin rengine bürünen
Tadılan mânânın özüyüm
Her bir nefesden zevkine erilen
Yaşanılan anın sırrıyım
Her bir gönülden aşka geline.

Hakk, karşılıksız seven, karşılıksız verendir.
Karşılıksız vermeyi bilmeyen Hakk'ı nasıl bilsin
Karşılıksız sevmeyen huzura nasıl ersin!

Kendim söyler kendim dinlerim
Gönülden gönüle yansıyan nağmedeyim
Ezelin sesinden ebede seslendim.
Duyup dinleyen şahididir nefsimin.

Yakın olanın yoktur ismiyle gölgesi
Yokluktan varlığa akar zâtın kendisi

Gösteren Allah, gören Allah
Zâtını zatıyla, birleyen Allah

Bir ağır yüküm var, taşımağa doyamadığım
Bir gönül küpüm var, nefsim mal edemediğim
Bir aşk tellalı dolandır, hiç caydıramadığım.

Göğsümü açtım
Gönlümü aşk doldurdu
Gönlümü dağıttım
Özümü hakk doldurdu.

Ey Latif! Deki, hepsini Hakk doldurdu.
Ah canım sultanım! Kalblere ne güzellikler saçarsın Allah'ım!

Yitirdinse yolunu ey dost, gam etme,
Bütün yollar aşka çıkar.
Yitirdinse kendini ey gönül, gam etme
Bütün gönüller hakka çıkar.

Gönül kadehinden içilen iksir
Hem öldürür hem diriltir.
Gönül hiç sarhoş olur mu demeyin
Gelin bir de gönülden demlenin

İlle de seveceksen, sevdiğin kalıcı olsun
Hayalet değil,

İlle de dalacaksan, daldığın derya olsun
Bataklık değil,
İnsanın insanı sevdiği âlemde
Sevilen sevgilidir kendi suretinde
Masal değil.

Bunca yıldız boşuna mı var, Varlığın emriyle
Bunca insan sebebsiz mi yaşar, emrin tecellisiyle

Sevebilse insan herkezi, her şeyi;
Cevaplar aşk da var
Verebilse insan kendindeki her şeyi;
Hiçlikte birlik var.

Seven Sevgilide erir
Can veren Cânana erişir.

Denizden ayrılmadan hasret başlamaz
Hasrette kalmadan aşka varılmaz
Aşk da yaşanmadan deryaya dönülmez.
Bütün denizler birleşse bir gönül etmez.

Her gönle bir cevap var
Gönül kadehinden,
Her cana bir ses var
Özün kevserinden,
Her ere bir yoldaş var
Kemâlât bahçesinden.

Gidip döneceğin kendinsin
Âlemde devridaim etsen de,
Zâtına zâtından yakın
Ne var özbenliğinde.

Âleme bakışın ne ise, erliğinin ölçüsü de odur. Yiğid odur ki âlemleri Sevgilinin gözüyle göre; herkezin gönlüne gönlünce nazar eyleye. Gülün sarısı da moru da birdir aşığa. Hangi kadehten sunulsa muhabbet şarabı baş döndürür. Hangi dudaktan içilse Sevgilinin sözü Sevgidir. Ne akıl kalır, ne yaş. Ne cins kalır, ne telaş.

Gönlün susuzluğunu gönlün sâkisi giderir
Gönlün feryadına bülbüllerden ses gelir.
Dileyen duymasın varlığın seslenişini
Dileyen görmesin sevginin titreşimini.

Hangi dilden söylerse Sevgili, o bizim dilimizdir.
Hangi sazdan çalarsa Sevgili, o bizim sesimizdir.

Şu benlikten geç de canın yoluna gel.
Şu hülya dan geç de aşkın yoluna gel.

Çakan şimşeği kim önleyebilir
Düşen çığı kim göğüsleyebilir
Ateşin derecesi hissettiğin kadar
Yakınlığın ölçüsü zevk edindiğin kadar.
Gönlün çalkantısı durulmadıkça şahid olunan yansımalar net görüntü vermez.
Kalbinde huzur bulunmayanın ilmi onun kemâlâtını isbat etmez.
Piramidin zemini ve basamakları olmasa zirvedeki taş yerinde kalabilir mi!
Minareye tırmanan merdivenden inmeden secdeye varabilir mi!
Bir damlası eksik olsa deryanın, kumsalın şikâyet edecek hâlimi var!
Göğü maviye, çimeni yeşile boyayan kim!
Yarasa yarasalığını kendimi seçti sanırsın.
Nice sureti insan gönülde karanlıkta yaşar.
Hakikat ışığına basiret gözünü yumar.
Gördüğüne şükret. Gösteren olmasa, gönül neyi görecek! Okutan olmasa, basiret neyi
bilecek!

Susuz sandal nereye kürek çeksin
Aşksız gönül nasıl kendini bilsin.
Öfkesini yenebilen insan, insanı ezebilir mi.
Sevgiye yönelebilse Sevgiliden gayrını görebilir mi.
Mekke'de Medine'de kendi gönlünde
Suretler mânânın tecellisine bahane.

Muzikî titreşimlerin zikri. Uyum içinde olduğu takdirde sureti mânâyâ taşıyan bir
harmonî. İnsan ki, her anı duygu ve düşüncelerinde gizli. Titreşimleriyle bütün âlemlerde
beliren bir ezgi.

Ey Aziz!
Namazgâh gönül haremi şerefinde mahfuz iken onu nerede ararsın?
Sevgiden mahrum olan, kendi benliğinin mahkumudur.
Özündeki ırmağa dalan, arındıran Tâhirin hayranıdır.

Ne sağcıyız biz ne solcu
Yolcuyuz hepimiz gönülde yolcu.
Yanıp kül olduktan sonra
Odun da birdir kömür de
Çam da birdir sedir de.

Ateşin dokunmadığı bir gönül var, bir de imân
O halde; imân gönüldür. Gönül de imân.
Gülün rayihasından kimliği belirlenir
Gönlün güzelliği aklığından bilinir.
Sümbül kokusunu tezekden bekleme
Gönül suyunu üzüm suyu bilme.

Ne dikenler var özünde gül barındırır
Ne gönüller var ezeli aşkın tahtıdır.

Gecenin güzelliği mehtaba yâr olması
 Ruhun güzelliği nefse mehtab olması
 Nefsin sesi boğazdan gelir
 Ruh nefse gönülden seslenir.
 Ruhla nefis birdir hakikatte
 Bir'in görünüşüdür sırat-ı müstakimde.
 Gönül dostu görünce
 Çağlayan pınara şaşırmak niye!
 Meşakkatli olan çıkmak değil, inmektir.
 Çıkışta Sevgilinin cezbesi, inişte başlangıca dönüş vardır.

Ölmek iyi de dirilmek kimin haddine
 Söz güzel de sükût kimin haddine.

Yaprak toprağa düşmeden yenisi daldan yeşermez
 Sirkeli küp temizlenmeden içine şerbet dökülmez.

Gönül sustuktan sonra dil konuşsa ne olur.
 Dil gönle yâr olduktan sonra âlem konuşsa ne olur.
 Gönülün coşkusu sarhoşluktan
 Özün sükûtu edeptendir.
 Hasret olmasa vuslat olur mu
 Kesrette kalmadan vahdet bulunûr mu

Gönül yelkenlisinin rüzgârı Hakk'dan gelirse ne uzak diyar kalır, ne gurbet. Ne hasret kalır ne nisbet.

Esintisiz yelkenli susuz kuyu gibidir.
 İçi boş çukur sahibine mezar olur.

Gönülde olan hatırlanır. Hatırlatan gönlün Sultanıdır.
 Aşkî yaşayan ile aşkî dağıtan bir mirdir?

Aşkî yaşayan yaşadığı kadarıyla lezzetine erebilir
 Aşkî dağıtan ise aşkın sahibidir.

Gönlün aşk da yok olması şekerin çayda erimesi gibidir.
 Eğer aşka gelmese gönül nasıl kendini ifade etsin
 Eğer zuhur etmese aşk nasıl gönlü mesken etsin.

Sebep ve vasıtalarla takılan,
 İsim ve sıfatdan zât âlemine geçemez
 Aşkın cezbisine kendini vermeyen,
 Yokluğun huzuruna eremez.

Bin kelâm edilse ne fayda o, gönle hitab etmedikten sonra.
 Bir damlası görünmese ne gam, o nehir deryaya vasıl olduktan sonra.
 Mâlumun bilinmesine rağmen söylenmemesi, onu söyletecek olana karşı edeptendir.

Amelin şahidi niyet ise

Aşkın şahidi de gönüldür.
 Kâmil olan gönüldür, et ile kemik değil.
 Aşksız gönlü neyleyim
 Ben sevdiğimin gönlündeyim.
 Ölümsüz olan mânâdır, boş sohbet değil.
 Zira her sohbet hoş değil.
 Pınar başından aldım yükümü
 Aşkla doldurdum gönül teknemi
 Kendi nefsimden tattım izzetini
 Bağrında bulursun özün seyrini.
 Bağda üzüm toplamayan dağda şerbetsiz kalır
 Dünya da canı bulmayan ukbada fenersiz kalır.
 Ses vardır ruha ürperti verir.
 Ses vardır Sevgiliden nisbetsiz gelir
 Sessizlik vardır; ne duyan ne de söyleyen vardır.
 Ses de sessizlikte O'nun indinde birdir.
 Kendindeki istida da yönelmemek mutsuzluğa vesiledir
 İstidadı üzerine yol alan kendi hakikatiyle birliktedir.

O gönül ki, istidadında aşk ve muhabbet vardır, sırat-ı müstakimdedir. Zira, Sevgiliye ulaştıran en kestirme ve dosdoğru yol sevgidir.

Ey Gönül! Aşkı aşkda yaşa, demek; aşkdan fâni ol demektir. Sen fâni olursan, aşk bâki kalır. Aşk ki, Hakk'ın sıfatıdır, sıfat zâtdan gayrı değildir. Feryad eden aşık, aşkın hakikatında sükûta varmıştır. Sükût etmek söz söylememek demek değildir.

Gönül itham ederken dil sussa ne olur.

Sükût etmek; sen, ben, o iddiasından yani farklılıktan vazgeçmek, herkezi her şeyi kendinde bir görmek demektir. Sükût; nefsinin fakruriyetinde varlığı Varlıkta birlemektir.

Aşk fırınında pişmeyen hamur mideye zararlıdır.

Bir gönül ki aşk onu kor eyledi

Zâtında aşk olup Hakk'ı birledi.

Herkezin dininin kendine göre olması; bireyin kendindeki tecelliye mazhar olmasıdır. Bu ise ezelde takdir edilmiş hükme göredir. Gönülden geçen her sözde, işlenen her fiilde evvel ve âhirin hakkı vardır. Zira her iş olup bitmiş olup evveldeki mânâ ne ise âhirdeki de odur.

Gecenin gündüzü, gündüzün geceyi takib etmesi sebepsiz değildir. Biri diğerinin hem zıddı hem de varlık sebebidir.

İlâhi aşkın mazharı

Ruhundur senin.

İsmi cemâlin izharı

Gönlündedir kâmilin.

Cemâle gelmeyenin yolu celâle çıkar

Aşktan ölenin gönlü Cânana çıkar

Yargılayan, yargılanır. Bağışlayan, bağışlanır.

Hüzünlendi gönül vuslata sebebdır

Aşka erdi gönül cemâli hikmetdir.

Ruhun letafetinden ve cemâlinden mahrum kalmak, Cennete bakıp da Cehennemde yaşamaktır.

Aşk ne sözle ne de sükûtle kayıtlıdır.
O, tecelliyi aşk da bulmuştur.

Gönül cemâle doyar mı
Özü aşk olduktan sonra,
Ruh kemâle doyar mı
Gördüğü hakk olduktan sonra.

Kimdir gönül sahibi?

Gönül sahibi aşka erendir
Gönlüne baktığında hakkı görendir.
Gönlün zenginliği de aklığı da Hakk'dan.

Nice güzeller geçti çeşm-i cihândan
Nice aşıklar içti ab-ı aşktan
Nice gönüller dirildi yed-i Cânândan.

Her mânânın kendisiyle kaim olduğu tecelli de;

Kimde kusur, kimde tövbe!
Kimdir gâfil, kimdir eden secde!

Can gözüyle gör beni
Aşkı bulmuş olursun,
Aşk gözüyle gör beni
Canı görmüş olursun.

İnsan-ı kâmil bir mânâdır. Herkez istidadınca o mânâdan nasibini alır. Mânâyı en güzel ifade eden kelime tam, etmeyen noksanıdır.

Ey Sevgili! Sen tam olanı dile. O'nun lütuf ambarından hiç eksilmez ki noksan ile yetinesin. Nasıl ki yüzdeki organlar içtekilerin sözcüsü ise, gönülden söze yükselen sevgi de özdeki mânânın habercisidir.

Yaz gelince soba yakmak niye
Sevmek varken eziyet kime.

Gönlün gönlü yâd etmesi karşılıklı zikirdir. Vadet çayırındayken davulun sesinden de aşkı duyarsın. Velâkin muhabbet çadırındayken neyden gelen nağmeye kanarsın. Gülden güle, sestense fark var.

Bülbül varken akbabayı neyleyim.
Her şey mevsimin de güzel
Aşk mevsimi bütün mevsimlerden güzel.
Dileyen bulsun onu feryadı figanda
Dileyen bulsun onu güftesiz semâda.

Aşkın suretinde gezinir Leylâ
Görünen suretin aslıdır Mevlâ.

Her bir titreşim âlemde raksederken aşkı suretlere münhasır kılmak niye!
Birlikte olduğun mânâ senin hüviyetin gönüldeki sevginin mahiyetidir ismi cemâlin.
Bir şeye uzaksan onun vuslatını dilersin.
Birlikteysen ne gece ne gündüz bilmezsin.
Huzuru tartacak mihenk yoktur
Hakk'dan gayrına yer yoktur.

Gönlüm bir kor
Dokunan yanar bana,
Ruhum bir hoş
Gören yârân bana.
Aşk ile seyrân eyle
Bahr-ı gönülde.
Hakk ile devran eyle
Âlem-i kebirde.

Hakk vermese bütün gayret boşadır.
Zerresi değse nûrun devlet başadır.

Çekilen her sıkıntı rahmet ve mağfirete vesiledir. Her gönlün bir mânâsı ve çeşni var.
Gerçek dost karşısındakine dosdoğru ve pâk bir ayna olup, ona aslını gösterendir.

Aşkın muradı aşk, Hakk'ın muradı hakktır.
Gönül dediğin cemâli Hakk'dır.
Amelin delili niyet, sözün delili özdür.
Aşka ermiş gönül hakkı görmüş gönüldür.
Nedir insanı insana bağlayan halka;
Gönüllerdeki dostluk ve sevgiden başka!
Sırrın çatlaması aşkın kendini aşmasıdır.

Gönül küpü bir gün sızdırırsa, sırrını da açığa vurmuş olur. Sızan yeter ki muhabbet
olsun âlemi coşturan şarab olur.

Nefse yönelik ilgi herkezen şikâyet eder
Haddini bilmeyen akıl herkeze öğüt verir.

Kendini bulmak isteyen gönlüne yönelsin
Gönlün söylediğini şüphesiz Hakk'tandır bilsin.

Binbir çeşidi de olsa gül güldür, gönül de gönül. Yedi veren gül her mevsim açar. Kimi
ise açmak için mevsimsel sebepler arar.

Kimi gönül cemâli her an görür. Kiminin gördüğü ise kendi benliğidir.

Zerreden zemzem çıkarır Hüda
Rahmetullahla,
Canı cânân kılar Mevlâ
Muhabbetullahla.

Farklı zevkler uğruna değer mi bunca kavga insana
Kavgayı nefsinle yap sakın zulmetme komşuna.
Komşunun dostluğu hakktan gelir.
Komşuya dostluğun hakka gider.

Gece ile gündüzün birbirine eşit olduğu süre, güneşin terazi burcunda bulunduğu süredir. Teraziden çıkıldı mı ya gündüz eksilir, ya gece. Varlığını dengede tutanın ne gündüzü kısalır ne gecesi. Ne tatlı su tuzluya karışır. Ne akıl yolunu şaşırır. Tatlı su balığı ile tuzlu su balığı bir değildir. Velâkin karşı cinsten olmaları da kendi seçimleri değildir.

Deniz ne kadar derin olursa akıntısı da o kadar zengin olur. Denizler ki gönlün yanında zerredir, hâl'den hâl'e dönüştüren akıntılarının da şahididir.

O halde ey Gönül! Ne kendini suçla ne başkasını. Suçlanan da suçlayan da şirki hafidedir.

İlde eyleme geçeceksen eylemin anlayış olsun-tenkid değil; eylemin hizmet olsun-zahmet değil. Eylemin aşk olsun-meşakkat değil.

Cennet ve Cehennemi müminin elinden alırsanız geriye Zât-ı Hakk kalır. Ötesi boş laftır.

Göz göze el ele
Zâtındadır muhabbetullah
Gönül ehline,
Gönül gönüle gönül herkeze
Özündedir marifetullah
Aşk ehline.

Aşkın tadından yarılma gönül içinden bir aşık, bir de mâşuk çıkar. İkisi de birer isimle sıfat. İsimleri gönülde bırak ey sevgili, zâta bak.

Hâl'den hâl'e dönüşen gönülden kasıt, gönlün isim ve sıfatlardaki seyridir. Hâl'in muhafazası ise yaşanan mânâyı gönlün edeble kabulüdür. Hâl'in hiç bozulmaması huzura ermiş gönlün hakikatıdır ki o, ne sudan ne ateşten, ne sevaptan ne günahattan müteessir olmaz. Zira, ondaki müessir isimle sıfat değil zâtdır.

Gönül kâtibinin işi aşkı dile getirmek
Aşğın işi aşk da erimek

Sadakat; sevginin tamamının Sevgiliye tahsis edilmesidir.
Fâni olmak ne güzel; şehadet olmasa!
Derya da yüzmek ne güzel; yüzen gözükme!

Gönlünü aşkla sula
Hicran çekmesin,
Dilini balla siva
Huzur bitmesin

Ömür bir mânânın tafsilâtıdır. O mânânın hakikatı ise Varlığın tek olduğudur. Tek, birliğini nûrunun tecellisiyle bildirmiştir. O halde görüp bilinen her şey nûrun kendisidir. Bu nedenle her güzel iş Hakk'dan, her güzel söz yine O'ndandır.

Zaman; mevcut olan bir kabiliyetin kendini ifade ettiği vakittir. Bâtından zâhire çıkışa zaman diyoruz. Yoksa an hep aynı an'dır.

Gönlün gönlü sevmesi kendini bilmesi içindir. Seven gönül sevilene, sevilen gönül de sevene nûr olur.

İnsanı insan yapan insandır.

Hayvaniyet içinde yetişen insan ancak gördüğünü taklid eder. Bir bebek insaniyetin özelliklerini önce anne ve babadan öğrenir sonra okulda öğretmenleri ona ilim verip, aklını kullanmasını gösterir. Nihayet kendi gönlünün sırrını ve hakikatını tahkik edip, varlığının bilincine erişir.

Aşk bulmak Hakk'ı bulmaktır.

Nefsi sükûta ruhu huzura yollamaktır.

Aratan, arayana aradığını buldurur. Zira, üçün aslı birdir.

Her göz sümbüldeki nektarı seçemez. Gülü görmek için bülbül gözlü olmak gerek. Bala uçmak için aşk kanadı bulmak gerek. Gönüllerdeki nûr da ilâhi nektar gibidir. Gören aşıklar o nûrdan beslenir ki, kendi varlıklarını bala dönüştürsünler, bütün çiçeklerin özünü aynı petek de birleştirsünler.

Bak gönlüne gör cemâlî

Cemalullahla,

Bak özüne bul kemâlî

Hikmetullahla.

Ey yokluğun örtüsüne bürünen sevgili; kalk da aşkı anlat. Niyazın aşkı dilemek olduğunu söyle. Sevgilinin huzurunda sükutun aşk olduğunu bilir.

Ey evvelden âhire, âhirden evvele seslenen derviş; kaşığını dava kâsesinden çek de, küpünü mânâ kevseriyle doldur.

Tecelliye ömre sığdırmak mümkün olmadığına göre an'ın güzelliğini an'da yaşa ve onun tekrarını arama ki iki anın eş geçmesin; anın ışıması varlık denizinin bütün zerrelerinden görünsün.

Ey Sevgili! Her sarı gülü sararmıştır sanma. Her çılgılı bülbüldendir bilme. Bütün güller kırmızı, bütün gönüller gülistan değildir.

Aşkla dağlanan gönül Sevgiliden gayrını bilmez.

Sevgilinin gözü olan gönül gönüllerden silinmez.

Randevunun âhire verildiğini zanneden ömür boyu hayali besler. Aşk her nefesten tadanın temennisi, Sevgilinin kokusunu taşıyanlara özünden seslenmektir.

Aşkın kendini görmesi; Seven ve sevilenin belirişiyle, varlığın kendini görmesi ise benliksiz bir göz ile mümkündür. Bakan ve bakılanın birliğinde tek bir bakış vardır ki o nazar kendi kendini görenin zâtıdır.

Titreşip rakseden nûrun âlemde yayılışı gibi, tecellide hüviyetin gönül arşını istiva etmesidir. Kimi gönül cemâlden rızıklanır, kiminin azığı celâl'dendir.

Kiminin gözünden aşk okları fırlar, kimininkinden hased. Kiminin testisinden merhamet suyu dökülür kimininkinden acı eziyet. İki sıfatında birleştiği gönül aslında tektir, zira tecelli birdir. Kesrette kalan tecelliye nasibince renklendirir. Vahdeti gören renksizliğe bürünür.

Nefis üzümü ezilince gönül şarab kesilir.

Mânâ özünü bilince can cânan kesilir.

Bir şeyin güzelliği özündeki mânâ itibariyledir.

O özü görmeyen için güzel, çirkin diye ikilenir.

Mânâsını görmeden gönlün hakikatını bilemezsin.

Aşka düşmeden candaki Cânana eremezsin.

Hangi lezzet sevginin sâfiyetine erişebilir!
Hangi hikmet kendini bilmekle eşdeğerdedir!

Gönlün gönlü sevmesi, hakkın hakkı sevmesidir
Canın kendini bilmesi, Cânanı canda bilmesidir.

Cahilin ilmi kendi benliğidir.
Ârifin ilmi öz benliğidir.

Gönül bulmadan gönlü vermek gerek
Varlık bulmadan yokluğa ermek gerek.

Gönül gözdür cana
Cânanı sevebilse,
Can özdür gönle
Ten ölebilse.

Kaybettiğin şey bilki senin değildir.
Hiç batmayan güneş ilâhi sevgidir.

Kulu kula sebep kılar Rahman aşkı tadmaya
Muhabbet Hakk'tan bir vasıta Hakk'a Hakk'la varmaya
Aşkın huyu aşıkları Sevgiliye taşımaktır.
Gönül suyunu gül suyuna aktarmaktır ki,
Ruh kendi güzelliğini görüp özünün letafetini koklasın.

Kimi gönül buzdağı gibidir erimesi nesiller alır.
Kimi gönül kırağı gibidir şafakla benliğinden erir.

Günlük sıkıntılarının halli için hakkı arayanların bulacağı cevaplarda günlük olur. Zira, her gönül kendini hazırladığı oranda kabul görür.

Gönül evinin tamamını boşaltmamanın sıkıntısı gönülde barındırdıklarıyla orantılıdır.

Kişinin kendini aşması kendini terk etmesiyle gerçekleşir. Hem kendisiyle hem de başkaları olarak algıladıklarıyla uğraşan gönlün huzuru bulması mümkün müdür?

Ruhun sureti aşması; mânânın davayı yenmesiyle gerçekleşir. Can teni fetheder. Değişim ve fetih insanın kendinde bulduğu mânâlar itibariyledir. Gönül güzelliği ahlâk güzelliğidir. Ahlâk ise insanın fiillerindedir.

Huy, mânâyı taşıyan ismin özelliğidir. O mânâ ki, kişiyi tasarrufu altında barındıran ismin hakikatidir; fiillerinin de müsebbibidir. Mânâyı kendine davet eden ise kimdir? Gönül kemanının virtüözü benim diyeni, "attığın zaman sen olmadan", hitabı hatırlatılır. O sözün muhatabı ben deyilim diyen ise kendine yine benlik vermiş olur. Bu yol o yüzden kıldan ince, kılıçtan keskindir; ancak aşıklar yürür. Özüne bağışlanan mânânın güzelliğinden haberdar olmayan insaniyetini yaşayamaz. Nefsini aşkın cezbisine bırakır insaniyetten sıyrılamaz.

Işığın aslı birdâ ama, 10 wattlık ampulle 100 Wattlık ampulün aydınlatma gücü bir değildir. Evren de birçok güneş var. İnsanı ısıtıp, gününü aydınlatan ise kendi âleminin güneşidir. Tıpkı ruhun kendi varlığının nûru olması gibi.

Ruhun doğduğu can semâsında nefsin gecesi aydınlığa dönüşür. En güzel mektub cana yazılmış olan mektubdur. O halde ey Aziz! Ten zarfını aç ve mânâ mektubunu oku.

Okuduğun, kendi varlık sırrındır. Hakk'ın İlânı aşkıdır. Okutanda, okuyan da O'dur. Satırların çokluğu mektubun birliğini ne içeriğini bozmaz. Yazılı olan senin nasibindir. Yazılı olana yönelmek kendi tercihin.

Çırpınan gönül dalgalanan derya gibidir. Dalgadan dalga ürer, gönül hâl'den hâl'e geçer. Denizi dalgalandıran rüzgâr, gönlü çırpındıran zihindir. Zihin rüzgârı sustumu gönül deryası süt liman kesilir.

Her kim aşk rüzgârına binerse zaman ve mekânın ötesine geçer. Her kim aklına güvenirse, elbette o aklın da bir üstünü vardır. Nice Mehdi'ler göçtü bu âlemde ismin mânâsını dahi bilmeden. Nice yorganlar yakıldı gurur piresi uğruna. Sâfiyetin gönülden başladığını görmeden. Sükût sözde değil gönüldedir. İmân sözde değil gönüldedir. Huzur sözde değil gönüldedir. Aşk sözde değil gönüldedir. Tecelli surete değil gönledir. Gönülün gönlü sevmesi ezelden ebededir.

Derviş ki, dervişliğinin farkında değildir; gerçek dervîştir. Aksi takdirde ne dervîşliği kalır, ne aşkı. Ne gezginliği olur, ne heyecanı.

Gönlüne bir tutam dünya yağından sürmüşler de yağlanıvermiş gönül. Yağdan da baldan da geç iki gözüm, gönül dediğin yularsız olur. Onun gıdası aşk tarlasından, sohbeti Hakk'tan.

Sevgiliyi gönüllerinin gayrında arayanlar yollarını şaşırırlar laf pazarında.

Can pazarında nefsi satmadan can bulamazsın.

Bütün gezilerden daha güzel ruhun ruha seyahati.

Bütün sanatlardan daha üstün tualsiz resmin belirişi.

Söz her şeyin başlangıcı. Söz olmasa müzik olmaz.

Aşk olmasa aşık zahire çıkmaz.

Hiçbir suret yoktur ki bir mânânın kalıbı olmasın.

Can Cânanın sureti olmasın.

Her şey kendi değer ölçüleri içinde takdir edilmiş.

En çok tenkid edip, beğenmediğimiz mânâlar. Bizde en ağırlıklı olarak bulunan tavırlardır. Öyle olmasaydı karşımızdaki aynalarda onları hiç görmez. İçimizdeki salt sevginin yansımaya şahid olurduk. Salt sevgi; kişisel olmayan, Sevgiliyi herşeye rağmen olduğu gibi kabul edebilen sevgidir. Şartlara ve ortama bağlı sevgi nafsanıdır.

Kayıtlara almayın ne gülü ne bülbülü

Suretlere bağlamayın aşkın özgürlüğünü.

Haramdır sevgiden mahrum kalmak

Zulümdür aşkı talibsiz bırakmak.

Her gönül sahibini bilir. Bilmeyen bilki aşkdan gafildir. Rabb Hakk olduktan sonra Hakk'a kul olmamak hüsrandır. Gönül aşkı tattıktan sonra aşkdan kaçmak yalandır.

Dert gönüldeyse dermanı da ordadır.

Nektar kimdeyse bal da ondadır.

Aşkların sazı gönüldür, aşk da onun mızrab.

Her dokunuşunda feryad eder saz. Her duyuşunda sarhoş olur gönül.

Ayağında benlik çabıyla yürüyemezsin kızgın dünya çölünde. Nefsinden inip can devesine bin de öyle yürü selim ruh beldesinde. Güneşin yüzünü görünce buzlar bile erirken utancından. Benliğinden geçmeyen utansın akan suyun berraklığından. İçtiğimiz suda Cânanın hayali, yediğimiz ekmekte hayatın sureti var. Sevgilinin yüzünün belirmediği bir şey gösterir ki ona kalbimi vereyim.

Varlığından kan ve gurur akan bizden değildir. Aşıkların damarlarından muhabbet akar. Gönüller ise takvayla atar.

Sanırım ki bu âlemde imân devri bitmiştir. Hidâyet nûru göçüp gitmiştir! Zamana muhtaç olan şey geçicidir. Oysa gönül hep aynı gönül. Aşk hep aynı aşk. Farklılık canda değil tende. An hep aynı an.

Yeniliğe ve güzelliğe yönelen her can Hakk'la yürür. Kara toprağın ne kıştan ne yazdan şikâyet ettiği görülmüş müdür? Deniz ne boralara ne kasırgalara şahid olmuştur da beşerden çektiğini kimseden çekmemiştir.

Sevgilinin güzelliği dillere düşmüş; O'na kendini veren aşık nerede? Cânanı övüp, metheden çok var; O'na canını veren can nerede?

Zihin aşkı anlamaya çalışır
Gönül ise aşık olur.
Zihin, sureti tanımlamağa çalışır
Gönül ise sureti hakkıdır.
Zihin için hayat bir bilmecedir
Gönlün kendisi ise bizzat hayattır.

Kime anlatsam derdimi. Gönülde yansıyan Sevgilinin sesini
Kime göstersem yüzünü. Gönül kuşunun çıplak uçuşunu.

Kalb gözün buğuluysa, onu arındıracak olan sensin; şahid olan da.
Mademki kilitledin kendini kendi ilminle.
Anahtarı da sen de saklıdır. Kendi özünde.

Aklına kurban olduğum kibirim! Çok mu zor senin için secde edip, mağfiret dilemek.
Firavun gibi her gece benlik kadehinden kendini asacağına, çıkıp da aşkını ilân et gün ortasında. Erlik şafak vakdi belli olur, buruşuk yatak da değil.

Herkezin ufku, görebildiği kadar.
Mazlumun aşkı yerle göğü kapsar.
Aşkın heybeti aşık olduğun mânâyâ göredir
Kiminin aşkı tavukla kümesedir.
Horoz değilsin ki kümeslere lâayık olasın
Er kişiyi mezar barındıramaz.
Kudsi aşka heybe dayanmaz.

Ne yokluk ne de yoksulluktur kaderin. Rabbinla canlıysan hem varlık hem de diriliktir işin. Mânâyâ ruh, ruha mânâ veren Sevgilinin tecellisi. Hırçınlık ve sıkıntı benliğe suret biçmenin nedenidir. Sıkılan her üzüm demeti aşk şarabına vesiledir. Yer, gök Hakk'ın iziyle doluyken ne ararsın O'nu dağların zirvesinde. O dağ senin benlik dağındır. Düşünsel çakıllardan üresede tek bir tecellilik canın var. Gel gör ki yıkılmaz kulun gayretiyle ; lütfedilen tecelli olmasa.

O halde hareketten korkma. İşin hakikatını gösterir toprağın sarsıntısı. Kendini toprak bilmedikçe kaçarsın her zerrenin raksından. Oysa sen, yere göğe sığmayan bir mânâsın; rakseden.

Zamana bağlı olmadan okunan ezan, zâtın kullarına ikramıdır. O'nu an'da okuyan bilki Rahman'dır.

Her zorluk karşısındaki kolaylık; Senden sana sığınmaktır ey Sevgili!

Ne canın ne malın sahibi değiliz ama güzelliğine ve lütuflarına şahid kıldığın her an için şükürler olsun zâtına İlahi!

Sanki deniz kesilmiş gönül, sözlerden dalgalardan bir demet.

Gel de hayret etme şu cilveleşmeye:
Bu sevgi, bu ibadet bil ki kime!

Ey aşkların gönlünden aşk dağıtan, gönül kadehlerini aşktan yaratan Sevgili. Elinden ne içersen güzel. Saki Sen olduktan sonra. Görünen her resim güzel. Çizen Sen olduktan sonra.

Yeter ki gönül şehrinden ayırma kulunu.
Bağışla aşığın kulluk kusurunu.

İnce latif bir melodi geziniyor yine bahar esintisinde. Bir yanağında gül. Diğerinde bülbül. Renklerin çeşnisine sakın kanma. Baharın güzelliğine aldanma. Gönlün sarhoşluğuna vesiledir Sevgilinin her giysisi.

Yine de dikensiz olmuyor bu âlem. Suretsiz de. Aksi takdirde Celâleddinin yüreği yanar mıydı hiç Şemsi bir kez daha görebilmek ümidiyle.

Müminin gördüğü kendi güzelliği, muhabbet güneşinin nûrudur o benliksiz Tebrizlinin ehlibeyt aynasında.

Göz gözü görmedi gözden gayrısı
Gönül sevmedi her surette Hakk'tan gayrısı.

Haydi koş muhabbetle yoğrulmuş saffet ve irfan denizine. Sen de al nasibini Sevgilinin gözlerinden inci dolu sözlerinden.

Davetinde, ismin de ne yücedir zâtın gibi İlâhi!

Yine de hiçbir renk bürünemez nûrunun emsalsizliğine.
Yine de hiçbir sevgi erişemez zâti muhabbetine.
Gönül penceren kilitliyse kusur da sende elem de.

Canın olmadığı teni neyleyim
Gülün görünmediği gönlü neyleyim.

Kulun Rabbından anladığı özünü tanıdığı kadar. Elinde günah sopasıyla kendi zan peçesini ilimdir diye gönle takmağa çalışan var ya! Odur paslı zulüm çivisi. Nefsinin ölüm korkusu da kendi Cehennemi.

Asıl günah olan gönlü aşk ışığından mahrum bırakmak, kulu zannınca sıfılandırmak.

Ne anlar gurur ehli, gül bahçesinden, vahdet çayırının yeşilinden, özsuğu kevserin lezzetinden.

Cübbesi de kara gönlü gibi

Cübbedarları cübbelerine, türbedarları türbelere bırak ey Sevgili. Gir gönül kâbesine, bizim işimiz ölümsüz diriyle.

Gönülde yetişen gülün rengi süveydâ
Koklayan elbet erer nefsinden fenaya.

Cehennem vâdisine davet edenlerde olacak Cennete de. Sen yüzünü emrolunduğun üzere Hakk'a döndür.

Bil ki her nefes benliğinden geçmeden mahkumdur zaman tüneline tutuklu kalmaya. Özüne varmayan mahzun olmaya.

Gönül kılavuzun aşksa tasalanma.

Kimi sevsen Hakk'ı sevmiş olursun. Kime baksan Hakk'ı görmüş olursun.
Sevebildikten sonra, kuzgunda bülbül görünür aşığa.
Gönüllere şifa veren bir çift tatlı söz.
İnsanı dertli eder Sevgilinin sükûtu.

Ne de güzeldir açık sözlü olmak
Ne de yakışır aşığa sarhoş dolaşmak.

Aklımı arayanlara bağışladım, gönlümü dostlara. Aşk goncası garibe yeter. Aşığın ahı Hakk'a gider. Görmeye ne göz dayanır, sevmeye ne yürek. Vermese Sevgili aşkı gönüllere, kim hangi lezzete erecek! Yazdırmasa kudret; kalem ne yazsın. Duyurmasa Vahid; kul ne duysun!

Hakk gelir hakktan haber sormaya
Zâtından gayrısı yoktur Hakk'a varmaya.

Şu gönülden akan ırmaklar var ya; hani garibler yüzer içinde. Ten kanalından geçipte öyle varmışlar can mihribanına; aşkların toplandığı zât'ın deryasına.

Şu gönül yurdunda yaşayan garibler var ya; bir başkadır fakirlerin âlemlere bakışı. Aşk kadehinden tatmışlar da başka kadeh aramazlar. Nûru görüp bilince, gölgeye de hayretle bakmazlar.

Derler ki; dürüstlük önce özden başlar sonra sözde görülür. Sözden gelen söze gider. Özden gelen öze döner.

Sevgilinin huzurunda ne varlığımız ne yokluğumuz var. Aşkın güzelliğinden ne akıl kalmış, ne fikir, ne de Cennetteki saray. Muhabbet kokusu buram buram yayılır seherde. Nice yorgun dervişler o kokuyla can bulur; öze hasret gönüller o kokuyla göz olur.

Cilvelim! Gönülden tutup da çekivermiş kendisine, Öyle tutulmuşuz sevgisine, benzersiz güzelliğine.

Neden yasaklansın söz, gönlün kuyusundansa.
Neden haram olsun aşk, ikramı Hakk'tansa.

Sitemden bezdi gönül sevgi ister. Zulümden geçti gönül Hakk'a döner. Kulunda coşup söyleyen Rabb olduktan sonra kula söz mü düşer!

Ey canlar canı Rahman! Ruhumun namazgâhı sevgindedir Senin. Haberini alan dertli; almayan dertli.

Derdine aşık olan dertten halas oluyor
Yoluna baş koyan ölümsüz can buluyor.

Ey eşsiz Sevgili. Sevginde erit benliğimizi. Kimimizin sarhoşluğu içtiği şaraptan, kimimizin ki doğuştan. Hepimiz sarhoşuz. Hepimiz Hakk'tanız biz.

Ezelde verilmiş sözümüz var. Özüne ulaşan gönlümüz var.

İlim bizim neyimize. Gönül meyhanesi yeter gariblere.

Yürek çift kanatlı bir yonca. Gönlün ise sureti yok.

Nûrsuz göz, görmenin ne olduğunu bilmez

Sevimsiz söz, sükûnun kıymetini bilmez

Aşkın rengi var mıdır? Gönül, soluksuz an'dadır.

Hakk olmasa işsiz kalır imamlar
Aşk olmasa mezara döner canlar.

Bütün aradıkların kendineyse; bütün aramaların beyhude. Maksadın özünü bulmaksa, vazgeç kendin için aramaktan. Gelir elbet sana sende Hakk'ı aratan.

Ermeyi değil, erimeyi dile. Görünmeyi değil, silinmeyi bil. Bir nefes dahi nefesine yönelsen buğulanıverir gönlün vefa aynası. Varını vermeden bu hayal bitmez. Candan geçmeden Cânan bilinmez.

Gelen ne güzel, gelen Hakk'tan olduktan sonra.
Giden ne güzel, giden Hakk'a döndükten sonra.

Biz bizeyiz biz. Dost-düşman yok içimizde. Ayrılıktan sakın bahsetme. Deniz in neresinde olursa olsun, suyun ıslaklığı hep birdir.

Gönül hiçbir âleme benzemez. Belki âlemler gönle benzer. Gönül söyler, gönül duyar. Kulak dediğin eşeklerde de var. Eşek deyip de küçümseme. İnsanın çekmediği kahrı o çeker. Değirmene suyu o taşır. Beşer ise hazıra konmayı bekler.

Değirmende una dönüşen buğdayın misâline hiç bakmaz da değirmenci olmayı yeğler. Aramıza ne ten girsin ne kefen. İkiliğe tahammül kalmadı, Tek olalım, haydi gel.

Ey Sevgili! Sen, hayalimde sevdiğim, gönlümde yaşadığım, özümde bulduğumsun.

Sen bende kendini görmeyi dilediğin şekilde gönlümü yönlendiren, duygularıma mânâ, düşüncelerime can veren, ruhuma Ruhundan üfleyen kudretsinsin.

Ey Sevgili! Varlığının gerçekliği; özümde yaşamayı murad ettiğin mânâlar, gönlümde kurduğun tahtlar ve dilediğin tecelliyat üzerinedir.

Âlemleri bende, beni âlemlerde kendi özbenliğinden seyreden eşsiz ve mutlak gerçeksinsin.

Îâhi! Duygu, düşünce ve rüyalarımı zâtının muvaffakatı ve rızası üzerine oluşmasını ihsan eyle ki özümlediğim her mânâda tecellinin güzelliğine ve hakikatine şahid olayım, rızanın huzuruna varayım.

Ey dost! Kim kendini nasıl tanımış olursa Hakk'ı da öyle bilmiş olur. Aslında kulun tanıyıp bildiği kendinde zâhir olan Rabbinin tecellisidir.

Tecellinin hususiyeti uluhiyetten intikâl ettiği şekilde isim ve sıfatlarda ızhar olduğundan, kulda tanınıp bilinen "hakk", O'nun isim ve sıfatlarının suretteki yansımaları olup Zâtın künhü değildir. Zira sıfat zât değildir. Bu mânâdan olmak üzere; herkez kendinde bulunduğu tecelliyi kendi yaşamı olarak kabul etmekte ve böylece kendi kendisinin perdesi olmaktadır. Bireyin kendi yaşamı olarak tanımladığı tecellinin hakikatte Hakk'a ait olduğu anlaşılıp, mânâ bütünüyle "kulda" açığa çıktığında perde açılmakta ve nasibi kadar keşfin zevkine varılmaktadır. Şu halde, bireyin kendisine olan saygınlığı, içtenliği ve sevgisi gerçekte tecelli sahibine olan saygınlık, içtenlik ve sevgiyle eşdeğerdir. Kendisinden hoşnud olmayan Rabbinden da razı değildir.

Mistik serüven insanın kendi özbenliğine yaptığı bir seyahattir. Bu yolculuğun kuralı ise kişinin kendi kendisiyle samimiyetidir.

Sen kendini gönlünden boşaltırsan Hakk gönlünü kendisiyle doldurur. Sen susarsan gönül konuşur. Gönül susarsa Hakk konuşur. İnsan, uluhiyeti çok çabuk benimser de kulluğa tenezzül etmek ona zor gelir. Aslında vahidiyet insanın kendinde bulunduğu bir mânâdır. İnsan, özünü kendi fiillerinden ayrı değil ama aynı olarak da görmediği takdirde kendindeki tecellinin iki ayrı vechini; künhünden-özüne, özünden-eylemlerine yansıyan feyzi görmüş olur. Özünü de nefsinin fiilleriyle sınırlandırmamış bulunur. Zira insanın özelliği kendindeki mânâları ızhar edişi yönündendir. Nefsinin özelliği ise bizatihi âdemin kabiliyeti olması itibarıyla düalitelyi ve zıtlıkları onda barındırmasıdır.

Gönül misallerden münhal ise misalsiz olanla beraberdir. Her baktığı misalde de Sevgiliyi görendir.

Özdeki varlığın her ifadesindeki güzelliği ve özelliği gören Hakk'ın tecellisine şahid olur.

Kendi hakikatını kendinde bulmayanların onu kendilerinin dışında aramaları gönülleri oyalayıp hoşnud etmekten başka maksadı yoktur. Aşk, aramakta değil tadmakta; hakikat, anlatmakta değil anlatılamayanı yaşamakta, aranılan ve aranılmayan her şeyi kendi özünde bulmaktadır.

Hiç kimse kaderini reddedemez, zira her şey ancak kabiliyetinde bulduğu mânâyı izhar eyler. Tohum toprakta ekilir, çiçek topraktan yetişir. Suyun kabiliyeti toprağa hayat vermektir. Toprağın kabiliyeti hayata renk vermektir.

Gül çiçek açmasa bilinip tanınmaz, kokusunu salmasa sümbülün sırrı kendinde mahfuz kalırdı. Vakdi gelen her şey kendi özündeki değere eğilir, sırrını açığa verir.

Bir şeyin kabiliyeti o şeyin niyetine uygun olarak belirir. Mânânın zuhuruna, vesile olan bu feyiz, o şeyin niyetinin de hakikatı olan ilâhi sevgidir. Hikmet; sevgi ve rahmetin sözcüsüdür. O, hikmeti dilediğine hibe eyler. Kalbine inen bu mânevî rızık safi hayr ve nûrdur. Bu nedenle insanı insanlığına kavuşturan vesile sevgidir. Gönülün kabiliyetin de sevgiyle buluşmak vardır. Her birey sevgi ile varlıktadır. İnsanları birleştiren kanat sevginin farkındalığıdır. Ancak, herkezin sevgiden anladığı ifade farklıdır. Bunun içindir ki varoluşlarındaki idrak ve şuurlanma mertebeler itibariyledir. Kendi hakikatını bilmeyen seviye ve derecesini de bilemez. Oysa her seviyenin bir seyri, her mertebenin bir edebi vardır.

Tabiatla varlığını zorlayarak ifade eden hiçbir şey yoktur. Kendi doğal akışı içinde su akmasa da çiçek açmakta, ağaç meyva vermektedir. Her birim kabiliyeti yönünden farklı, mânâ yönünden birdir.

Safi sevgide gurur ve kibir yoktur. Sevgi; nefsaniyetten ve her türlü kişisel tercihten öndedir. Seven ve sevileni birleyici özelliği nedeniyle sevgi tevhidin kendisidir. Kişiyi Sevgiliden uzaklaştıran en kısa yol kibirdir.

Pireyi deve gösteren zorlayıcı zannın özelliği görsel benliğine olan düşkünlüğüdür. İnsanın terk etmekte zorlandığı en büyük uyuşturucu izafî benliktir. Gerçek istiğfar, kişinin kendi benliğinden istiğfarıdır. Zira insanı sınırlayan çizgi kendi görüşüdür. Sınır kalktı mı basiret gözü görülmeyeni gösterir. Gönül gözüyle görmek, her şeye sevgiyle bakmaktır; önkoşulsuz, yargısız, benliksiz. Çünkü görülen her şey kendi varlığıdır. Kendi tercihlerinden gayrını reddeden başkalarının "haklılığını" göremez. Kendi nefesine hayran kalan âlemlerdeki dengeyi bilemez. Efendi odur ki hiçbir şeye muhtaç değildir. Kul ise her hâlükârda Bâri Teâlâya muhtaçtır; o halde nerede kalmış efendilik iddiası. Kulluğunun farkında olmayan karanlıkta olandır. Nûr ise sırf aydınlık ve nûrdur. İs tutan kandilin fanusudur, zatı değil. Ey Sevgili! Bil ki uyguladığın bilgi senindir. Amelsiz ilim boş kibirdir. Tembelin mazereti bir değil bindir. Aşığa her vesile vuslat sebebidir. Suyun kaynağına yönelmesi gibi, mânevi değerler itibariyle mümtaz sayılan bir gönle teveccühte olağan karşılanmalıdır. Zira bu yöneliş gönli yüceltmek olarak değil, tecelli eyleyen hakkın zuhuruna şahadet ve sıfatların aslî sahibine hürmet olarak algılanmalıdır. Çünkü şahid olunan mânâ herkezi ve her şeyi kucaklayan safi sevgidir ve her gönül sevgi tohumuyla yüklüdür isterse o, halkın gözünde bir günahkâr olsun. Hakk'ın hikmeti "dilediğine hibe eylemesi" tecellinin tehdit altına alınamayacağı hükmünü de belirtir. Mânâyı farklı bakış, farklı okunuşu da beraberinde getirir. Oysa her cümleinin sonunda mutlaka bir nokta vardır.

Dil söyler gönül karar verir

Hakk söyler can can verir

Aşk bir bahane hakikate ermek için
Âlemler birer divâne mânâyâ mahal için

Aşkî susayandan sor
Bulan söylemez,
Hakkı arayandan sor
Bilen söylemez,
Canı Cânandan sor
Ölen söylemez.

Dil dünya, gönül ukba
Zâtından seslenir Hazreti Mevlâ

Kendin için vazgeçtiğin her şeyde yine nefsin bulursun
Başkaları için vazgeçtiğin her şeyde gönlünü görürsün
Hakk için vazgeçtiğin her şeyde O'nun kulusun
Vazgeçeceğin bir şey kalmadığına rahmetle dolusun.

Aşığa sormayın hangi mevsimde gül açar diye
Bülbül hoşgörün her mevsimde yine feryad etse de.

Kendini yenilemeyen her şey aynı mânânın seyrinden ibarettir.

Kimimiz kimimize hayra cemîleyiz
Kimimiz kimimize şerre vesileyiz.

Hepimiz hepimize misalî zerreyiz
Mevlâm ezelde hükmünü vermiş
Hepimiz O'nun aşkına pevâneyiz.

Derya kendinden sakınırmış hiç. O, sakınanları içine çeker.
Yıldırım âbidin değil ârifin gönlüne düşer.
Zenginliğimde, fakirliğim de hep aynı mânâdan; ölümsüz olan aşkından.

Herkez gönül kadehinden içse, Mecnun olmağa kim özenir!
Herkez tenkit zindanından hoşgörü kumsalına çıksa, cellat olmağa kim özenir!

Gönlün yelkenlisine binen pişman, binmeyen bin pişman.
Tasayı meze yap kendine, aşkı da şarab.
Sevgilinin meltemi hiç eksilmez can denizinden.

Gönül alan gönle can verir
Aşık olan aşka ruh verir
Gönül aşkıdır, ruh da can.
Gece mehtabı kendine saklar
Gönül de aşkını canında gizler.
Çimensiz çayır, lâlesiz lâle bahçesi olur mu hiç!
Renkerin cümbüşüne kim bürünebilir.
Güneşin doğmasını kim önleyebilir!
Aşka hiç doyulur mu, aşığın maşuğuna kavuşturuyorsa!

Sarımsak, kokusundan kendini ele verir. Pörsük de öyle. Kimileri de gül tutar, gül koklar.

Aşkın kokusunun ise tarifi yoktur. O, her kokuya bürünür, her kokuda gizlenir.

Gönül kokuyu bir kez almasın; Yemen'den de esse ona tutulup, ona sürüklenir.

Gecenin perdesi çekildi mi gündüzün üstüne, suretlerin kaybolduğu o tevhid kubbesinde, Sevgilinin rayihası sarar cümle âlemi. Sahibsiz bir gönül bulamazsın gayrı, arasan da âlemlerin hepsini.

Ey doyumsuz muhabbetin sahibi Sevgili!

Sevginden gayrı ne varsa canımda

Odur bâtil olan fâni varlığında

Aşkını gönlüme musallat eden kim?

Gönlüme gönlümden daha yakın olan kim?

Kendini tükettirmeden acı bitmez

Nefs erimeden özünü bilmez.

Gönül yorgun düşmüş isimle sıfat taht-i revânında; bir yudum su ver izzetin aşkına, zatının deryasından.

Ne de çok özletirsin kendini gayb illerinde

Ne de çok sevdirirsin kendini kırık gönüllerde.

Hakk'ı arayan seyyah, insan sevmesini öğrensin öncelikle mademki halk, Hakk'ın suretinde halk edildiyse.

Şevkat ve merhameti noksan olandan uzak dur o, karşılıksız vermesini bilmez. Zât deryasında ayırım hiç var mıdır!

Denizin tuzunu toplayanlar, onun fazlalığından değil, cömerdliğinden istifade ediyorlar.

Hani ya sendeki cömerdlik, mertlik ve ismet.

Benliğini önemsemeyi bir bırakabilse insan kendi zannındaki surete olan düşkünlüğünden; bir kez kabullenirse çaresiz ve hiçliğini, o dem görüverir koynundaki doyumsuz güzelin suretini.

Soyu pâk bir insan yaratılır her an gönül suyundan. İnsanı insandan farklı kılan, onun heykeli değil gönlünün suretidir. İnsanı insana kavuşturan dil birliği değil, gönül birliğidir.

Ey benim güzel dostlarım! Gönüllerinizi kırdımsa dilemeden, sizlere kendi gönlümü vereyim.

Her iş ehline bırakılır. Bende gönül kadehimi muhabbet ehline sunayım.

Benlik kanından yıkandımı gönül, ab-ı hayat kesilir. Cennet ırmakları ondan fışkırır, ondan akar.

Bir bakışına can verir âlem, o bakışla yeniden dirilmek için. Sevginden gayrı her şeyi mahalden silmek için.

Zâtında bu varlık ve dirlik, benden de bu yokluk ve zillet varken, zenginliğinden kerem beklemek kulluğun hakkı, cömerdlikle hibe eylemek zâtının şanına.

Her bir kadehte yeni bir ferahlık olsun, yeni bir mânâ süzölsün engin rahmet deryasından. Kim ne derse desin; önceki ve sonrakilerden değil, an'ın çeşmesinden olsun sunulan şarabının tadı.

Gölgeden güneşe ışık yok; güneşten gölgeye nûr var

Sözden öze yol yok; özden söze yol var.

Muhabbetin yoldaş olmuş gönlüme, gayrı yoldaş dilemem

Rahmetin sırdaş olmuş özüme, gayrı sırdaş dilemem.

Ey gönlün mânâsını şekilde arayanlar! Canın tarifi olur mu hiç! Her giysiye bürünenin asli sureti çıplaklıktır. Ne giydiren yakışır ona.

Sevgilinin yolundan gitmeyen varsın kendi yolundan gitsin. Hakk'ın cezbisini bilmeyen varsın halkın peşine düşsün.

Aşkını koklayan başka sevda aramaz
Gönlünü bulan başka gönül aramaz
Yükünü devreden bel eğilmez
Nefsini devreden söz eğilmez.

İnciyi deryadan çıkarmadıkça gerdanları süslemez
Kuyuyu derin kazmadıkça berraklığa erilmez
Başına dert aramıyorsan kimsenin işine karışma
Hakk'la yürümek istiyorsan halkın içine karışma.

Sanma ki, her terzi kendi elbisesini kendisi diker. Her meyhane sahibi her akşam sarhoş gezer.

Yokluk kapısı varlığa açılır
Kulluk kapısı Subhan'a açılır.
Aşk kapısı Allah'a açılır.

Gönlüm muhabbetini mesken etti, başka yurt istemem.
Bakışın özümü sarhoş etti, başka şarab istemem.

Çimen her şeye yeşil bakar. Deniz mavi görür, mavinin tonundan türkü söyler.
İnsanlığın kıymeti ona verdiği değerle ölçülür.

Sabah her şeyi aydınlık görür. Gördüğünü sevdiklerine de gösterir. Akşam bütün kusurları örter. Gözyaşlarını gizler. Sessizliğinin koynunda sevgililerine seslenir. Yorgun gönüllere kendini verir.

Bir şeyin mânâsı onu anlayanla paylaşılır. Muhatabı bulunmadan aşkı nasıl paylaşırsın! Gönül testisi boşalmadan muhabbet suyu içine nasıl konulsun!

Misâller hep bir mânânın ifadesi için. Boşuna her şeyin karşıtı yüklenmemiş Nuh'un gemisine. Şayet o gemi insan-ı kâmilse, kendi varlığındaki zıtlardan utanıp sıkılmak niye! Kapı yoksa, onun açık ya da kapalı olduğunu tartışmanın anlamı ne! İnsanı sıkan kendi ürettiği düşünceleridir; hayatın kendisi değil. Her anını dolu dolu yaşamağa hazır bir cevher var özünde. Üstelik onun ortağı da yok kendi varlığının ızharı içinde, gizli şirke bulaşan zihnin fantezilerinin dışında.

Sevgiliyi hatırlatan her şey aşkdır bütün âlemlerde. İnsanı kendi hakikatine ulaştıran vesileden daha değerli ne var içimizde. Oysa hakir görmeğe alışmışız kendi güzelliğimizi; o güzelliğin bir lütuf olduğunu idrak etmeden. Boş gururumuza vurulmuşuz da öylece yargılamaktayız kişileri; şunlar iyidir, bunlar kötüdür diye. Şunlar kabul edilenlerdendir, bunlar bekleyenlerden diye. Kendi ürettiğimiz değerlendirmelerimizin yağında pişirmekteyiz yokluk-varlık tavaşında.

Her maden altın olmadığına yanarsa, feryattan gayri ses yükselmez bu âlemde. Zira altına varmak her çağda daha da derinde.

Goncasından tutulup da çekilmeyen bir gönül yoktur âlemde. Gel gör ki dikeninden korkan güle dokunamaz.

Dikenin işi dikenini batırmak
Gülün işi muhabbet dağıtmak.

Eğer sevgi usansaydı varlığını dile getirmekten, kendini yenileyebilir miydi âlem her an hiç tükenmeden! Sana seni anlatan kendi gönlündür; gönlünün hâlidir sırrındaki bilmeceyi bildiren.

Gönül hiçbir âleme sığmaz. Sığsaydı bunca surete ne gerek vardı?

Ruhu da hapsedmek mümkün değil kafeste. Aşk gibi uçmak için vesile arar. Cânana kavuşmak için can atar.

Candan cana geldim Sana
Buldum Seni benden bana
Doldum Senle aşkdan yana
Verdim beni Senden sana,

Gözden göze özden söze
Hakk'dan ruha ruhtan öze
Her nefeste aşkın ile
Verdim beni Senden Sana.

Emrin iner nûrun ile
Gönül şaşkın cilven ile
Sarhoş olur kevser ile
Verdim beni Senden Sana.

Ey gönül! Yakınlığın ölçüsü muhabbettir diye bilirsin; sanma ki onun sahibi sensin. Kalb de bulduğunda hoşnudsun. Hayra konmuşlardansın sen.

Kimileri ilim sıfatıyla yürür, kimileri aşk. Kimileri de sıfatlardan soyunmuştur da öylece hamd eder sıfatların sahibine; O'nun nazarında bir an için olsun, o bakışın nûrunda hazır bulunmak umuduyla.

Denizin dalgası denize dokunmaz. Onu kayıktakiler düşünsün! Her uçuşun bir inişi vardır ama kartalın yuvası dağlardadır. Sıçan gibi bir deliğe takılmaz o.

Ey Sevgi mahzeninden yıllanmış muhabbet dağıtan, Sâki! Lütfeylediğin her güzellikten hem öncekilere hem de sonrakilere kana kana içirsen yine de tükenmez an'ın iksiri. Susuzluğu veren de sensin, giderende. Suyunu içen başka su aramaz kapına gelen başka kapıya muhtaç olmaz.

Gönül an'ın içinde gizli. Can dediğin o an'dadır. Aşk da orada, hasret de. Vahdette orada kesret de. Hepsi aynı noktada.

Cilveleşmek Senin hünerin bu vahidiyet çayırında.

Hepimiz yenik düşmüşüz doyumsuz pehlivanlığının karşısında. Kudret Sensin. Can Sensin. Cânan Sensin.

Ne kadar dalgalansa deniz, bir gün durulur.
Ne kadar yaksa güneş, o günün akşamı var.

Söyle ey gönül! Bu yakarış, bu sevda ne zamana kadar!

Muhabbetin gönlüme düştü; yıkıldı gitti gönül.
Aradım onu dağda, ovada benliğimi de kapıp kaçtı gönül.

Nefs duvarı set çekmiş özüne, varlık ve yoklukla sınar seni. Ölünen alıp veremediği bir şeyi yoktur dünyayla, zanla, oyunla. Ne de kandırılacak bir benliği var hevayla, suyla.

Yıkın şu gurur bentlerini; sular denize aksın! Ayrılık hasreti gayrı kalmasın. Canlar Cânana varsın.

Kan akıtmakla kandan arınamazsın
İnsan dışlamakla insanı kucaklayamazsın.

Hakk'ı bilmeyen bu âlemin işine çok şaşar.

O'nun iksirinden tadan hem bu âlemden hem de diğerinden kaçır. Nereye mi? An'daki tecelliye. Tecelli sahibi kerîm Rabbine.

Bütün varlığımız lütfeylediğin muhabbetindir gönüllerde. O gönül ki sohbeti de hâli de tecellin üzerine. Söyleten de susturan da Sensin ey Sevgili! Hangi rüzgâr 'ben artık esmem' diyebilir? Hangi nehir 'akmam' diye direnebilir. Bunu ancak ikilik oyununa kandırılmış sivri bir benlik dile getirebilir.

Bütün renkleri kendimle bir bildim de şaşırdım, hangisi gerçek boyamdır diye.

Bütün aşkları kendimde gördüm de ayıldım, Senden gayrı yaşanılan bir aşk var mıdır diye.

Gönül kuyusunu kazdıkça içinden muhabbet çıkar

Ölümsüzlük ölümün içinde gizli.

Ey zümrüt gözlü Sevgili! Gönül ol da gör kendini.

Gönle dal da bul kendini.

Ruh gibi olmadan ruhu göremezsın

Aşkı gönülde bulmadan özüne eremezsin.

Nektarına vurulmasa arı, çiçeğe sırdaş olur mu?

Hasretini çekmese nefis, aslına yola koyulur mu?

Sözle-sükût birer ayna, varlık-yokluk oyununda.

Zıtlar birbirlerinin terzisi. Sebepler iğneyle-iplik suret ve ten kumaşının dikiminde.

En zor tepki susmak, en kolayı haykırmak.

Dil alışmasın bir kez tenkid etmeğe. Oysa kaynayan suyun dumanı daha gür çıkar.

Nil gibi kana boyanmışsa da damarlarım. Sen gönlüme bak. Oradan Sevgilinin muhabbeti akar.

Fırat gibi can verir ölü nefis toprağına.

Güneş ışığını kendisine çektimi; ne hasret kalır ne ayrılık. Ne ayrılık kalır ne gayrılık.

Sırrın kendini dile getirdiği en lâtif varlıktır insan

Canın canda kendini gördüğü en derin âlemdir insan.

Bedenim gecemse ruhumda gündüzümdür benim.

Hem gecem hem de gündüzüm Sensin benim.

Her nefeste sevgin yükselir can boğazından

Her ölüşte gönlüm dirilir o an bakışından.

Bülbüle sormuşlar; gülden memnun musun diye. Cevap vermiş; o olmasaydı benim şarkımı kim dinler, kim anlardı diye.

Güle sormuşlar; bülbülün feryadı için ne dersin diye. Arayıp yandığı ben değilim demiş ve eklemiş; sevginin sesini duymak gönle hoş geliyor diye.

Sâfi sevgi en nadide inciden de mercandan da daha derinde gönül denizinde. Şikâyeti hamd'a tercih eden dalamaz o derinliğe. Korkutmayı aşka yeğleyen eremez arılığa ve erdeme.

Yüreğim elimde yine lütfunu gözlemekteyim. Yine bir nefes üflemini özlemekteyim.

Bütün ezgilerde senin sesini dinlemekte, her an her defasında yine erimekteyim.

Bin yıl sonra yine Seni seveceğim. Yine Sana dönmeyi dileyeceğim. Şekilden şekile girip, her suretten Sana seslenip yine Sana niyaz edeceğim. Bir yudum muhabbetine nice canlar vereceğim.

Kimse anlamazsa anlamasın meramımı. Senin bilmen, Senin duyman bana yeter.
Gönlüme girmişsin bir kere. Bütün direnişler boşa.

Kendimden vazgeçtim, Senden geçemem.
Canımdan geçtim, yolundan dönemem.

Bu nasıl bir kulak! Nasıl bir göz! Nasıl bir gönül ki Senden gayrını tanımaz, Senden gayrını görmez! Her sevdiğinde yine Seni sevmiş olur.

He can verişim Senin için Evvelde
Her dirilişimde yine Sen varsın Âhirde.

Bu sevdayı boynuma takdığımndan beri ezelde, Seni sevmek boynumun borcudur hakk ile.

Unsurlar çarmihına çivilensem de bu âlemde İsa gibi, Ruhum yine Seninle,
Beşer kuyusuna salsalar bedenimi Yusuf gibi, gönlüm yine Seninle,
Ölümsüzlük iksirinden içirselerde İdris gibi.
Aşkının şerbetini seçtim ben, Muhammed gibi.
Herkez, her şey bir tanık ancak Senden
Sana Senin gözünle bakan.

Ah! Yanar bu yürek Senin
Aşkını tattığından beri,
Ah! Coşar bu yürek Senin
Kapına vardığından beri,
Ah! Hürdür bu yürek Senin
Lütfunla dolduğundan beri.

Canımı vereli Sana
Kendi canın gibi
Dolanırım gönüllerde
Deli divâne gibi.

Giyindiğim Senin kaftanın
Her surette
Kokladığım Senin kokun
Her gönlü zenginde.

Yorgun bedenime rağmen
Gönlüm diriye, bu Senin aşkındandır.
Bunca gıybete rağmen
Özüm sözümse, bu Senin lütfundandır.

Sevgi ancak Hakk'tan geldiği takdirde kalıcıdır.
Halkın sevgisi ise kendi benlikleri gibi geçicidir.

Her şeye kişisel gözlükle bakan her şeyi şaşkı görür. Evrenselliğin farkındalığın kendisi olduğunu bilemez. Kendi seçtiği hayal çizgisi kendisinin de yerini gösterir.

Gel ey gönül! Dönelim kalıcı olana. O her şeyi kucaklayıp, o her şeye can gözüyle bakana.

Bir martı gibi süzülür kader gönül deryasının üzerinden, avını gözleyip takib ederken.

Tur dağı dayanamamış güzelliğini görmeğe de, dağılıvermiş her zerresi aşk ile. Hangi garib dayansın doyumsuz tecelline!

Gönlü sardım da postaladım aşk illerine; Mekke'ye, Medine'ye, Kudüs'e. Buhara'ya, Kaşgar'a, Taşkent'e ve Çin'e.

Her mektubun Sevgiliye yazıldığını bilmeyen var mıdır. Yine de birden fazla gibi görünüyor şu satırlar, denizin dalgaları gibi.

Sarıklarını çıkarıp saçlarını kesseler, dazlak kafaların hepsinin bir olduğu görülür oysa.

Umacılara rağmen ibadethâneler doluyorsa, bu Hakk'ın cezbisinin zaferidir.

Cefalarına rağmen gönüller birbirini arıyorsa bu, Hakk'dan gelen sevginin hüneridir.

Sevgidir özümüzü her fırtınaya karşı koruyan

Başka sokak aramaz hakk yolunu bulan.

Can güldü mü, mekânı Cennet olur. Ağladı mı, onu hiçbir yerde arama; bil ki o, Sevgilinin yanındadır.

Ağlayışında, gülüşüm de Senin kereminden İlâhi!

Gönül denilen âlem soluğumu keser;

yer mi-gök mü, su mu- ateş mi? Belli değil!

Yakarıştan gayrı hangi söz daha değerli! Şükürden gayrı ne var daha erdemli!

Doğru olanın doğruluğunu isbata ihtiyacı yoktur. İddiasına isbat arayan, kendini henüz bulmamış olandır. Sevgilinin elinden yokluk şerbetini içinceye kadar, kendini bilen kim?

Elbet baygın düşer idrak, sarhoş gezer gönül iki deniz arasında; her nimeti bekleyen bir çaresizliğin teknesinde.

Her kim bir şeyler olmak isterse, olmak istediği şeyin kölesi olur.

Her kim Varlığın hakikatini bilmek isterse, kendine varlık vermekten vazgeçer.

Hakk'tan gayrı ne varsa bil ki hepsi yalan!

Hakk'tan gayrı ne var ki ey aziz, uyan!

Hepsi birer tanımlama, algılayana göre değişen.

Hepsi birer ifade, yaşanılanı dile getiren.

En somut olgu sevgi; kendisini sınırsızca kabul ettiren.

Akmayan su deryaya varamaz

Yakarmayan gönül nasibini alamaz.

Kıpır kıpır deniz, zihnin fantezilerinin çalkantısıyla.

Dalgalanma duruldu mu, her şey sükunet içinde.

Ne bir dalga var görüntüde ne bir çırpıntı.

Kendi zatiyla Derya; varlığını hamd'ının huzuru içinde.

Sözün güzeli gönülden geleni

Sevginin güzeli Allah'tan geleni.

Ve her şey Allah'tan gelmiyor mu!

Ve her şey O'na dönmüyor mu!

Her fidan kendi tohumundan yetişir.
Her can kendi özünden seslenir.

Aklını gönlünle bir tut ki yanılmayasın
Aşkın Hakk'ın varlığına delil olsun.

Aşığa hâl'i sorulmaz; O hâl'in kendisidir.
Kâmil'e an'dan sorulmaz; O vaktin kendisidir.
Her kuşun bir ötüşü, her uçuşun bir istikameti var.

Aynı gönülde birleşenlerin türküsü de bir, hüznü de
Aynı denizde birleşenlerin rengi de bir, sesi de.

Nefisler uyku uyur. Ölülerin uykusu yoktur.
Ölümsüz dirinin huzurunda müminlere ölüm yoktur.

Aşkın sesi aşk beldesinden gelir
Hakk'ın sesi her beldenin ötesinden gelir.

Nalınları çıkarınca Tuva vâdisinde,
Ayaksız da yürürsün Hakk'ın emriyle.

Gönül yorgun düştü mü onun değneği aşk olur
Gönül kendinden geçti mi onun sahibi Hakk olur.

İsimle sıfat aynasında, suretine bakarsın
Aynalar kırıldı mı kendi zâtınlasın.

Gözyaşından inci üretmek bizim işimiz; gönülden mercan çıkarmakta öyle. Yeter ki lütuf rüzgârı zannın tozundan arındırsın bizi, Sevgiliye kanat açıp aşıkları doyurmak da bizim işimiz.

Kendi kanatlarının dışında başka vasıtaya ihtiyaç yoktur sağlıklı kuşların uçmak için. Ne de bir vize gerek beldeler ötesine geçmek için; kültür ve farklılık duvarları yıkılınca.

En büyük duvar kendi görsel benliğin zihin harcıyla inşâ ettiğin! En büyük put kendi varlığından hiç vaz geçemediğin!

Aşk olmadan söz olmaz
Söz tükenmeden bezirgân ölmez.

Her mânânın kendini ifade ettiği bir isim var; her bireyin kendine uygun gördüğü bir sıfat. Bütün isim ve sıfatların yöneldiği hakikat ise tek bir zât.

Her ağaç zeytin ağacı değil ki susuzluğa dayansın. Suyu hasret zeytin tanesinin asidi çok, nasibinde rahmeti bol olanın ise tadı çok.

Aşksız gönül gemisi yüzmez
Rahmetsiz cana hikmet inmez.

Hilâl, dolunayın görünen bir yüzüdür ancak. Her yönüyle kendini göstermese de bir bütündür bil ki hakikat.

Her sabah gönül güneşi doğar, her akşam mehtaba dönüşür. Günün ağarması ona lütfeden kerem nedeniyle. Akşamın görünmezliğe bürünmesi sırlara sırdaş olması emriyle.

Gönülleri dilediği mânâya boyayan Sevgilinin fırçası. İlâhi! Lütfunla nûruna boya hepimizi, gayrılık kalmasın!

Hangi ateş ilâhi aşk ateşinden daha yakıcı!
Hangi kafes benlik kafesinden daha bağlayıcı!

Aşığın derdi azminden ileri
Kâmilin sabrı kendinden ileri.

Hükmün Hakk'tan geldiğini görmeyen gönlüne hükmetmeye çalışır. Her işin O'ndan gelip O'na döndüğünü bilen, rıza ve sabrın sahibini tanır.

Gönül sahibinin kokusudur gülün kokusu,
Her gönülde yayılır Hakk'ın kokusu.

Kimi elinde balta put kırmakla gönül mâbedini boşaltır. Kimi de kırılacak put olmadığını görüp elinden baltayı bırakır.

Sabır toprağına gömdüm baltamı; çıkarmak için cihad gerek!

Teslim olmuşlarsak hepimiz ezelde; balta bize ne gerek!

Geleceğe kanma o, sana ait değil. Geçmişe de aldanma, terk ettiğin senin değil. An'ı an'da yaşa; maksat zanla-hayalle cihad değil.

Gönlünü Hakk'ın kök boyasıyla boya; ykanınca akıp giden sentetik benlik boyasıyla değil.

Bir sureti kabullenen alıp-vereni farklı bilir.
Nûrun kendisini gören alıp-verenin birliğini bilir.

Bir kişi dışlasan kendini dışlamış olursun
Bir kişi kucaklasan kendini kucaklamış olursun.

Dünyanın kendi ekseni etrafında raks etmesini hoş gör; O'na olan aşkındandır.
Sarhoşların sendelemesini de mazur gör; gülsuyunda nefislerinin erimesindendir.

Sebeplerini bırakan sebepsiz âlemde yaşar
Devrilmeye lâyık her sütun bir gün devrilir.

Gül bahçesinde bin bir türlü gül yetişir. Hepsinin ortak özelliği; özündeki gül kokusu. Tasavvuf yaşamın kendisidir; zihinsel fantezilerine varlık arayan görsel benlik değil! Hayatın sahibi Hakk'tır. Tecelliyle tasavvufu yaşayan da ulvî benlik olan Mutlak Varlık! Nefes almak çok güzel. Nefsin kesildiği an hepsinden daha güzel. Bana hitab edildi diyen, hâtibin de kendisi olduğunu bilmeyen! Dürüstlük ve saflık; isim ve sıfatlardan öze yönelmektir. Her şey eridimi, o şey'in aslı kalır. Seni avutan her şey özüne varmanı engelleyen bir hevestir; isterse onun adı aşk olsun. Sana seni anlatan her şey hakk'tır; isterse o mânâ kâfiyesiz bir sükût olsun.

Aşk kapısından geçmeyen Hakk'ın halvetine varamaz kürsüye çıkıp da kürsüden inmeyen yokluk semâsına eremez.

Her mânâyâ sadakatla girip, her mânâdan sadakatla çıkmaktır bu yolculuğun desturu.

Herkezin sohbeti kendi gönlünde
Sükutun kıymeti onun erişilmezliğinde.

Her söz kendi dünyasından haber getirir.
Birlikteliğin mânâsı kendini aynada görmesidir.

Yokluk penceresinden baktın mı; varlığı görürsün.
Varlık penceresine daldın mı; yokluğunu bulursun.

Düşüncenin özelliği kendini önemsemek
Gönlün özelliği kendini aşka vermek.

Gönül her şeyden bezdi; Senden gayrı.

Kim nasıl dilerse öyle yürüsün; semersizim ben
Kim nasıl dilerse öyle ölsün; bedensizim ben.

Gemiden de geçtim kürekten de
Tenden de geçtim suretten de
İçmeyen aşığı neyleyim
Ben aşıkların meyhanesiyim,

Bu düzen sığmıyorsa aklına
Sat o aklı berzahta
Akıllı adamı neyleyim
Ben mecnunların düzeniyim,

Sevaptan da geçtim gûnahtan da
Küfeden de geçtim hammaldan da
Sevmeyen gönlü neyleyim
Ben sevginin hâlesiyim,
Bir şeyler oldum diyorsan
Senle beni ayrı biliyorsan
Varlıkla yokluğu neyleyim
Ben âlemlerin cilvesiyim,

Şaraptan da geçtim kadehten de
Neyden de geçtim neyzenden de
Olmayı ölmeyi neyleyim
Ben hayatın kendisiyim,

Can alıp can satarım
Düş olup zanna katarım
Düşüncüyü hayali neyleyim
Ben hakkın bekçisiyim,

Cahilden de geçtim âlimden de
Fakirden de geçtim zenginden de
Gündüzü geceyi neyleyim
Ben Rabbımın bendesiyim,

Derin suya dalmayı diliyorsan
Renksizliği rengine çalıyorsan
Aşığı maşuğu neyleyim
Ben aşkın kendisiyim,

Gelmekten de geçtim gitmekten de
Bilmekten de geçtim bilinmezlikten de
İsmi sıfatı neyleyim
Ben an'daki tecelliyim.

Duyulmaz bir coşkudur hâllerin düzeni
Her giysi bir mânânın dümeni
Ben neyleyim zanlardaki ziyneti
Gel de üryan gör beni,

Seher vakti yayılır muhabbetin kokusu
Katmer katmer dökülür aşıklardan gülsuyu
Ben neyleyim görüntüdeki sofuyu
Gel de üryan gör beni

İster Süryani ister ibranidir lehçesi
İster Çin'de ister hintdedir bahçesi
Ben neyleyim gülsüz dikenini
Gel de üryan gör beni,

Aşıklar içer ancak kevserin suyunu
Ölmeyen bilmez ölümsüzlük yolunu
Ben neyleyim kurumuş kuyuyu
Gel de üryan gör beni,

Her kervan kendi seçer yolunu
Her kurban kendi verir canını
Ben neyleyim aşksız soluğu
Gel de üryan gör beni,

Kimse bilmez öz kardeşin hâlini
Kimse duymaz gönüllere inen emrini
Ben neyleyim şekildeki secdeyi
Gel de üryan gör beni,

Can uçmaz can gözüyle bakmadıkça
Perde kalkmaz hakk gözüyle görmedikçe
Ben neyleyim erlik şalını
Gel de üryan gör beni,

Nisbetsiz gelir her nisbetin nasibi
Benlik zırhını kuşanan insanın kendisi
Ben neyleyim ruhsuz gölgeyi
Gel de üryan gör beni,

Değişimdir ölüm ile doğumun tılsımı
Hiç değişmeyen hakikat Zâtın sırrı
Ben neyleyim batan güneşi
Gel de üryan gör beni.

İçmekten amaç sarhoş olmak şişe devirmek değil. Nice içişlere otursan benzemez aşk şarabının lezzeti.

Nice feryadlar işitsen bir hitabına benzemez Hakk'ın hitabının heybeti.

Ey Sevgili! Yükselen her dalga bir gün elbet devrilir. Özüne hasret her aşık bir gün aşkından eriyiverir.

Neler barındırmaz ki şu toprak her zerresinde,
Nelere şahid olmaz ki şu gönül her tecellisinde.
Yulardan kurtuldu mu kısrak her yönü kible görür,
Yükünden kurtuldu mu gönül her canı cânan bilir.
Gönül umman kesildi mi her aşığı içinde yüzdürür,
Can Cânanı gördü mü her zerresinden bir derya görünür.
Uyarmak değil uyanmaktır bizim işimiz
Sitemle değil sevgiyle dokunmuştur kilimimiz.
Hâlim hâlîme uymaz
Gönlüm gönlüme sığmaz
Öz nedir denince
Hakkdan gayrını bulmaz.

Bir an rahmetsiz kalsa çimen yeşilliğini koruyabilir mi!

Bir an soluksuz kalsa beden kokuşmadan durabilir mi!

Muhabbetullah ırmağında yıkanmaya dursun gönül her zerresi aşk kokar,

Marifetullah deryasına dalmaya görsün gönül her zerresi hakkla coşar.

Sarhoşları şarabın rengine boyarlar da yüzleri sanki üzüm bağıdır,

Aşıkları aşkın rengine boyarlar da gönülleri daim sarhoş dolaşır.

Sözüne bal kat gönlüne aşk

Gönlü de bırak özünle gel bana.

Mânâ dalgalarıyla oynaşır gibi

Söz tulumunu bırak da kulaçsız yüz bana.

Kimi gönül bir deniz arar içinde yüzmek için

Kimi gönül bir deniz kesilir özünde yüzülmek için.

Ârifin en güzel elbisesi takva akıllı erler için,

Aşığın yegâne örtüsü aşk sarhoş gönüller için.

Allah aşkına ey gönül! Gel gir koluma

Güllerden bir yol düzelim Mevlâ uğruna

Nice gamlar çekse de uyanmaz gönül

Aşk şarabından içmedikçe,

Nice canlar verse de dirilmez gönül

Hakk lütuf etmedikçe.

Bütün denizler bir damladır ancak kudret elinde,

Bütün aşıklar bir parıltı sanki O'nun hizmetinde.

Sureti kendine perde yapmış, aşkı da mânâya bir şal.

Şala бүрүнүп dolanan güzel kendinden haber ver
İlâhi!

Bütün sözlerin hedefi övmekse yüce kudretini
Kaldır sedeften perdeyi göster gönüllerdeki incini.

Âdem görür gölgesini
Görünmez asla nûrun ki,
Bülbül duyar güftesini
Duyulmaz asla gülün ki,
Şahid bilir kimliğini
Bilinmez asla sıddığın ki.

İfade edilemeyen her mânâ Hakk'ın katında mahfuzdur. Hiçbir tarif ile kayıt altına
alınamayan mânânın özü kendi hakikatı üzerinedir.
Hangi dalganın denize diğerlerinden daha yakın olduğu iddia edilebilir!
Hangi renk diğerlerinden üstünlüğünü öne sürebilir!
Her rengin bir talibi, her giysinin bir giyeni var. Her kim iç âlemine yönelirse, dış âlem
diye bildiği âlemleri kendi özünde bulur.
Rüzgârın savuramayacağı toprak mı var!

Rüzgârı ardına almayan rüzgârda alabora olur
Dünyayı ardına almayan dünyaya rezil olur.

Dolunayın başlangıcı hilâl, sonu ise yine hilâl.
Hakikatın görünümündeki zenginlik değişim olarak algılanır. Oysa hakikat hiç değişir
mi!

Gönül sahibi odur ki aradı mı, gönlünü bulamaz.
Hikmet sahibi odur ki aradı mı, kendini bulamaz.

İlâhi! İki elinle yıka kalblerimizi;
Sil gönüllerimizden izâfî benlik kirini.

Tecellini suret-i Hakk eyle.
İnsanı insana ayna olması özdeki sevginin kendini ifade etmesi içindir.
Sanki hasretin bir ifadesidir sevgi. Belki de bilmekle bilinmezliğin bir öyküsü.

Gönülden damlayan her mânâ, sırrı Rahmet'e tercüman,
Gözünden akan her damla, aşkı Rahman'a tercüman.

Nehir bilmez ne taşkınlık ne sükûnet velâkin akmayı diler,
Gönül bilmez ne yakınlık ne uzaklık velâkin dostunu diler.

Kanma hiçbir sazdaki sese; o ses berzahın olur,
Bakma hiçbir sırdaki lezzete; o lezzet günahın olur.

Ah etmeyen gönül sayılmaz konuk Hüdâ'ya

Özünü vermeyen gül sayılmaz vasıl gülistana.

Sırrımın anahtarı gönlümdedir benim,
Gönlümün sahibi sırrımdadır benim.

Mânâsı gitti mi sözün diken kalır
Gülbedeni eridi mi gülün kokusu kalır.

Kendinden gizlenen nice varlık var âlemde.
Özüne direnen nice insan var surette. Oysa; gönlün güzelliği özünde barındırdığı
mânânın temizliğinden.
Özün güzelliği kendinde taşıdığı sırrın haşmetinden

Aşk gönle düşmesin bir kez
Ateşiyle koreyler,
Ruh surete inmesin bir kez
Nûruyla pâkeyler.

Muhatabını bulmadıkça sevgi kendini ifade etmez, velâkin bu onun yokluğunu işaret
eylemez. Bil ki, bilinmezliğin sinesinde gizli bir hazine olduğunu dile getirir.

Dalgıçlar olmasaydı istiridye denizin derinliklerinde unutulacak, özündeki incinin
güzelliği belki de hiç keşfedilemeyecekti.

Özdeki mânânın açığa çıkması ise, o mânânın hasat mevsiminin yaklaştığına işaretler.
Güneş semâ da doğmaya görsün; onu gizlemek gayri mümkünmüdür!
Ruh sırrına ermeye görsün; onu avutmak gayri mümkünmüdür!
Gülbahçesinden gül kokusu yayılırken, "bu koku hangi güldendir" diye sual sorulur
mu!

Elmayı yememiş olsaydı âdemin dünya ve dua serüveni olmayacaktı. Varlık günahı
murad edilmemiş olsaydı elma hiç yenilmemiş kalacaktı.

Aydınlık olan bir mânânın açığa çıkmasıdır hayr. Karanlık bir mânânın kasvet olarak
belirşi gibi. Dışarıdan bakıldığında karşıt kutuplar olarak algılanır. Öze inildiğinde can
kitabında kayıtlı bir mânânın zâhir olup devrini tamamlanmasından ibarettir.

Her birey yaratılışındaki mânâ üzerine varlığını sürdürür. İnsanın kalbi hangi harf
üzerine atıyor ise özdeki varlık kitabını o harfin titreşimiyle okur. Farklı titreşimler farklı
mânâlara ve değişik okuyuşlara kapı açar. Yaratılış sırrını nefsin yedi harfî üzerine okuyan
birey ruhundaki olgunluğun da şahidi olur. Yedi rakkamı esrarın sonsuz ve sınırsızlığına işaret
içindir.

Ancak kendinden arınmış bir gönül sahibi özünün kitabına temas edebilir. Zira özün
hakikati ulvîdir. İnsanı görsellikten arındıran arısı ise karşılıksız sevgidir. İleriye dönük
beklentileriyle yaşamını geleceğe devreden insan, an'daki tecellinin güzelliğini fark edemez.
Aşkı tatmış gönül avunmaz boş kuruntuyla ne de ruhsuz söz oyunuyla.

Acı söz arısu bulandırır.

Tatlı söz mahmur gönülleri uyandırır.

Sevginin beraberinde bulundurduğu her şey diri, üzerinden nazarını çektiği her şey de
ölüdür.

Sevgiden ve Sevgiliden gayrına yönelen bir kalb kendi noksanını da ortaya koyar.

Bağışlayıp, seven bir gönül ise Hakk'ın sıfatlarıyla sıfatlanmıştır.

Kolay olan insanlardan kaçıp yaşamak, zor olan ise insanlarla beraber yaşamaktır.

İnsan kendine olan düşmanlığını bıraktı mı, Dostunu da yine kendinde bulur.

Arifin gözlerinde her mânânın birden fazla sureti var.
Aşğın gözlerinde her suretin ancak bir mânâsı var.

Sevgi ipinden gönlüme bir kemend yaptım,
Gördüm ki, Sevgilinin kemendine kendim vurulmuşum.

Üzüm salkımından meyva yiyei üzümü bitti mi salkımı elinden atıverir. Sen de benlik salkımını at ki özünden, gönül çanağın sevgi pekmeziyle dolsun.

Gönül ankası mekân kafesinde hüznü, mânâ kapısını sır anahtarıyla açki özün aşıklar semâsına uçsun; zaman tüneline kimse mahrum kalmasın.

Ey dost! Geleceğı satın almayı bırak. Varlığını an'ın sahibine sat. Sahibi zaman an'ı boşa harcamayandır. Her an'ın hamdını hamdıyla selâmlayandır.

Canlara sahiplenmeden canlarla an'ı paylaşmak ne güzel bir haslet.

Mânânın surete bürünmesi için harf gerek, kelime gerek. Sevginin dile gelmesi için Mecnun'a Leylâ gerek.

Suret mânâya dönünce ne Mecnun ne Leylâ gerek!

Deryaya ancak derya gerek.

Kul kapısına bağlanmakla Hakk kapısına bağlanmak aynı şey değil.

Kul kapısında ruhun özgürlüğü biter.

Hakk kapısından hür ruhlar girer.

Gönlün şifasını sevgide ara.

Ancak aşık olan aşk derdinden kurtulur.

Ancak can veren hayatın derdinden kurtulur.

Nefsin ölümü suretin-mânâya, özün-aslına dönüşüdür. Nefsin ölümü özgür hayatın başıdır.

Özün tohumunu özün gayrında arama.

Bataklıkta gül yetişmez

Her eli neşter tutana doktor denilmez.

Her tohum içindeki kabiliyete cevap verir.

Tevhid tohumundan sevgi, benlik tohumundan bencillik ürer.

Bencilliğı-bilgiçliğı, takkeyi-şeyhliğı çöle gömdük.

Can kervanında çıplak ayaklılardanız biz.

Ne başımızda sarık, ne arkamızda tekke var;

Her sese ses veren bir sükûttayız biz.

Gözümüzde bir damla yaş yadigâr kalmış aşk atağından; aldıyı-verdiyi, senliğı-benliğı aynı bohçada bağlı bulduk. Hakk'la can bulup da öyle kurtulduk bohçalardan biz.

An'ın güzelliğı yaşanılan mânânın derinliğınden.

Cânanın güzelliğı canlara aşk bahşetmesinden.

Bir mânâ nasıl yorumlanırsa onu algılayana göre gerçekleşir. Yorumlayan, yorumuna kendi enerjisini ve mânâsını dahil eder.

Hayatı aşkla yorumla ki mânân aşkla dolsun

Aşkın Hakk'ın rahmetine vesile olsun.

Dipsiz bir kuyudur muhabbet ehliyle sohbet
Sus ey bülbül. Susta gönüldeki esrarı seyret.

Giyilen her suret elbisesi mânânın perdesidir; aşıklar çıplak gezinir.
Nefsin sesi elbisenin kiridir. Özün sesi sırrın sahibinden gelir.

Ey dost! İnsan yargılamakla kendini aşamazsın.
Zıtlar zincirini koparmadan aşkın saffetine varamazsın.
Kendinde rtnecek varlık buluyorsan, aşık değilsin.
Kendi hâline acınıyorsan, nefsinde l değilsin.

Bilmez misin ki sevginin rehberliğinde yola koyulduğunda ne ad kalır, ne nam; Cânana
kurban olmuş bu yolda her bir can.

Korkma ey güzel! Gnahla-sevabı aş da gel.
Doğruyla-yanlışı geç de öyle gel.

Sevgi gönüllerin yaşam suyudur; l nefislere can verir. Ltf sahibi dilerse aşk iksirini
rahmet incisine dönüştürür. O değil mi ki ''kendi dinimi bütün dinlere üstün kıldım'' diyor. O
halde sen de sarıl sevgi ve merhamet sıfatlarına ki, rahmetin gazabını geçsin; özünün hakikatı
fiillerinde belirsin.

Mutlak varlık tecellisiyle anacak fiillerinde görülür. Sevgi ve merhametin en olgun
hüviyetiyle âlemleri kucaklaması, zt muhabbetin bütün fiillere üstün kılınmasıdır.

Akarsu kaynağında safdır. Pınardan uzaklařtıķça içinde her türlü nisb sıfatı da
barındırır. şu halde dn özün kaynağına ki saffetin artsın. Sahibin, lml bir suret değil,
mutlak hakikat olsun.

Gönül suret sarhoşuyken seni-beni farklı görür.
Aşk şarabını itimi, mny nisbetsiz ve şekilsiz görür.
Ne sıkıntı ve derd varsa zihnn oyunundan gelir.
Ne sevinç ve coşku varsa o da onun hneridir.
Ne dünya, ne hret sevdasına kapılma; an'ı an'da yaşa.

İnci istiridyenin içindeyken parlaklığından bir şey kaybetmez. Zira zsuyuna msva kiri
karışmamıştır. Bir kez boyunlara takılıp da rağbet görmesin, taklidinden geçilmez.

Sevgili söyledi; her sükûta aldanma.
Nefsinin tavrını sevgine sakın katma.
İnsanı ısıtan ateştir dumanına aldanma.
Özdeki sevgili Hakk'tır surete kanma.

Gönlün neşesi de hüznü de Sensin İlhi! Her halim Senin takdirin. Ne kabul edecek, ne
de reddedecek bir gücüm var. Dilersen nûruna bindirir hallerin ötesine geçirirsin. Dilersen
ieklerini ekdiğin yerde sularsın.

Gönülden nasibi az olanı aşkınla sula.
Gülden nasibi az olanı Dostluğunla sula.

En güzel öğüt sevmektir, koşulsuz.
En derin sevgi vermektir, karşılıksız.

Üzülme ey yiğid! Toprak altında hepimiz hepimize komşuyuz.

Suretler gitti mi, birbirimiziz biz.
Nefisler eridi mi, tek bir nefesiz biz.

Sanma ki bütün çiçekler ilkbaharda açar. Bazıları ömrün sonbaharını seçer; kasımpatılar gibi.

Ne âlem çiçeksiz durur; ne gönül sevgisiz. Gönül istemiyor aşkıdan ötesini. Duymuyor Senin sesinden gayrı hiçbir sesi.

Sesinden gayrı bir ses var mıdır ki!
Aşkından gayrı bir aşk var mıdır ki!

Gece mi, gündüzün peşine takılmış; gündüz mü, gecenin? Gel de anla âlim isen!
Mecnun mu Leylâsız sevilmez, Leylâ mı Mecnunsuz bilinmez? Gel de anlat ârif isen!
Suret mi cana tutkun, can mı öze vurgun? Gel de söyle aşık isen!
Ah Dostlar! Hep beraber dua edinde aklım özüme set olmasın. Suret bulutum mânâ güneşimi örtmesin.

Sevgi ırmağının aktığı beldede yıkansın ruhum.
Tevhid halısında bir ilmik gibi kaybolsun soluğum.

Sensiz bir an, bana haram
Aşksız bir dem, gönle haram.

Gönlü yaralı olana sevgiden gayrı şifa sunulmaz.
Can feda edene Hakk'dan gayrı Cânan bulunmaz.

Yıldızlar karanlığın içinde saklı.
Umut umutsuzluğun içinden doğar.

Kimileri kulluğu onursuzluk görüyor. Gururu ehline bıraktık. Yokluk sahilinde deryayı gördük biz.

Kırık gönüllerde dostluğu bulduk biz.
Kuru toprağın içinde can suyu gizli.
Gecenin karanlığından gündüzün aydınlığına doğduk.
Kovduk bütün sevdaları, aşkı bulduk.
Birledik bütün canları, Hakk'ı bulduk biz.
Her cevherin bir aslı bir de taklidi olur.
Can cevherinin ne taklidi ne benzeri olur.

Sakınma, dal özünün şehrine, ver kendini gönlün derinliğine. Canın içindeki candan korkma. Âlemlerin sırrını özünde ara.

Sevgisizlik ölümdür sevenler için.
Hasret, buluşmak için bir bahane.
Ölüler dirilir o bahane için.

Gönül sevmesin bir kez. Ne kusura bakar, ne övgü arar. O birlikteliği arar.
Kim ne ararsa onu bulur. Hakk'ı arayan Hakk'ın kulu olur.

Kıymet bilmeyenin yanında kıymetli bir şey arama.
Kendini bilmeyenin yanında kulluktan bir şey arama.

Gurur, ayak bağı, deryaya dalmak için
Sevgi, kandil yağı, nûra koşanlar için.

Letafeti tartacak terazi nerede?
Ruhu anlayacak ruh nerede?

Deryanın içinde yosun da bir arada çamur da.
Yılan da orada mercan da.

Nice batık gemiler denizin derinliklerinde sessiz.
Nice buruk gönüller demir atmış kimsesiz.

Aşk rüzgârını bekler. Sevgiliden emir bekler. Sen bekleme! Geç, hayal çizgisini. Duy,
beklentilerin ötesinden gelen Sevgilinin sesini.

Sözü sözden farklı kılan taşıdığı mânâdır
Canı cana aynı kılan gönüldeki bağıdır.

Bir sözün içeriği dışı ne kadar lâtif bir giysiyle örtülüyse o kadar kolay görülebilir. Söz kalıpları nedenli yoğun olursa mânâ sıvısı da o kadar o kadar zor seçilir. Meğerki o, kabını delip özünü sızdırsın.

Her çiçek koku vermez. Her gönül sırrını bilmez. Her tohum özde birdir ve lâkin isimleri çiçek açtıkları zaman belirir. Çeşitlerindeki farklılıkları reddetmek çiçekleri yeknasaklığa mahkum etmek gibi görülebilir. Ne var ki farklılık onların görünüşlerinde olup hakikatleri itibarıyla birdir.

Kalmadı âlemde zulmetin yüzü
Eriyince suret beliren nûrun yüzü.

Görüntüdeki farklılık görünene bir ad vermek içindir; orkide gibi, nergis gibi.

Suretten mânâyâ, görüntüden öze dönüldüğünde isimlerde teke dönüşür. Hepsinin ismi çiçek tohumu olur. İsimlerin ortak özellikleri lâtif suretlerinin içeriğinde, tohum sahibinin emsalsiz zevkine ve zenginliğine misâl olmasıdır.

Misaller zıtlarıyla belirginlik kazanır;
Akla-kara, geceyle gündüz gibi.
Hiçbir misâl emsalsiz olana nisbet edilemez.
Ne ayrılıkta ne aynılıkta kal.
Soyun madde ve mânâ kapısında zulmet ve nûr giysilerinden,
Hakk'ın varlığında Hakk'la kal

Zira, O öyle bir varlık ki;
Ne gündüze sığar ne geceye
Ne varlığa sığar ne yokluğa
Velâkin gönülde gözlenen aşkın gizeminde

Bir gülücük gibi
 Sümbülün kokusundan, göğün gözyaşından gülün teninden akıp giden
 Bir esinti gibi.
 Bazen Musa gibi, bazen İsa gibi
 Bazen bir dağ başında, bazen ırmak kenarında
 Bazen bülbül sesinde, bazen erguvan rengine
 Bilinen ve bilinmeyen, sevilen ve seilmeyen
 Her surette, her giyside.

O, nasıl bir varlık ki;
 Kimi zaman bir çoban gibi
 Kimi zaman bir sultan gibi
 Aşkdan sarhoş Mecnun gibi
 Her Mecnun'a Leylâ gibi
 Yaya hasret ok gibi
 Sanki varlıkta yok gibi
 Göze sığmayan umman gibi
 Gönülde arıtan Subhan gibi
 O, nasıl bir varlık ki;
 O, sende, seninle, senin bildiğin her şeyde
 O, bende, benimle, benim gördüğüm her şeyde
 O, onda, onunla, o dediğin her şeyde

Gönül aşığın gözüdür
 Sevgiliyi onunla görür
 Gönül aşka düştümü
 Mâşuk gönülde görünür

Gönül aydınlığa kavuştuktan sonra gönüllere huzur dağıtılmasına ister nûrun yansımasıdır dersin, istersen sevginin kemâlidir diye tanımlarsın hepsi aynı kapıya çıkar.

Varlık sahibi nasıl dilerse öyle görünür
 Zira o, her an yeni bir görünüştedir.

Yeter ki insan an'ın farkındalığının ziyanında olmasın.
 Kutsal varlığını geçmiş ve gelecek hayallerine kaptırmasın.
 Evvel ve âhir O'dur. Gayrına yer yok!
 Karşısındakini kendinden ayrı görüyorsan,
 Onu gerçekte görmüyorsun demektir.
 Gönülün görmediğini gözde görmez.
 Varlığında yokluk vardır
 Yokluğunda varlık bulunur.

Kendine varlık vermekten korkmak da kendine varlık vermektir; varlığa heves etmekte.
 Sevgiyi nefesine örtü yap ey Sevgili;
 Varlık ayıbın görünmesin. Öze özden gayrısı girmesin.

Renkten renge büründüm
 Özden öze süzüldüm
 Gönül aşkla sevince

Aşık gönülde göründüm.

Öze yabancılık, ya farklılık zannından doğar, ya da aynılık iddiasından.

Farklılıkta; farklı olduğunu zanneden için ayrı bir varlık gerekir. Aynı olduğunu iddia eden ise kendini vücudun sahibi bilir. Farklılık; idrakın kendini kendisiyle bulandırması olup zulmet perdesidir.

Aynılık; mânevi zevklerle öze yaklaşıldığında tadılan ruhani haz ve lezzetler olup nûr perdesidir.

Her şeyi madde boyutuyla görmek zulmet perdesini, her şeyi mânâ boyutuyla görmek de nûr perdesini teşkil eder.

Çözüm; varlıktan soyunmaktır.

Varlıktan soyunmak varlığı reddetmek demek değildir. Varlığın içinde hem madde, hem de mânâ vardır. Ama hiçbirini diğerini dışlamamaktadır.

Hakikatı öbür âlemde arayanlar, bu âlemi anlamamış olanlardır.

Derler ki; Dostdan gayrına yönelinmez her iki âlemde de.

Sorarım; Dost'dan gayrısı var mıdır âlemlerin her zerresinde!

Sahibine iade etmek üzere varlıktan soyunmak iki boyutludur. Öncesinde farklılık giysisi çıkarılır; sonrasında aynılık giysisi terk edilir.

Madde ve mânânın sahipliğinden arınmak suretiyle varılan soyut çıplaklıkta; nefsin ötesi özün kendisi, sevginin ötesi benliksiz sevgidir.

Öz olmayanın özden uzaklaşmasıdır fenâ

Özün özle varlığıdır bekâ

Gönle en yakın mânâ sevgidir. Aşk hâkim unsur olunca bütün sebepler aşkın adaletine koşar.

Gönül göz olunca âlemler tek bir nazar olur

Can Cânana kavuşunca cümle canlar Cânan olur.

Aradığın sır kendindeyse, onu gayrında aramak niye!

Aratanla aranan hep bir yerde, arayan olmuş sırra perde!

Gönül öyle bir âlem ki sahibinden gayrına tahammülü yok. Sorarsan ki ''gayr'' dediğin nedir? Derim ki; o da O'dur.

Gönül yolu aşkın yoludur.

Her gönlün aşkı kendi yoludur.

Sureti gitse de cevabı mânâsı verir

Canı gitse de cevabı Cânandan gelir.

Var olan yok oldu

Yok olan var oldu

Ne dost ne düşman

Gönle dalan gönül oldu

His âleminde beşer gözlüğü gerekli; sevap ve günahı ayırd etmek için,

Gönül âleminde basiret gözlüğü gerekli; tecelli sanatını müşahede için,

Hakikat âleminde gözlüğe ne gerek; Tek'in tekliği için.

İnsanı bezdiren kendi benliğidir

Yorgunluk ve bıkkınlık kendindendir.

Kendini unuttuğun an yorgunlukta geçer, bıkkınlıkta.
 Çalışkanlık, özdeki kabiliyetin hakkını aramaktır.
 Tembellik, bu arayıştan mahrum kalmaktır.
 Arısu kaynağında arıdır. Özünden uzaklaştıkça toprağın hâline göre tadını bulur.

Varlık bineğinden inmeden
 Muhabbete dalamazsın,
 Kendi özüne dönmeden
 Huzura varamazsın

Gönülü gönül yapan özündeki aşkıdır
 Canı can yapan sırrındaki hakktır.

Nûra ancak nûr olan bürünür
 Nûra ancak nûr takat getirir.
 Tek olan Hakk'tır.
 Tekliği ancak mutlak varlık taşıyabilir.
 Teklik paylaşılmaz. Paylaşılan dualitedir.

Acı ve sevinç, karanlık ve aydınlık dualitenin deneyimleridir.
 Hiç değişmemeye Hakk'tan gayrı kim güç yetirebilir.
 Hüzünlenmeyen gönül kirinden arınmaz
 Aşka dalmayan gönül kendinden arınmaz.
 Muhabbet beldesinden davet gelince, kim o davate koşup gitmez ki! Kim mânâ
 denizinde aşk balığı olmayı dilemez ki!

Sevmek, aşğın ne haddine mâşuk sev demedikçe
 Dalmak, gönlün ne haddine derya gel demedikçe
 Gönlümde bir göz saklı adı muhabbet
 Özümde bir ilim saklı adı hikmet
 Sırrımda bir sır saklı adı Muhammed.

Bilenin bilgisi başının derdidir.
 Sevenin sevgisi gönlünün derdidir.
 Sözün kıymeti söyleyene göre belirir
 Özün kıymeti söyletene göre belirir.
 Gönlün azığı muhabbettir.
 Aşksız gönül yolculukta aç kalır.

Her baktığında sevgiyi görmüyorsan, Sevgiliyi hiç görmemişsin demektir.

İnsanın güzelliği gönül güzelliğinden gelir
 Gönlü gönül yapan cevher özündeki sevgidir.
 Sevgi ise Sevgilinin hediyesidir.
 Dedim ki; sevmeyen sevilmezsin
 Dedi ki; sevilmeden sevemezsin.

Sakın hiçbir fiilinle övünme. Hakk nasib eylemezse halk tevbe dahi edemez.
 Her fiilin sahibi O'dur.
 Karşılığı olan her şey bir ticarettir;

İsterse o kumaş sevda olsun.
 Muhabbeti halk değil Hakk verir.
 Zira O, karşılıksız verendir.
 Kendin için seviniyorsan o sevinç benliğin işidir.
 Başkası için seviniyorsan o sevinç tevhidin işidir.
 Deniz coşup kabardığı zaman dalga görünür
 Sükûnette dalgadan eser yoktur.
 Özlem ve heyecan uzaklıkta iken belirir
 Yakınlıkta ise gayrına yer yoktur.

Yakınlık kanda değil candadır
 Uzaklık canda değil zandadır.
 Zamana bağlanırsan an'ı yaşayamazsın
 Zanna kanarsan hakkı yaşayamazsın.
 İhtiyaç insanın zihnindedir
 Zihin boşaldı mı, ihtiyaçta biter.
 Muhabbet insanın gönlündedir.
 Gönül boşaldı mı hayat da biter.
 Taklitçilik diğerinin suyundan testiye doldurmaktır
 Hak olan öz suyundan karşılıksız dağıtmaktır.
 Dile gelen en güzel mânâ güzel huydur.
 En değerli bilgi de güzel huya ulaştıran bilgidir
 Bilginin başı yokluk sonu varlıktır.
 Sevginin başı rıza sonu rahmettir.
 En ağır sınav Hakk'dan gayrını görmemektir.
 En büyük gaflet Hakk'dan gayrını görmektir.
 Sevdiğime değil sevmediğime yanarım
 Sustuğuma değil söylediğime yanarım.
 Sana zor gelen her şey, senden kurtulman için bir vesiledir.
 Kendine değer vermeyi bıraktığın gün, değerini bulmuş olursun.
 Bir nefes selâm olsun
 Bütün dostlara,
 Dostdan gelen dostu döner
 Allah aşkına.
 Ne boşum ne dolu
 Ne gariptir aşıklar yolu
 Arayan bulduğunu zanneder
 Bulan benliğini kaybeder
 Kim dilerse Hakk'ı görmeyi
 Bıraksın bir an kendini görmeyi

Her kim ki bir unvanı nefesine lââyık bulur, o sıfat onun perdesi olur.
 Kendine layık gördüğün fiilden ziyade lââyık görmediğin fiili kabullenmek rızanın hakikatindendir. Zira, hayr da, şer de O'ndandır.
 Kimi günah vardır insanı halasa götürür
 Kimi sevab vardır insanı helaka götürür
 Hiç kimse güzelliğin mutlak sahibi değildir
 Güzellik; O'na kendini verenin sahibidir.
 Sakın ölümü dileme!
 Ölümü istemekte kendini önemsemektir.

Ölümsüz olan; insanın özbenliğidir, ölümlü kusurları değil.
 Diri olan; insanın güzel ahlâkıdır, fânî sıfatları değil
 Dokuduğun bez sevgi olsun, kibir değil.
 Kullandığın söz hakk olsun, yaldızlı söz değil.
 Neden ve niçinlerle hakikati arayamazsın
 Hakikat gelir sana seni buldurur
 Bir kere gönülden niyaz etmek
 Dildeki bin feryaddan daha değerlidir.
 Âlemi misâlde suret aşkı pek güzel.
 Her surette Hakk'ı sevmek daha da güzel.
 Muhabbet özün özüne yönelince;
 Her suret gönülden düşer.
 Hakk'ı bulduktan sonra taleplerle meşgul olmak
 Bir zerre toz için deryayı tepmektir.
 Kim hadiselerle bakıpta sebepler içinde
 Kendine bir yer ararsa, üstlendiği rol ile
 Kendini sınırlandırmış olur.
 Kim yüzünü sebeplerin ötesine çevirirse
 Bütün nedenlerden arınmış olur.
 Hakk'a yakınlık için kimsenin tasdikine ihtiyaç yok.
 Zira, Hakk'tan ayrı düşmüş bir gönül yok.
 Her aşık gülün kokusunu bilir
 Her gönül bir gün Hakk'a kendini verir.
 Her karanlığın sonu aydınlıktır
 Her sevgi özünde hakktandır.
 Temiz bir yürek öze ayna olarak yeter.
 Gururlu kalb belâ olarak sahibine yeter.
 Bir başkası için dökülen gözyaşı, onun için yapılan en güzel duadır.
 Yağmur yağmur getirir. Muhabbet muhabbeti çeker. Sevgiliye hasret kalan sayılı günleri
 çeker.

Yine seni gördüm
 Aşkla bakan nûrlu fenerde.
 Yine seni sevdim
 Gönüller ferahlatan aşık gözlerde.

Öyle bir mânâ yüklenir ki
 Ne saklanır ne söylenir,
 Öyle bir aşka düşülür ki
 Ne reddedilir ne hazzedilir.

Ey Aziz!
 Eğer görseydin Sevgiliyi
 Görmezdin gayrı kimseyi
 Kimi sevgi vardır gönle can verir
 Kimi sevda vardır gönlü bezdirir
 Yakınlık ve uzaklık ikilikte hissedilir

Gözü gönülde bul
 Tende değil,

Cânanı canda bul
 Elde değil.
 Göğsünü tevhidle yıka
 Sözünü hakkla,
 Gönlünü sevgiyle yıka
 Özünü hakkla.

Bil ki, âlemde her şey görüldüğünden daha güzel, değer verildiğinden daha değerli. Zira, Hakk'dan gayrı zerre yok.

Herkez hoşnud olduğu şeyle meşgul olur; kimi fikirle kimi zikirle, kimi ilimle kimi ilâhiyle. Ta ki gönül sur'una üfleninceye kadar. O gün gelir hoşnutluk perdesi çekilir. Hoşnud olanla hoşnud olunan şeyin hiçliği belirlenir. İkilik silinir.

Sahille derya birlenir.

Yokluğu dilemek kendini varlık bilmektir

Aşk dilemek hâinden haberdar olmamaktır.

İnsan lütuf ve kahr'la yoğrulmuştur.

Mayasının gereği tad verir.

Her insan özündeki nâmeyi söyler

Her sevgi aslına yönelir

Her aşık gönül Sevgilindir.

Ey Sevgili! Gönlüne koyduğun mânâyâ bak, orası mahremdir!

İstenen her şey ki kişiseldir bil ki o ikilik kokar. Kendin için sakladığını verdiğin zaman gerçekten vermiş olursun. Yaptığın pazarlıkla ancak kendini aldatmış olursun. Hepimiz gönül şehrinde yaşıyoruz velâkin, kimimiz kimimizden haberdarız?

Kimimiz bakıpta görmeyenlerden, kimimiz görüpte sevmeyenlerdeniz. Bir sayıya vuralım içtenlikle; kucakladıklarımız mı çoğunlukta, reddettiklerimiz mi? Kişisel mutluluklarımız her şeyden ileri, isterse o nûrani bir mânâyâ bürünmüş olsun!

İkilik çukuruna batmışızda farkında değiliz, üstelik Yusuf'un gönlü herkeze nasib de değil.

Elbet kültür incisinin de talibi var. Derya incisi ise nadir olduğu için değerli; kendinden vazgeçende öyle!

Gel ey hakka aşık Sevgili. Seni özünden çağıran bil ki odur gerçek veli.

Gönlümü öyle bir sevgiliye çaldırdım ki
 Razıyım gönülsüzlüğün böylesine,
 Aşkın sesi sağır etti nefsimi
 Razıyım sessizliğin böylesine,
 Öyle bir garibim ki kudret elinde
 Razıyım garabetin böylesine.

Her mânâyı şanına lâayık olduğu şekilde bilmek gerekir. Zira, hiçbir isim ve sıfat yersiz değildir.

Her kim ait olduğu mânâyâ tutunursa edepten düşmez sırtında kader hükmünü taşıyan bir hükümlüye söz almak aynı hükmü kendine davet etmektir.

Hepimiz mülkiyet altında birer hükümlüyüz.

Aşırı tevazu bir özentidir. Gerçek fakir ne bir övgü bekler ne de uluorta kendini tenkid eder. Hakk'ın övmeye de övülmeye de ihtiyacı yoktur. Bir başkasının yokluğu seni aslına kavuşturamaz. Kendi yokluğun öze kavuşmak için yeterlidir. Özden kasıt fâni olan değil, bâki kalandır.

Ne sestedir ne sözdedir kimliği
 Ne dildedir ne renktedir zenginliği
 Gönlün gizindedir aşkın güzelliği

Çırpmayan kalb durur. Aşık gönül diridir.
 Gür çıkan benliğin sesidir. Özün sesi hanıftan gelir.
 Birbirine yardım etmek karşılıksız ibadettir.
 Dostların sevgisi Dost'dan gelir.

Kimse senin hakikatını sana söyleyemez
 Seni sana anlatacak olan kendinsin.
 Halktan medet beklemek zannın işidir
 Kaybolanı geri getirmek Hakk'ın işidir.

Bir kimsenin ayıbını görmek kendi nefsinin kibirle zehirlemektir; isterse o gördüğü büyük bir günah olsun. Eğer bakmasını bilseydi yazılı olanı görür, yazandan ötürü edebe bürünürdü.

Kimse kimin neye misâl olacağını bilemez;
 Bir sivrisinek O'na misâl olduktan sonra!

Görünen göz Sensin, gören gözde Sen
 Ayan olan Sensin, ayn-ı kadim de Sen
 Ölümsüz aşk Sensin, aşka erende Sen
 Söyleyen can Sensin, söyleten Cânan da Sen.

Yersiz gizlilik kibirden ileri gelir
 Gönlü açıklık sevgiden ileri gelir
 Herkez herkeze vesiledir. Kimi lütfâ kimi kahra.

Nefsin yanında zulümden gayrı ne var!
 Yâr'ın yanında aşkdan gayrı ne var.
 Her nefesin ayrı bir neşesi var
 Yâr'ın yanında aşkdan gayrı ne var.

Sevinçte keder de gönüldedir
 Sevapta gûnahta gönüldedir
 Gönül ki şikâyetten vârestedir
 Şirkten arınmış âzâdedir.

Ey Sevgili! Aşkın ulaşmadığı uzaklık, ısıtmadığı soğukluk yoktur.
 Gönlün kilidini hakk açar
 Yâr'ın yanında aşkdan gayrı ne var!

Gariblerin meclisinde iyi-kötü yoktur, haklı-haksız yoktur, güzel-çirkin yoktur, sevab-günah yoktur, varlık- yokluk yoktur. Zıdların meclisinde biri diğerinin ya varlık ya da yokluk sebebidir. Biri geldimi diğeri gider.

Benliğin öne çıktığı yerden muhabbet gider
 Hırsın öne çıktığı yerden insaf gider
 Şikâyetin öne çıktığı yerden rıza gider

Husumetin öne çıktığı yerden huzur gider.

Her kim ki yalnızca kendinde gördüğü güzelliği sabit bilir zatından irfân gider.

Kimi hayrandır yalnız kendi nefsine
 Kimi boşuna kaptırır özünü beise
 Kimi kendini haksızlığın muhatabı görür
 Kimi hakkı şahsına münhasır bilir
 Hakk'ın yanında hakktan gayrı ne var!
 Kimi nisbet gözüyle bakar kimi hayret
 Kimi dünya gözüyle görür kimi âhiret
 Kiminden riyazet kokusu gelir kiminden riyaset
 Kiminden ibadet kokusu gelir kiminden siyaset
 Hakk'ın yanında hakktan gayrı ne var!
 Kimi kara yelden eser kimi kıbleden
 Kimi kaderden bezer kimi nefisten
 Kiminden husumet kokusu gelir kiminden muhabbet
 Kiminden ucûbet kokusu gelir kiminden ubudiyet
 Hakk'ın yanında hakktan gayrı ne var!
 Umud-korku, dünya âhiret,
 Resim-suret, ilim-işaret
 Vuslat için hepsi birer bahane!
 Hakk'ın yanında hakktan gayrı ne var!

Deryaya ne kadar tuz atsan onu daha fazla tuzlandırıramazsın. O kendi celâlinin kıvamını kendi bilir.

Acı çekerek ikiliği eritmek genellikle insanın deneyimlediği tavidir. Ne var ki acı çektikçe nefis acıya doymaz. Deryaya tuz atacağına deryaya kendini atmak, onun muhabbetine ve takdirine tevekkül ederek ikilikten arınmak rahmete aykırı değil ki!

Gülünü koklamak varken
 Dikenine takılmak niye!
 Aşkını gönülde birlerken
 İkiliği seçmek niye!

Kendini başkalarıyla mukayese eden ikilik çukurunda derine düşer, muhabbet ipine sarılan zıtlıktan kurtuluşa erer. Hakk'ın işine karışmayan kendini aradan çıkarmış olur.

Gözün gözyaşından inci üretmek kimin hüneri?
 Gönül çeşmesinden muhabbet sunmak kimin işi?

Dostun yanında dostluktan gayrını arama!
 Hakk'ın yanında Hakk'dan gayrı ne var!

Bir çiçek ekili özümde bir benzeri yok
 Bir mânâ düşmüş gönlüme bir göreni yok
 Bir yüz görürüm gönüllerde bir sureti yok

Ne söylesen aşka bir sebep bulamazsın. Zirâ o, sebepler ve idrâklar perdesini yırtar da gelir.

Ne kadar sevsen aşka doyamazsın; muhabbet, Hakk'ın zâtına davet ettiği bir cezbedir; Allah'tan karşılıksız gelir.

Sevgi öyle bir nûrdur ki nasıl ve ne şekilde tecelli edeceğine Hakk karar verir. Bazen bir surete bürünür bazen suretsiz görünür.

Kendinde varlık bulan hâl'ini saklar. Ne kadar gizlemeğe çalışsa da sarhoş, hâl'ini belli eder. Ne kadar örtmeye çalışsa da aşık aşkını ilân eder. Hem sarhoş hem de aşık olanın ne saklayacak ne de açıklayacak bir gücü yoktur. Zira, ne varlığından ne de yokluğundan haberdar değildir.

Bir aşk var özünde aşkdan öte
Bir mânâ var gönülde sözden öte

Mânâyı sabit kılmak kulun değil, Hakk'ın işidir. Bir başkasının beraberliği seni rahatsız ediyorsa henüz varlıktan kurtulamamışsın demektir.

Kendi yokluğun seni hoşnud ediyorsa henüz yokluğa ermemişsin demektir.
Beraberliğini dilediğin, gönlünün sahibidir. Umulur ki o, Hakk'ın gayrı değildir.

Ey Aziz! Gayrını gör ki Hakk'ı göresin!

Can dediğin bil ki Cânandır
Hakk bildiğin bil ki candadır.
Sırsız can ayna olmaz
Gafil gönül huzurda durmaz.

Gönlün sıkıntıda olması an'ın hakikatinden gafil olmasındandır. Zirâ o, ya geçmişle ya da gelecekle ilgili hatıralara takılmıştır. An'ın hakikatinde ise Hakk'ın huzurunda bulunmak vardır; varlık bulundurmada!

Hakk'ın yanında Hakk'dan gayrı ne var!
Ne mutlu ona ki fakrının farkında değildir ve lütfedilen güzellik onda daimidir.

Akla kara bir arada olmaz
Kulluktan şaşma nûra dön,
Garibin yurdu kendi gönlüdür
Aşkdan şaşma hakka dön.

Gönül kılavuz olunca aşk bulunur
Öz kılavuz olunca hakk bulunur

Tercihi bırak da rızka bak
Rızkı bırak da hakka bak

Kimi inkâr edersen kendini inkâr etmiş olursun, kimi teşvik edersen özünü teşvik etmiş olursun.

Muhabbet öyle bir hazine ki, gönül toprağını eşenler bulur.

Gönül Sevgiliden haber verir
Aşksız bir dem gönle göre değil,
Can Cânandan misâl getirir
Nûrsuz bir dem öze göre değil.

Küldü gülistan oldu esmâ
 Cümle aşınâ oldu bana
 Aşk ile dolunca vedia
 Gönül derya oldu bana
 Sırdı ayân oldu Mevlâ
 Candi Cânan oldu bana.

Sevgi bulan sevgi verir
 Sırda dahan gönlü verir
 Sevmek istiyorsan herkezi kucakla
 Dışlanmak istemiyorsan kimseyi kırma
 Bir nefeslik şan için değer mi mihnet dünyaya
 Nimetin şükrü onu diğerleriyle paylaşmaktır
 Ne kadar içse mânâ iksirini doymaz bu gönül
 Ne kadar söylese Sevgilinin güzelliğini susmaz bu gönül
 Rabbim herkezi kendi beklentileriyle doyurur;
 Gayrından oruçlu olanı kendi zatıyla besler.
 Hayatın kendisi bir işaret bir ibaredir.

Kişisel önyargılardan arınmadan ne duyulan sözün mânâsı anlaşılır, ne de okunulan mânânın zevkine varılır. Gönül kabının arındırılmasındaki en zorlu sınav önyargıların zulmünden nefsi kurtarmaktır. İnsan ki zâlimdir, yani zorlayıcı zanlarıyla kendi nefesine zulmeder, zulümden arınmadan mânâ hürriyetine varamaz.

Önyargının özünde kibir vardır. Diğerinin bilgisini ve deneyimini küçümsemek, ilmi şahsına ait bir mülk olarak görmek, bilenün üstünde bir bilen vardır hakikatından gafil olmak demektir.

Gönül ki iade edilmesi gereken bir emanet, vediaıdır; emaneti aldığı gibi iade etmek, onu görsel benlik tozundan ve her türlü kalıp ve zan karanlığından arındırarak aydınlığa çıkarmaktır.

Özdeki mânâsı onda tahakkuk etmedikçe, bilgisi kişiye perde olur. İnsan ki câhildir, yâni bilgilendirildiği mânânın kendinde oluşmasından yana cahil ve ilgisizdir, bilgiyi yüklenmek suretiyle kendi nefesine zulmedicidir.

Her gönül bir denizdir. Ne var ki her deniz bir değildir. Kimi daha derin kimi daha geniştir. Kiminin kumsalı kayalık kiminin ki kumlu, kimi fırtınalı kimi sâkindir. İnsan, kabiliyetinin özelliklerini kendi sularında gösterir.

Ey Aziz! Ne dava ne de mânâ sende bir varlık bulmasa. Muhabbet denizinde bir nefes aşk olası! Bu yolun başı kulluk sonu kulluk. Hakikatın yanında her bilgi bir ibare. Gel gör ki hakikat, yani kulluk, bunca efendinin yanında herkeze nasib değil.

Ey gönül! Dikenı bırakda gülden haber ver.
 Sözü bırakda özden haber ver.
 Suîzan can değil cânan değil
 Kem lisân aşk değil hakdan değil
 Yâr'ın yanında aşkdan gayrı ne var!

Ey gönül! Dost şarabına muhtacız yine bu gece.
 Sevgilinin lütuf rüzgârına müştakız.

Değer mi üç günlük ömür için bunca elem bunca şölene. Acısı, acııiberi rahatsız etmez velâkin ağızları yakar; acı sözün kırmadığı kalb yok.

Sükûnun her anı güzel eğer hem dil hem gönül hem de nefistense. Ruh lâtifdir; letafeti sever. Kabalıktan kaçır. Kaçamayacağı şey sevgidir.

Hakk'ın muhabbet çanağından içenlerde dikenli söz bulunmaz.

Yâr'ın dostluk yumağında ağıâr bulunmaz.

Sevginin her satırı güzel eğer gönüldense

Sözün her harfı güzel eğer Sevgilidense

Her gönlün bir nasibi her çiçeğin bir seveni var .

Bülbül için gül neredeyse

Aşk oradadır.

Aşık için aşk neredeyse

Hakk oradadır.

Ne gönül dostluğa doyar

Ne can Cânana.

Ne orman yeşile kanar

Ne mavi deryaya.

Balıkçı kuşu denize konar, yâr'dan haber arar.

Cümle balıklar derya kokar

Cümle canlar hakk kokar

Ey gönül! Dost şarabına muhtacız yine bu gece

İçtikçe özleme dönüşen

Sevdikçe özüne yönelen

Sevgilinin lütûf rüzgârına; buram buram aşk kokan, can saran, yâr'ın didârına ulaştıran o eşsiz esentiye müştakız.

Bizi bizden alsın, gül bahçesinde bir gonca yapan da öylece unutulım kendimizi, geleceği, geçmiş, nefsin zehirini..

Yâr'ın bahçesinde hem dem olalım

Beylikten soyunup tek nefer olalım

Kırık kalblerdeyiz bu gece, yaşlı gözlerde...

Gönül kanlıdır ama Hakk onu arındırır

Muhabbetullah ateşi ne kan bırakır ne can

Sen bakma sözde örtülü âhret tüccarlarına

Nefsi teslim vakdi geldimi hepsi de kaçacak delik arar

Sevgiliye benliğini gönülden veren kaç er kişi var!

Her çiçeğin rayıhası farklıdır, hepsinden aynı kokuyu alamazsın. Aşıkların özü ise birdir, gönül kanı aşka dönüşmüştür.

Kişi ancak inanmak istediğine inanır. Bir kere baktımı, gördüğünün hep ayrı olduğunu sanır.

Bakışını düzeltmeden bakılan görülmez

Gördüğünü sevmeden gönüller birleşmez

İkilik yolcusu, ya gecenin peşindedir ya gündüzün

Ya sıcaktan kaçıştadır ya soğuktan

Ne mutlu onlara ki zıtlıktan kurtulmuşlardır

Ne kederin ne sevincin misafiri değildirler

Gönül çadırında yâr'ın konuğudurlar

Yâr'ın yanında aşkdan gayrı ne var.
Hakk'ın yanında hakktan gayrı ne var!

Dedim ki;

Ekin vermedikten sonra tarlanın ne değeri var
Sevgiliye kavuşturmadıktan sonra aşkın ne değeri var
En güzel mânâ elbiselerine bürünsem de çıksam
Sevgilinin huzuruna. Yakarsam; gayrı ikilikte
Koyma bizi. Hem lütfundan hem de kahrından
Zâtına sığındık. Zıtların ötesindeki gülizarında güllerinin kokusuna kat bizi;
rahmetine erdirdiklerinin, bağışlanmaların kokusuna...

Dediki;

Aşık sevdiğine hiçbir şeyi lâıyk görmez; kendini verir. Muhabbetin sahibi insanı aşkla, rahmetle yaratmıştır. Ona layık gördüğü sıfatları da kendi zâtından bağışlamıştır. O, muhabbeti ve isimleriyle âlemleri kucaklamışken neden bizler birbirimize sarılmıyoruz!

Okuyanı olmadıktan sonra kitabın ne değeri var, deme. Elbet bir okuyanı çıkar. Varoluşun maksadı rahmetin ve muhabbetin bilinmesiyle emrinin gereği şüphesiz yerine gelir. Yapraklanan dal bir gün meyva da verir. Sevmesini öğrenen sevginin ögesi olur. Bildiğiyle iş tutan bilginin merkezi olur. Nice gizli gönüller var âlemlerde varlık kitabını okuyan; okudukça aşka dalar.

Kimin eğri kimin doğru oturduğunu gözlemek ârifin işi değil. Halkın eğri görmesi onun Hakk'ın katındaki doğruluğuna halel getirmez. Aşıklar sevgiliden gayrını görmez. Aşk dilemeyen bir gönül hiç gördün mü? Hakk'ı bilmeyen bir kul hiç işittin mi? Her kulun bilgisi kendi nisbetine göre. Her gönlün sevgisi gönlü genişletene göre.

Yüzün nûr gibi aydınlıksa Hakk'a olan aşkındandır. Nefsin karanlığı gönülleri sarmadan ver o yükü de kurtul gitsin.

Yoldaşın aşksa hiç tasalanma gönül. O, kişiyi menziline vardırır. Aşk gönülden gittimi yol da biter, yoldaş da. Seni senden alacak vesile aşkdır ey gönül! Suretler gelir geçer, herşeyin devri biter; aşkın devri devirsizliktir.

Aşk oyununa gelmeye ne er kişi demezler
Aşka düşmüş aşık kişiye mağlub demezler
Aşka düşen ne hâl'ini bilir ne kendini
Aşktan düşen bir gören çıkarsa diye hayıflanır.
Aşk varlığı süpürür. Benlik, kendi varlığının kurbanıdır.
Bulut yağmura vesile, Ferhat Şirin'e vesile
Leylâ Mecnun'a vesile, Mecnun Leylâ'ya vesile
Gönül aşka vesile, gurur nefse vesile
Günah afva vesile, gül bülbüle vesile
İnsan insana vesile...
Her şey Hakk'a verilir.

Kum saatindeki kumun boşalışı gibi ömrün günlüğü de öylece akıp gidiyor; beden toprağa can aslına can atıyor.

Ne gizlim ne açığım kalmadı
Ne yokluğum ne varlığım olmadı
Bir nefes aşk için Hakk ile
Ne yakın uzak kalmadı.

Bütün aşklardan geçtim de
Aşka döndüm,

Bütün canlardan geçtim de
Hakk'a döndüm.

İnsanın insanlığı gönlünden belli olur
Sevgilinin güzelliği didârından belli olur
Gül rengini aşkdan almış
Aşık gönlünü hakkdan almış
Dünya dediğin bir eğreti bakış
Halkın bakışından çıktın mı Hakk'ın bakışını bulursun
Nefsin yokluğuna daldın mı ruhun varlığını bulursun
Yokuş çıkmağa gönüllü bir eşek hiç gördün mü?
Uludağlar aşıklara göredir eşeklere göre değil.
Gönlün aydınlıksa dünya da aydınlıktır âhiret de
Gönlün karanlıksa can da karanlıktadır beden de
Kaybedecek bir şeyin yoksa gam da yoktur keder de
Sebeplerin zulmünden arındın mı özgürlüğün huzuruna varırsın
Gönül muhabbetle doldu mu uludağların rüzgârlarıylasın

İnsan her gün birşeylerden vazgeçer ve vazgeçtiği şey onun için bir sınır olmaktan çıkar.
Vazgeçilebilecek en hayırlı şey görsel benliktir. Dalgadan korkmayan denizi kucaklar.
Gönlün canı aşkdır. Aşksız gönül susuz havuza benzer. Gönüller sevgiyle beslenir; nefisler hayallerle.

Gönül yarasına alışıktır diye kalem yazınca; kirpiklerin gönlümü hedef almış. Dertsiz gönül soluksuz ney'e benzer misali, dert yükümü gönle boşalttılar. Yürü garibim yürü; bedensiz semersiz. Garibin yükünü garibler çeker. Aşkın derdini aşıklar çeker. Kuru toprağın basılıp ezilmediği yeri kalmamış; neşesi kaçmaz. Biraz rahmet görse gökden yeşile bürünüp şükrünün kokusunu toprakça yeryüzüne salar.

Aşıklar aşkın kokusuyla nefisten kaçır.
Aşığın aşkda kaybolmasından daha güzel şey ne var!
Garibin biri gider yerine binlercesi gelir;
Senin aşığın hiç tükenmez. Muhabbetinin sonu gelmez.
Ne gelen aynıdır ne giden gayrı
Sevginin en güzeli, Sevgilinin sevdiğini sebepsiz sevmek
Bakışın en güzeli her bakışta Sevgilinin yüzünü görmek
Sözün en güzeli Sevgiliye ona sevdiğini söylemek
Aşığın sükûtu aşkını dile getirmesidir
Aşığın koşusu Sevgiliye kaçışıdır.

Seni sevmemize müsaade ettiğin her an için şükürler olsun Zâtına. Kendine nasıl muhabbet duyuyorsan bizleri de o sevginin özünde öyle kabul eyle ne noksan muhabbet ve amelimizden bizleri sorumlu eyleme!

Bütün sözler kendi rahmetinin dile gelmesi
Bütün övgüler muhabbetin kendi sahibini övmesi

Övücümüz canımız Sensin
Sevincimiz balımız Sensin
Aşkın aynasında görünmeyen bir güzel var mıdır âlemde?
Gönül kendini seyredecek ayna ister
Aşık gönlünü bırakıp âlemleri seyredir
Kimine göre aşk günahtır, yani küfür
Kimine göre sevmek sevaptır, yani imân

Aşıklara göre aşkta yok olmak kurtuluştur; yani âzade can.

Gelde hayret etme Sana verilen isimlerin yetersizliğine
Gelde hayret etme Senden gelen ilimlerin zenginliğine

Ne gelirse cana aşkdan gelir, aşkının nûrundan gelir;
Ne gelirse başa kibirden gelir gururdan gelir
Gel de hayret etme!
Yere atmadan ululuk esasını;
Bulamazsın canında kulluğun mânâsını
Gel de hayret etme!
Bir gülüş maldan da candan da değerli;
Bir görünüş zamandan da mekândan da ebedî
Gel de hayret etme!
Gün ışığı neyse gören gözler için;
Sevgi de odur seven gönüller için
Gel de hayret etme!
Ölüye ne giydirden ona can veremezsin;
Bir bakışın yeter aşığı diriltmek için
Gel de hayret etme!
Kimi bahçeler sümbüllerle lâlelerle bezeli;
Kiminin işveli yüzü sırrla esrarla peçeli
Gel de hayret etme!
Kış sert geçince tarlada üründe kıt olur;
Gönül aşık oldu mu baharın neşesi bol olur
Gel de hayret etme!
Ne verirsen kendinden, hayırlısını bulursun özünden;
Kimi seversen gönülden, sevilirsin gönül dolu sevgiylen
Gel de hayret etme!
Kimi sükûtu tavsiye edip söyleve can atar;
Kimi küçümsediği mânâyı aynen canında yaşar
Gel de hayret etme!
Kimi Sevgilinin sesine can verir;
Kiminin sessizliği sevginin kendisidir
Gel de hayret etme!
Gönül öyle bir derya ki sarhoşları kendine çekerde
Gökkuşağını aşıkların beline dolar
Gel de hayret etme!
Ne akli vardır ne de mizanı şu gönlün;
Ne geceye sığar ne de aşka doyar
Gel de hayret etme!
Sahibi evden giderse evin duvarları ağlar;
Sevgiliye kavuşunca gönül sevinçten ağlar
Gel de hayret etme!
Benlik kırılmadan gönül kıvamını bulmaz;
Aşık sarhoş olmadan aşkın yolunu bulmaz
Gel de hayret etme!
Beden küpünü boşaltmadan, nefis küpünü vermez;
Aşkî özünde bulmadan, gönül canını vermez
Gel de hayret etme!

Hani, bir Sevgili var ya, gönülde gönülden gizli;
 Hani, bir can var ya, özünde cânandan gizli
 Gel de hayret etme!

Diken gülsüzlükten bezdi, baharı bekler
 Sende senlikten bezde gülizâra gel gayrı,
 Gönül vefasızlıktan bezdi, yârânı bekler
 Gönül çalmaktan bezde gönül vermeğe gel gayrı,
 Çanak sussuzluktan bezdi, şarabı bekler
 Fâni kabdan bezde bâki deryaya gel gayrı,
 Göz nûru karanlıktan bezdi, varlığı gözler
 Kör yoklukları bezde aşk-ı Mevlâ'ya gel gayrı.

Sözden mânâya, mânâdan Cânana açılan bir sırdır gönül
 Cilveden cana, candan yârâna vardırıran bir sihirdir gönül.

Çaresizliğe düştüm de çareyi öyle gördüm
 Medivenden indim de minareyi öyle gördüm

Gönül nûrunu aşkından almış
 Yüzüne baktım da mehtaba döndüm,
 Varlığının kucağında takatsız kaldım
 Yokluktan geçtim de aşkına döndüm,
 Muhabbet vuslat için bir vesile
 Seninle coştum da aslıma döndüm.

Gönüle bir haber var yârdan
 Bazen aşk eline bir azab gibidir,
 Cana bir haber var yârdan
 Bazen hasret sâdık bir vuslat gibidir.

Yıllar sana bakmıyorsa sen de yıllara aldanma
 Aşk insanı hem kocatır hem gençleştirir
 Sevgiliye hediye edecek bir şeyin yoksa; çaresizliğini ser, hiçliğini sun, bir de yıkık
 gönlünü.

Yıkık mescidler imar edilir
 Yıkık gönüller aşkla bezenir

Aşkın sesini her sestenden duy
 Hem neyden hem nehirden,
 Hakk'ın sesini her nefesten duy
 Hem kâfirden hem müminden.

Biz aşkı derya da bulduk dergâhta değil
 Biz hakkı özde bulduk sözde değil
 Ne ararsan gönlünde ara
 Ne verirsen gönlünden ver
 Gönlü sana veren kim!
 Sana gönül veren kim!

Sözün sazın sahibi kim!
 Gülün sümbülün sahibi kim!
 Bu yeşil bu sarı kimin!
 Bu can bu aşk kimin!
 Bu Mecnun bu Leylâ kimin!
 Bu kalem bu sevda kimin!

Yaptımdı-yaptıydı, oldumdu-olduyduyu dışla
 Hiçbir sebebe takılıp aldanma!
 Her işin her görünüşün sahibi kim!
 Hem seven hem de sevilen kim!

Aşıklar gönül kırmaz gönül verir, can yakmaz can verir. Üretilen en lâtif mânâ ve somut olgu sevgidir.

Niceye dek bu bekleyiş bu özleyiş
 Niceye dek bu alış bu veriş
 Gülün sevdaya boyanması boşuna değil
 Gönlün hâlini görmüş de ala bürünmüş

Kahr çeken gönlüdür. Gönlü bıraktın mı kahr da biter; nefsi bıraktın mı zehirde biter.
 Yârın kucağında aşkdan gayrı ne var!

Sevmek bil ki her aşığa göre değil
 Ölmek bil ki her yığide göre değil
 Bu sükût bu feryad bil ki kimden
 Bu aşk bu masal bil ki ezelden

Derde dalmadan dermanı bulamazsın
 Can vermeden cânana varamazsın
 Doğanın koynunda aşk var
 Canın sükûtunda hakk var

Yanık görmedinse gel de gönlüme bak
 Yârânı görmedinse gel de gözüme bak

Aşık da akıl arama o, gönlüyle yol alır
 Dervişte işaret arama, bütün işaretler ondadır
 Aşkda tarikat arama, bütün tarikatlar aşkındır.

Denizin ufalamadığı kum zerresi var mıdır!
 Deryanın kucaklamadığı batık tekne var mıdır!

Selden gelen sele gider
 Özden gelen öze döner
 Deryanın rengi özlemin sesi
 Hakk'ın sesi aşkın kendisi

Dağıtıp paraçalayan Sensin. Tamir edip gönül onaran da Sensin. Senin mescidlerini Senden gayrı kim inşa edebilir! Ne yaparsan kendin yaparsın; kendine yaparsın. Bizleri araya koyma. Ruhum kurbandır Sana.

Leylek gibi vakur ol da yücelere kon
Kedininki gibi gözün fare deliğinde olmasın.

Can suyunun pak olmasını diliyorsan
Beden kabını temiz tut
Gönlün saf olmasını diliyorsan
Gönlünü unut.

Âlemdaki her zerre Hakk'ın nazarında kıymetli. O'nun kıymetlilerinin değerini bilmeyen kendi kıymetini de bilmez. Ne mutlu onlara ki, kendi değerlerine sahip çıkarlar ve karşılarındaki her varlığa da aynı değeri verirler.

Hakk'ın zâtından bağışladığı en büyük hediye sevgidir. Mevcudu takdir etmeyen nefsinin beklentilerle avutur. Kimse kendini daha değerli bilmesin, hepimiz O'nun sevgilisiziz.

Çanağım kırılmış, aşkı koyacak yer bulamadım da
Aşk bana kab oldu,
Kanadım kırılmış, konacak dal bulamadım da
Hakk bana dal oldu.

Ölmekten de geçtim, ölüp dirilmekten de
Sevmekten de geçtim, sevinip dirilmekten de
Gönlü de bıraktım, sözü de
Gamı da bıraktım, hüznü de
Hepsi Senin olsun!
Yokluğa yokluk yaraşır! Kulluğa kulluk yakışır!

Kim sana acı çektiriyorsa onu velinimetin bil;
Seni senden arındırıyor demektir
Kim sana şeker veriyorsa onu düşmanın bil;
Seni nefesine çağırıyor demektir
Acıdan da geçtim şekerden de
Yelden de geçtim seherden de
Sazı da bıraktım canı da
Alı da bıraktım akı da
Yokluğa yokluk yaraşır! Kula kulluk yakışır!

Kime kalmış bu can, mâlikî candan gayrı!
Kime kalmış bu şan, her an yeni şanda olandan gayrı,
Unum yok, değirmenim yok
Sesim yok, sükûtum yok
Bu aşkın başı yok, sonu yok
Yokluğa yokluk yaraşır. Kula kulluk yakışır!

Gidici olandan aşk bekleme
Kalıcı olandan ümid kesme

Saçım yok tarağım yok
 Kinim yok garazım yok
 Yokluğa yokluk yaraşır! Kula kulluk yakışır!

Gönül vermeyen gönül bulmaz
 Can vermeyen hayat bulmaz
 Gülüm yok bülbülüm yok
 Bağım yok şarabım yok
 Yokluğa yokluk yaraşır! Kula kulluk yakışır!

Derine dalmayan sedefi görmez
 Özüne varmayan inciye bilmez
 Han'ım yok konağım yok
 Canım yok sevdalım yok
 Yokluğa yokluk yaraşır! Kula kulluk yakışır!

Ne gönül dikensiz durur
 Ne dikensiz gül olur
 Ne gönlün hâli belli olur
 Ne aşksız gönül bahçesi kurulur

Her gönül kendine uygun bir vesileye sarılır
 Her vesileyi Hakk'tan bilen vesilenin sahibine sarılır
 Üstünlük peşinde koşan yokluğun kapısını çalamaz
 Hüzün vaktinde cefâ çekmeyen Cânanına varamaz
 Ayrılık rüzgârı hiç esmesin; vuslat meltemi hiç eksilmesin.

Rüzgâr estikçe dalganın deryaya karşı varlığını isbat
 Serüveni sahile vuruncaya kadar sürer.
 Bireyin fâni nefesine varlık araması da yokluğunu
 Bilinciye kadar gider.

Sükûna ermiş bir denizde ne dalga görünür ne isbat macerası.
 Ne mânâ için söz kalır ne sükût için hezeyanı.
 Şahit şahitlik sıfatından geçince, ne ifşâ edilecek
 Bir sırrı kalır ne saklanacak bir namı
 O gün sıfatın aslî sahibi şahid olarak nefesine yeter.

İkilik oyununda, hem gelen var hem giden
 Sırrın sırrında, ne gelen var ne giden,
 Gönül oyununda, hem seven var hem sevilen
 Aşkın hakikatında, ne seven var ne sevilen,
 Tarikat aynasında, hem soran var hem cevaplayan
 Hakikat aynasında, ne soran var ne cevaplayan.

Yine de gidiyoruz hepimiz, ''dönüş ancak O'nadır'', davetiyle
 Yine de seviyoruz hepimiz, ''O, öyle bir kavim sever ki'', sevgisiyle
 Yine de cevaplanıyoruz ezelde, ''bugün mülkün sahibi kim?''', sorgusuyla

Heyecan ve telaş varlık tortusudur

Avcısına teslim olmak can kuşunun kurtuluş yoludur
 Avlanan av kim?; avlayan Cânan kim?
 Ne korumasız bir kuş yuvası olur
 Ne güvensiz bir dostluk bağı kurulur

Gönül duyduğuna kulak verirse, her ses Hakk'tan gelir
 Her türlü sıkıntı ve eziyet işin hakikatına direnmekten gelir.
 Gönül teknesi gönüldeki esintiyle yol alır
 Sertliği davet eden birgün kasırgaya tutulur.
 Edeb ve hürmet meltemi gönülleri serin tutar
 Terazide ölçüyü kaçırmak sıcak rüzgârlara muhatab kılar.
 Taşıyamayacağı yükün altına giren belini incitir
 Sevgisine cefâ eden kendi gönlünü incitir.
 Gönül penceresi aydınlık olanın manzarası da aydınlıktır
 Her bitki kendine uygun toprakta yetişir
 Her gönül hâline uygun mânâyâ bürünür.
 Nefsinden incelmeyene mânâ giysisi dar gelir
 Aşkından erimeyene gönül derdi zor gelir
 Kablar boşaldıkça arınır, doldukça değil
 Gönüller sevgiyle fethedilir, kibirle değil.
 Bu gönül denizinde dalgalar bir gider bir gelir;
 Sakız mânâ köpüklerine aldanma, hepsinin özü birdir.

Çıra ateşte yandıkça geceyi aydınlatır
 Gönül aşka daldıkça nûrla aydınlanır
 Nefisten kurtulmanın yolu gönlü aşka vermektir.
 O, aşk ateşiyle kendinden geçerken, sen de sessizce gönülden geç. Nalınsız yürü ki,
 gönül uyanmasın. Uyanıp da nefsine sarılmasın.

Gönlün dilinden kurtuldun mu, dilsiz âlemde dilsin sen!
 Yol kesen nefsinden arındın mı, cansız âlemde cansın sen!

Can gitti mi suretin hâline bak!
 Mânâ gitti mi sözün hâline bak!

Dostluğun değerini bilmeyenler onun da ununu ipe sererler. Bir şeyin değerini bilmek başka iş, bir şeyleri biriktirmek başka. Hiçbir şeye sahip olmayan da her şeyin değerini bilebilir; her şeye sahip olduğuna inanan da hiçbir şeyin değerini bilmeyebilir. Bu mânâ bilgi için de öyledir, sevgi içinde.

Yaşlı bir insan gençliğin değerini bilebilir
 Hasta bir insan sağlığın değerini bilebilir
 Yalnız bir insan yalnızlığın değerini bilmeyebilir
 Huysuz bir insan sevginin değerini bilmeyebilir.

Bir şeyi kaybettiğinde değerini bilmek cahilin işidir
 Bir şeyin değerini an'ı yaşarken değerlendirmek ârifin işidir
 Hem kaybedip hem değerini bilmek idrâk etmemek kibirlinin işidir
 Her şeyi kendinden değerli bilmek aşıkların işidir.
 Zira, her şeyde Sevgiliyi görmüş, Sevgiliyi bulmuşlardır. Kimi bu mânâyâ yakın yaşar.
 Kimi bu mânâyâ uzaktan bakar. Kimi de bu mânâda kaybolmuştur, onu açıklayana şaşar.

Ey aziz! Ne mal senin, ne güzel senin, ne can senin. Kaçan da kayıpta bu dünyanın bir aldatmacası.

Zıtların oyununda bu ikilem hiç bitmez.
 Şu canlara bakar da şaşarsın;
 Kimi kendini kadın sanır, kimi erkek
 Erkek kadın gibi davranır, kadınsa erkek
 İşine geldiği zaman kadın, işine gelince erkek
 Oysa insanız biz! İnsan gibi davranmak gerek.
 Mehtab sırrını geceyle paylaşır
 Gönül sırrını aşkdan alır.
 Deniz bütün pislikleri sahile bırakır
 Ne kadar batık hazine varsa sinesine taşır
 Nefis izâfî acılığından arındı mı, sâfiyetinin tatlılığına kavuşur; dilide, gönlü de
 insaniyetin güzelliğini yansıtır.
 Nehrin işi suları deryaya taşımak
 Gönülün işi aşıkları Cânana taşımak
 En bereketli tarla aşığın gönlüdür;
 Sevgi eker, sevgi biçersin.
 Aşıklar kadirşinastır, sevginin hakkını verirler; yani gönüllerini
 Aşıklar vefâlıdır, Sevgilinin cefâsını nimet bilirler; yâni can bulmak için canlarını verirler.

En kalın perde kendi bilgindir görüşünü engelleyen. En güzel zaman içinde senliğin-benliğin bulunmadığı an. Gel, bir kez de aşkın gözüyle bak âlemlere!

Bilmez misin ki, o güzel Mevlâ herkezi dinler. Hepimizin derdini kabul eder. Yine de rahmeti gazabını örter. Sen de sevgiyle ört nefsin. Gör özündeki hakkın güzelliğini.

Gökte bulutun olaydım
 Toprağını yeşerten,
 Yerde çayırın olaydım
 Sürünü besleyen,
 Gülüne diken olsaydım
 Bahçeni süsleyen,
 Ben ben olmayaydım
 Aşkından eriyen.

Hangi renge boyarlarsa boyasınlar, aşkın kokusu her renkten yayılır. Hangi surete bürünürse bürünsün, Sevgilinin yüzü her peçenin ardındadır. Gönülün yükü sevgiyse sakın dertlenme; aşk, kendi yükünü kendi yüklenir. Sevgi, her derdin üstesinde gelir.

Kereminle ne kadar yücesin, ne kadar sevgilisin Allah'ım! Lütfun ve kahrın bizi bağlamamışsa, inayetle Senden Sana koşmuşsak, Sana varacak olan biz değiliz; O sensin! Aşıklar gününde her seven ve sevilendeki Sevgili Sensin! Her gün Senin sevgi günün. Aşkının yayıldığı din günün.

Gönülleri çiçek bahçesine döndüren Sensin.
 Benlikleri zamanın derinliklerine gömen yine Sensin
 Aşıklarını muhabbet pınarlarından sulayan da Sensin
 Her yaptığın iş yüce; her işin kutludur.
 Dünyam-âhiretim Sensin. Cennetim-Cehennemim Sensin. Canım-Cânanım-Ruhum Sensin.

Son nefesimin ölümsüz nefesinde huzura vardığı an ruhumun ilâhi sevginde sonsuzluğu tattığı an'dır.

O an'a dek ruhum sevgi ırmağında yıkansın;
 Senin rızan benim dileğim olsun.
 Gül bahçesine girmeden gönül özünü görmez.
 Aşkın sesini duymadan senlik-benlikten geçilmez.
 Gönül sohbeti gönülde yapılır, dilde değil.
 Gönülün dili aşkıdır, kuru söz değil. Aşksız ne kadar
 Dile gelse tasavvuf, kördür. İnsanın ruhunu gönülde
 Bulmadan kör gönül görmez. Musa'nın ruhuna gönülde
 Kavuşmadan derya geçit vermez. Nûr-u Muhammediyet
 Özü sarmadan tevhid sırrı bilinmez.
 Söze gelen hiçbir şey O değildir.
 Göze gelen hiçbir şey O değildir.
 O'nun dışında hiçbir şey gerçek değildir.
 O'nu anlatmayan hiçbir şey aşk değildir.
 Yine de her söz O'na gider. Yine de her yüzde O vardır.
 Şu coşku şu aşk hep O'ndandır.
 Şu can şu soluk hep O'nundur.
 Gönülden doğan mehtab, özden yükselen güneş hep O'nun güzelliğinin şahidi. Her
 mânâ kendi şahidini birlikte getirir. İnsanın şahidi birlikte getirir. İnsanın şahidi kendi
 insaniyetidir.
 Zulmün şahidi ise zulmeden benliği. Sevginin şahidi gönüldür. Gönülün şahidi de
 gönüldeki Sevgili.
 Gönle gönülden de yakın olandır gönülün gerçek sahibi.
 Gönül aşk ile doluysa
 Gayrına yer yoktur kabında
 Sırr hakk ile doluysa
 Yer yoktur gayrına canında.

Gönülün gönlü sevmesi onda kendi güzelliğini görmesindendir.
 Aşk, sıfatının güzelliğini gönül aynasında görür
 İnsan, sırrının hakikatini insaniyet aynasında görür.
 Aşkın dili yok ki sussun!
 Şekli sureti yok ki bir kaba konulsun.
 Öyle bir kadehten sunulan bir kaynak ki başı yok sonu yok.
 Eni yok, endamı yok.
 Bazen yudum yudum, bazen baldan bir nehir gibi akıp gidiyor gönül peteğinden.
 Aşkın dili yok ki sussun!
 İsmi var. Kendi sanki yok. Ama belli ki var.
 Cana candan yakın. Kıpır kıpır dalgalanıyor gönül denizinde. Bazen bir ilâhide, bazen
 gecenin gözlerinde. Kimi zaman yasemin yaprağında, kimi zaman zeytin dalında. Aşkın sesi
 yok ki sussun!
 Onun umurunda mı kış gelmiş, bahar kaçıp gitmiş. Sıcakmış-soğukmuş, güzelmiş-
 çirkinmiş, iyiymiş-kötüymüş umurunda mı onun. Aşkın sesi yok ki sussun!
 Fakirmiş-zenginmiş, uzunmuş-kısaymış, cahilmiş-ârifmiş, zenciymiş-beyazmış,
 budistmiş-şamanmış, telliymiş-telsizmiş, dürüstmüş-yankesiciymiş. Kime ne! Umurunda mı
 onun! Dilediğini seçer o. Seçer de seçtiğinin her şeyini yokluğa verir; kendi varlığından
 gayrına yer kalmasın diye. Aşıklarının dillerine kilit vurur.

Aşkın dili yok ki sussun!
 Sözü candan olanı var, balçıktan olanı var.

Özün saf olanı var, karışık sudan olanı var.

Zannın da öyle gönlün de.

Kare bir bulut gibi geçiyor gibi geçiyor çamurlu zanlar nefisten güneş gibi doğuyor sevgi dolu seslenişler özden. Kırmak, onarmaktan daha kolay; kucaklamak, dışlamaktan daha zorsa, ne kaldı geriye içimizde benlik çukurundan başka!

Aşkın dili yok ki sussun!

Ne de çok düşkündür insan kendine haksızlık yapıldığına inanmağa. Ne kadar da muhtaçtır insan kendini kendine acındırmağa. Tarlalar ot dolu, temizliğe muhtaç. Sen-ben otu arındırılın ki gönül bahçesinden, gelinciklerin, papatyaların açma mevsimi geldiği görülsün. Nergisler aşkın heybetiyle kıyamda, söğüt dalları rükûda, olgun meyva ağacın dibinde secdeye varmış, sessizce özünü toprağa vermiş.

Aşkın dili yok ki sussun!

Hangi mânâyı davet etmişse gönül onunla buluşmuş, şikâyet kime? Zülüm, yalnızca kendi nefesine! Gönül bahçene ne ekmişsen zerre kadar, onun karşılığını görüyorsun. Kime ne vermişsen sakın onu dile getirme. Veren sen değilsin, O'dur. Kimden ne duymuşsan sakın itiraz etme. Söyleyen O'dur. İnsan talib olduğu yükü taşıyamaz. Taşıyacak olan da O'dur. Şükür yerine şikâyet çoğalmasa dert gelir mi dünyanın başına.

Hem işkembe kokusundan burun kıvrır hem de kelleci dükkanından ayrılmaz. Hani nerede o kokmuş başı verip de taze can bulan! Hani nerede o aşkından kor olupda geceyi aydınlatan. Aşkın dili yok ki sussun!

Nefs zulmü iş tutmuşken kendine sen de gönül kısırağına bin de öyle yola koyul aşk beldesine; can ırmağında yıkanan Sevgiliyi görmeğe.

Deniz kabarmış, göğü yine martılar sarmış, nasib arayanlar kader yoluna varmış.

Göz göze bakar. Gönül gönülle coşar.

Hakikat sancısı bütün canları sarar.

Zeytin dalları melteminin kokusuyla ürpererek raksediyor

Rahmet bulutları çapaklı gözleri arıtmak için davet bekliyor.

Ruhum varlığıyla dolu muhabbetin estikçe

Hüznüm sevince dönüşmüş gönülde her görüldüğünde.

Çağrını bekliyorum! Sessiz ve isimsiz.

Can kuşunun darısı gönülde.

Gönül başağının altın sarısı özünde, gayrına ne gerek!

Sevgi kadehi boşaldıkça yeniden doluyor karşılıksız, cömerdlük elinden; içmeğe doyamıyorum.

Bütün güzel sıfatlarının zıddındaki mânâlarda her ''an'' yeni bir kurban kesiyorum nefsinde, yılda bir kez değil; baktığında, kendinden gayrını görmeyesin diye.

Neticesini senin bildiğin şeyi bilemem

Gösterdiğinin şahidiyim. Gaybın cahiliyim.

Varlığa yaydığın koku sevgindir; gayrına yönelemem.

Senin aşkınla dolu bu gönül

Ona elem ne gerek,

Senin nûrunla aydınlık bu gönül

Ona mum ne gerek.

Çağrını bekliyorum! Sessiz ve isimsiz.
 Bedenim sanki bir rüzgâr değirmeni aşkınla dönen
 Kalbim tekliğinin pusulası bütün sevgileri cezbeden
 Gönülden damlayan her mânâ sevginle hayat buluyor
 Ölümsüzlük meğer sevginde erimekmiş her solukta;
 Her an benlik gömleğinden soyunmakmış her sınavında.
 Her şey Sensin. Her şey Sana. Her şey Seninle.
 Âlemdeki bu öfke, bu eziyet bilmem ki kime!
 İnsan asmakla dindarlığın özdeştiği mânâ ne!
 Hakk'ın töresinde kin yok, adalet var.
 Her ayetinin sonunda bağışlanmak var.
 Cennet umudunu hele bir ellerinden alın tacirlerin, ibadethanelerde kaç er kalır,
 Sevgiliden gayrına aldanmayan aşıkların ötesinde.

Kan kokusuyla aşkın kokusu bir olur mu?
 Sürüngenle kanatlı aynı solukta duru mu?
 Tevhid şarabından içenler, insan kanı içmezler
 Aşkın kucağında beslenenler, ölü eti yiyemezler.
 Sevginin gözlerinde her şey Sevgilidir
 Aşıklar için elemde sevinçte vuslat için vesiledir.
 Her mânâ giysisi talibini buluyor niyetlere göre
 Aşkını örtü yaptım nefsime, varlık ayıbını örtsün diye.
 Gönlüme sürme çektim gözlerinden gayrını görmesin diye.
 Geceyi gündüze kattım. Gündüzü geceye bağladım;
 Sensiz bir an bana uğramasın diye.
 Çekildim gönül mahzenine. Elimde nûrundan bir kadeh
 Çağrını bekliyorum! Sessiz ve isimsiz.

An'ın içinden

An'ın içinden bir yaprak düştü gönüle resimsiz
 Okuyan satırlara bakmasın görsün özünü isimsiz.

Benliksiz soluğun can bulduğu âlem nice dir, bilir misin?
 Adsız varlığın an'daki titreşimi hamd'dır, işitir misin?
 Zaman bandının silindiği şeritte de an'ın varlığı var
 Varlığın yokluğu sardığı an'da anın hükümrancılığı, mevcut

Ayrılık hamd ise vuslat da şükürdür bilir misin?
 Ufkun derinliğinde, çizginin belirmediği mekân ötesinde suretsiz deneyimi özümle misin?
 Ziynetsiz güzelliği, şekilsiz birliği, gölgesiz soyluyu tanır mısın?

Titreşen ben sessiz feryattır özün sesinde
 Misalsiz mânâ suretsiz candır arşın kürsüsünde
 Suretler sâdık değildir cana uçar gider
 Vefâsızdır dünya ahdini unutup da gider
 Dün ile yarın zamanın heybesindeki hayaller
 Bitmeyen beste an'ın sinesindeki uyumlu ezgiler

Bütün benlikleri yutan zamanın o kara deliğinde benliksiz sevginin tecelli öncesindeki sessizliğinde an'ın huzuru var.

Gönlün bütün gönüllerde, özün kendi sâfiyetin de doyumsuz harmonisi var.

Bilir misin ki, özlemin aşka dönüştüğü, aşkın hakka uçtuğu gönül kapısından ancak benliksiz titreşimler geçer; şehidler, sıddıklar geçer.

Titreşimlere perde olan şey nedir diye sorsam? Der misin ki; titreşimlere perde olan şekildir. Zihindeki çizgidir. Perde olarak tanımladığın her şey hem perdedir, hem de hiçbir şey değildir. Değer ölçülerin titreşimlerini yönlendirir, bilir misin? O, seni perdesiz sever, sen O'nu kendi perdenle seversin. Bilir misin?

An'ın sesi canın sesi; can ile cânan birdir ikisi.

Gönül kabı aşk olanın kırığından muhabbet akar. Akan ırmak donuk değildir; muhabbet gönle hareket verir.

Titreşen her şey canlıdır
Ancak dalga boyu farklıdır.

Aşığın gönlünü hor görme
Sur'a üfleyen neyzendir o,
Aşkı gönle perde bilme
Gönlü diriltten niyazdır o.

Ey Sevgili! Kendine çekemediğini bırak gitsin. Renklere yönelen kendi rengini bulsun.
Ey hakikat nûru! Güneşin gölgeyi kendine çektiği gibi, bizi de öyle çek kendine.
Karanlığımız nûruna boyansın, yokluğumuz varlığıyla aydınlansın.

Gönülde canlı olan mânâ sende
Daim olandır.
Dilerim o imânın olsun hakkda
Mahfuz olandır.

Mümin gönül sevgiliyi dile getirir
Aşık gönül sevgilinin dilidir.

Yokluktan gelip yokluğu çeken zelzeleyi göremezsın ama bıraktığı izi de inkâr edemezsın.

Sevgili neredeyse gönül de oradadır, onu düşünceler kafesin de tutamazsın.

Gece nasıl aydınlıksa mehtabın ışıyla gönül de öyle aydınlıktır muhabbetullah nûruyla.

Güzel olan bakıştır. Sevgilinin gözleri âlemlere muhabbetle bakar. Keçinin gözleri bedeni doyuracak ot arar.

Benliğin saçını kesersen, o saç daha da gür çıkar. Kesmek de perdedir. Kestiğini zannetmek de.

Tatlı su membağı gönülde dururken acısöz aramak neden?

Rahmanın nefesi özünden eserken siyrete suret aramak neden?

Gidenin ardından koşturma; giden, nasibin değildir.

Gelenin önüne kendini koyma; gelen gayrın değildir.

Herkezin rızkı kendi dengine; sirkeyle şarab bir değildir.

Akıl, hocalık tezgahını kapattı mı, bütün malların önceden satın alınmış olduğunu görür.
 Övülmeye tamah eden halkın dalkavukluğuna yaslanır.
 Herkezin yürüdüğü yol en güzel yoldur,
 İsterse o dikenlerle dolu olsun
 Herkezin kitabı yazılı olandır
 İsterse o kafiyesiz olsun.

Feryadı bülbüldendir bilme
 Yanıklığı güldendir o,
 Aşkî aşkıktandır sanma
 Varlığı hakktandır o.

Gönlün gönlü sevmesi ezeldeki hüküm gereğidir kalem yazdıysa cürmün günahı ne!
 Dedim ki; muhabbet olmasaydı gönle ne gerek vardı.
 Akıl her kapıya çanak tutardı.
 Dedi ki; Ey aziz! Aşkî gönlüne hapsedemezsin.
 Gönlünü bırak da öyle gel. Bütün âlemler muhabbet nûruyla doluyken gönlünün ne
 hükmü olur. Kum zerresinin hükmü neyse aşk deryasının önünde gönlün de hükmü odur.
 Gülsuyuna beden mi gerek! Bilmez misin ki lütuf da aşkıdır, kahır da. Aşk odur ki sende
 ne varsa hepsi yokluktur. Yokluğa ermeyenin secdesi noksandır.

Aşk, gönle perde olur mu?

Ey gönül! Kendini aşkın mazharı bildin.
 Aşkın yüceliği hakk nûru oluşundan ötürü
 Gönlün güzelliği aşka mazhar oluşundan ötürü.

Altı devir bekledim
 Yeniden coşup köpürmek için,
 Mânâ madeninden geldim
 Can yüzünü görmek için,
 Burakımı aşkda buldum
 Hakka geri dönmek için.

Mânâ maddeyi kendine cezbeder. Madde de mânâyı kendine kabul eder.
 Soyut aşk somut aşk da ifadesini bulur. Her aşkın dönüşü başlangıcadır.
 Âlemlerin oluşumu aşkın kendisiyle kucaklaşmasıdır.
 Somut sevgi muhabbet denizinde bir köpük gibidir. Aşkın sureti o denizde gezinir.
 Gönlün özelliği mânâ ve maddeyi kendinde birlemesindedir. Zira, gönül hem seven, hem de
 sevilendir. Köpük, denizde eriyince somut sevgi soyut aşka dönüşür. Suretler gönülden silinir.
 Hakiki aşk Rabbin zâtına olan sevgisidir.

Aşk gönle perde olur mu?

Aşkın perde oluşu, somut sevgi köpüğünün suretine takılıp da gönül gözünün muhabbet
 deryasının enginliğini görememesi gibidir. Hani balıkların suyu görememeleri gibi.

Aşkın perde oluşu, o mânâ denizinde benliğin görseiliğinden erimemesidir. Dişilik-
 erkeklik, analık-babalık sıfatlarına bağlanıp aşkı, sebeplerle, olaylarla, kişiliklerle açıklamak,
 aşkın oluşumundaki mânâyı anlamamak; an'ı yaşarken, zamana kapılmak onu perde hâline
 getirir.

Mürşidin müride perde olması da bu mânâ itibariyledir. Aşkî aşk da yaşamak aşkî nefislere bağlamamaktır. Zira, aşk hakttandır ve varlığı zâtın sıfatı olmamasındandır. Sıfat ise zât dan ayrı bir varlığa sahip değildir.

Sıfatı zât olarak tanımlarsak sıfat zâta perde olur. Aşk'dan amaç görsel benlikten erimektir, gönül eğlendirmek değil. Takdiri ilâhi bu eriyişi bir lütuf öngörmüş, aşkda yaşananlar lütûf ve kahrın ne kadar iç içe birbirinin aynı olduğunu göstermiştir. Aşk odur ki aşkî kendisine perde değildir, aşık da maşuk da aynıyla kendisidir. Hamd edilen mabud hayaldeki sevgili değil, Varlığın kendisidir.

Seven ve sevilenin birliğinde hani nerede ikilem!

Aşk aynasında kendini gören kendini bildi gitti ikilem!

Aynada kendini göremezse aynaya tahammül edemez insan. Sevdiğinde kendi benliğini bulamazsa Sevgiliye sâdık değildir insan. Aşkî nefsinde bulamazsa aşka da hased eder insan.

Aşkın rengi yoktur. O her renge bürünür. Her surette görünür safî aşk her kadehten sunulmaz. Kadehi billurdan, ikramı Rabbından olsun.

Aşk bilgide değil gönüldedir

Tevazu varlıkta değil yokluktadır.

Kimse kalmayınca Senden gayrısı âlemde, kendi kendinle tecellinle ne hoş bir mânâdasın. Ne alanın ne de verenin olmadığı bağdasın.

Gönül davulu suskun; düğün gününü bekler.

Her mevsimden beri deryadasın.

Güzelliğini dokusam gönülde,

Sevginden bir kilim olurdu erlere.

Tevhidi anlatsam âleme,

Sözlerim perde olurdu dinleyen sevgililere.

Allah'ım! Kendini en iyi kendin bilirsin.

Kim sana seni anlatmağa çalışırsa her harfî kendine perde olur. Her ferdin tevhidi kendi katındadır.

Tevhidin hakikatı aziz zâtınladır.

Sözlerin çeşnisi mânânın birliğini bozmaz; Hakk'ın zenginliğine misâl olur. Söz mânâyâ vesiledir. Mânâ sözün sahibidir.

Noksan olan her ifadeden Seni tenzih ederim. Kendini en iyi dile getiren kendinsin. Seni tesbih ederim.

Ey dost! An'ı yaşamak anın içinde senlik-benlik hırsından erimektir. Ad-san çarşafından soyunan nefis ruhun mutlakîyetinde zamanın kayıtlarından kurtulur. Zamana bağımlı olmayan zamanın sahibine varır.

Aşkî emsal alan aşkın kendisi olur.

Her ferd aşkî kendi istadınca yaşar.

Her can Cânanı kendinde bulur.

Aşk gözüyle bakan bir sevgili bulursan onda hakk sıfatını görürsün,

Hakk gözüyle bakan bir ferdi görürsen onda kendi zâtını bulursun.

Aşk Hakk'ın gönüllere indirdiği bir hükümdür.

”Allah ve Resûlü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur” (Ahzâb 36)

Âlemde Hakk'ın hüküm vermediği bir iş var mıdır?

Muhabbetden daha hakiki bir fiil var mıdır?

Her işin aslı aşka dayanır. Zira o hüküm ezelde yazılmıştır.

Birliktelik de aşkın gereğidir ayrılık da.

Neşe de öyledir hüznün de. Aşka selâm olsun.

Her iş sana seni buldurmak için.

Hakk'ın selâmı seni özüne vardırmak, noksan sıfatlardan arındırıp kendi sıfatlarıyla diri kılmak için. Vesileyi gaye bilme. Hakk'ın hükmünü gönlünde bulmuş olan için seçme hakkı yoktur; hükme riayet vardır. O hükmü görsel varlığına bağlayan için nedamet vardır, pişmanlık vardır; mülkü kendinde gördüğü için seçtiğini zannetmek vardır. Malı teslim eden için sükût vardır. Zira, yapan da yaptıran da O'dur.

Suyun kaynağına varan içtiği sudan emindir. Tatlılığının ve serinliğinin yerin yokluğundan varlığa miracından olduğunu bilir.

Resmi verdin mi resmedenle berabersin
Canı verdin mi can verenle berabersin

Kendin için değil Hakk için varsan bu âlemde, âlemde sana ne!

Ya kulluğa talib olacaksın ya efendiliğe; ikisi birlikte yürümez.
Ya kendini seçeceksin ya aşkı; aşık kendini bilmez.

Maksadım kalb kırmak değil, kalıp parçalamak. Öyle ki, varlıksız kalan onu bulmak için Hakk'a gitsin; varlık hazinesinden diri bir gönül dilesin. Aynadaki sırrı korusun ki karşısındaki güzeli görsün.

Sırr taşımayan cam ayna olamaz
O halde her cam ayna sayılmaz.

Ayna kırıldı mı, kırılan parçasından yüzünün bir bölümünü görürsün, tümünü değil.
Maksat bütünü görmek, ayna kırıp dökmek değil.
Bil ki, her ayna da kristal ayna değil.
Hiçbir iş, hiçbir sebep boşa değil.

Toprağa düşen yağmur bereket olur tahıla dönüşüp gönle inen sevgi rahmet olur
Sevgiliye erişir.

Aşk beni benden aldı
Ne takat ne meşakkat bırakmadı,
Can Cânanın eşiğine vardı
Ne saz ne söz bırakmadı.

Semeri eskise de kısrak güzelliğinden bir şey kaybetmez
Söz eğer de mânânın yüceliğine hâlel gelmez.
Her şeyi benliğin için yapıyorsan, kendini geçici olanla oyalıyorsun demektir.
Yaptığın iş Hakk içinse. O'nun senin işine hiç ihtiyacı yok.
Eğri cetvelin ne kendine ne kimseye faydası yok.
Dürüst ol ki yararlı olasın; hiç değilse kendine.
Noksanlığı karşındakinde arama. Kendin tam olaydın onu da tam görürdün. Aşka dalsaydın, ne kendini ne de karşındakini görürdün.

O da olsun, bu da olsun derken, bir ömür geçer. Olmayı, ölmeyi bıraktın mı gönül huzura erer.

Yüksüz eşiği çayıra salarlar, karnını doyurup yük taşır hale gelsin diye. Cahile de ilim okuturlar, öğrendiğiyle iş tutsun diye. Ne eşek yük taşımayı sever, ne cahil işinden hoşnuddur. Biri anırır, diğeri bağırır; şikâyetleri müşterektir. Zira, hiçbiri varlık sebebini ve neşesini bulmamıştır.

İnsanın seçtiği hep kendisidir. Hep kendisinden bahseder. Kendini gönülden bıraktımı seçilmişliğe erer.

Düşme korkun varsa, sakın dağa tırmanma; düşmene vesile olur. Düşüp de can verene aldanma o, maksadına varmıştır. Aşk bulmamış kişi bir suretten diğerine koşar. Aşk da kaybolan ise aşkı için kendi canından kaçır. Canını seven kendini kurtarmağa baksın. Aşk bu! Kimi kapacağı belli olmaz. Aklı olana dokunmaz. O, ona gönlünü vereni alıp gider.

Hiçbir acı sonsuz değildir
Aşk bir tutku değildir.

Sordum; gönül der ki, ''aşk ona gönlünü vereni alıp gider.''

Bu sözünde doğru mudur?

Dedi ki; en doğrusunu Hakk bilir itirafı boşa değildir.

Söz, mânâ âleminin tecümanıdır. Mütercim tercümesinde noksansa mânâda kusur arama.

Aşk ona canını vereni alıp gider. Gönül dağıtmak kolaydır. Onu zâhidler yapar. Zor olan gönül dağıtmaktan vazgeçmektir. Onu garibler yapar. Zira, dağıtacak gönülleri kalmamıştır.

Gönül anahtara, can da kapıdır. Kapıyı açmayan anahtar ne işe yarar? Hakk kapısının anahtarı kulluktur.

Nefsin hazzında yokluk mu aranır?

El öpüp, öptürmekle kulluk mu bulunur?

Lambayı görüpte aydınlığa kavuştuğunu zannetme. Bir taş atışta bilgi lambası kırılır. Ne kadar taşlanan mehtabı söndüremezsin; nerede kalmış güneşin aydınlığına erişmek.

Aydınlığın kulaktansa o kalıcı değildir. Söz elden gitti mi ufkun daraldığını görürsün.

Aydınlığın aşktansa o, hiç sönmeyen güneştir. Sonradan olma lambadan değil, ezelde olan mânâdandır. Işığı Hakk'tandır.

Her titreşimin bir mânâyı davet eder. Mânâda surete bürünüp gelir.

Yıldandan bahseden yılanı koynunda bulur.

Akrepliğe heveslenen akrebe yem olur.

Herkez gönlündekiyle hemdem olur.

Niceleri tokat yerde diline hakim olamaz.

Nefsi ithamdadır da bir türlü huzuru bulamaz.

Güzelden söz et ki güzeli göresin

İyilik gözüyle bak ki iyiliğe muhatab olasın.

Celalli olmak kolaydır. Zor olan cemale bürünmektir

Rahmetin gazabı geçmesi boşuna değildir.

Güneş görmeyen ağacın meyvası tad vermez

Kusurunu kabullenmeyen noksanını bilmez.

Kusurunu sevgilide değil sevginde ara

Güzelliği surette değil bakışında ara.

Kişi çıyanlık sıfatlarını kendinde toplamak isterse, ona kim ne diyebilir!

Sivrisineğin bile akıllısı var, aptalı var. Aptal olanı gün ortasında pervasızca saldırır; ecele tez teslim olur. Akıllısı senin düşüncenden, titreşiminden niyetini sezer de hiçbir yere konmaz. Konduğu yerde de bir an'dan fazla durmaz. Geceyi bekler. Sabreder.

İnsan, varlığının beşeri sıfatlarına öyle bir konmuştur ki gözü özünü görmez. Bir sivrisinekten daha akıllı ve değerli yaratılmıştır ama kendi değerini bilmez.

Sivrisinek insandan nasibini alırken o, kendindeki nasibi aramaz. İnsandaki cevheri görmek için ona insan gözüyle bakmak gerek. Aşık görmek için maşuk gözlü olmak gerek.

Bir gönül arardım âlemlerde gördüm ki âlemler gönlün kendisi imiş.

Bir can arardım aynalarda gördüm ki aynalar tek can imiş.

Bir güzel severdim gizimde gördüm ki sırrımdaki güzel özümde imiş.

Gece gündüzün içinde saklıdır da o yüzden geceyi gündüz vakdi göremezsin. İnsanın kendi iç âlemine seyahatteki amacı da özünde saklı mânâyı keşfetmek içindir. Zira, yaşanmayan bir mânâda gözler O'nu kavrayacak idraka varamaz. Yaşanılan ise ancak kendi bakışı ve becerisiyle sınırlıdır. Yaptığı işten aldığı zevk bireyin kendi âleminin hudutlarını da belirler. Amaç gönlümü hoşnud etmek? Gönülleri mi!

Yoksa hakikat hepsinin ötesinde mi?

Dedim; un aynı un ama ekmeğin tadı aynı değil.

Dedi; hamur aynı hamur ancak yoğuran el aynı değil.

Dedim; can aynı can velâkin bakışlarındaki sıcaklık aynı değil.

Dedi; göz aynı göz ancak ondan bakan aşığın gözleri değil.

Birlikteliğin güzelliği sâfi sevgidedir. Senlik-benlik kavgasının bittiği yerde nefsin kendini isbat külfeti düşer. Seven ve sevilen sevginin hakikatine erdimi, öyle bir benliksiz sevgi oluşur ki nitelik ve nicelik ötesidir. Zira;

Allah aşkı bütün aşkların evvelidir.

Sona eren her aşk evveline geri döner.

Misal ve teşbih kapısında mekân tutan aşık, suret aşkında maşuk'a bakar.

Tenzih denizine dalan suretten mânâyı koşar.

Celalle cemali birleyen Hakk'ı Hakk'la yaşar.

Birlemekten kasıt ifadelerdeki mânâları birlemektir. Zira, varlık bölünüp parçalanmamıştır ki onu birleyesin! Kişi ancak kendi bölünmüşlüğü bütünlüştirebilir. Nereye dönerseniz O'nun yüzünü görürsünüz, davetiyle bakışını düzelterip, özünü görebilir.

Bir mânânın ifadesini bulduğu en belirgin yer onun yüzüdür. Mânânın görünümü yüzdendir. Nitekim gözler yüzdendir. Gözlerin O'nu ihata etmemesi, Tek'in çokluk içindeki gizliliğini gösterir. O'nun gözleri kavraması ise, Tek'in bütün görünümleri kapsamasına delildir ve görünümünün hepsi de sevgidendir.

Çokluğun içinde Tek mutlaka vardır. Teklikte ise ancak Tek hükümrandır. O'nun yüzünden gayrı herşey helâk olacaktır ki, Ahad'ın zâtî birliği içindeki tecellisinden gayrı herşeyin yokluğa çağrıldığı hakikatı belirgin olsun. Suret mânâyı açılan kapının bir yüzü, mânâ da surete açılan kapının diğer yüzüdür. Sevgi, kendini ifade edeceği sureti mutlaka arar ve bulur. Aşk zâhir olur; bâtın belirir.

Zaman, sanki bir perde varlıkla yokluk arasında. An'ın içinde an'dan gayrı ne var, hayal ve zan yoksa. Sevginin içinde sevgiden gayrı ne var, senlik-benlik yoksa. İnsanın değeri inandığı mânâlara sahip çıkmasından anlaşılır. Yiğitlik odur. Dilin söylediğini gönül yalanlıyorsa, o söz boşadır. Hamur benliksiz sevgiyle yoğrulduğu zaman daha diri daha

lezzetli. Koşulsuz aşkda gözler daha parlak daha nûrlu. Her aşığın ifadesi kendi hâlidir. Gökkuşağını tek bir renge boyamak kimin haddine! Bilmezler mi ki, Sevgiliye erişilmez. Sevgilinin sevgisi onlara erişir.

Bir sözki dilden sıçrar o, rüzgârda savrulan çekirge gibidir.
Bir mânâ ki gönülden doğar o, hiç batmayan güneşin feyzindendir.

Herkez kendi âleminden hoşnuddur. Hakikatı kendi anladığı yoldan varmağa çalışır. Kabiliyetinin çektiği yola yönelir. Hakk dileyseydi hepsi aynı yoldan yürürlerdi.

Mâdem ki dinde zorlama yoktur, o halde bu telaş kimin için?

Hakk'ın sıfatlarında hem lütuf hem de kahr var.

Niyetlerine göre o sıfatlara bürünüp, kendilerine uygun mânâ rengine boyananlara niçin şaşırıyoruz?

Ârif kişi şaşkın değil aşkındır. Bakışı çığ değil yanıktır. Kişi kendi değerini bilmedikten sonra falan filanın değerli olduğunu bilmesinin ona ne faydası var!

Hakk'ın bir kulunu koşulsuz sevip ona karşılıksız hizmet etmek, benlik için yapılan nafile ibadetten daha değerli değil mi?

Gece uyanık kalmaktan kastedilen mânâ; nefsin karanlığında Hakk'dan gafil olmamaktır.

Bütün gece yeyip içmek için uyumuyorsan o uykusuzluğun uyanıklıkla ne ilgisi var!

Gerçek uyanıklık farkındalık'tır; kendi yokluğunun huzuruyla özdeki varlığın, ölümsüz dirinin farkına varmak halktan ölüp Hakk'da uyanmaktır.

Gönül vermeyen aşkı bulmaz
Özüne ermeyen hakkı bulmaz

Zırdeliler olmasa deliliğin (mecnunluğun) kıymeti anlaşılır mıydı? Kendi benliklerine tapınanlar zırdeli değil de nedir!

Deliliğin hakikatı, sevginin kendi benliğini aşmasıdır.

Aklına güvenene kanma o, benliğini sevendir
Diken hor görme o, güle beden verendir.

Diken celâli gül de cemâli tanıtır. Bülbül ise mecnunluğun türküsünü söyler.
Zır delileri ise bırak kendi hallerine; oynayadursunlar kendi benlikleriyle.
Gönül evine sığınmaktan daha güvenli bir yer varmıdır. Âlemde; mademki Sevgili mümin kulunun gönlünde.

Hani o mümin kul, nerede?

Dedim ki; ya canlı bir kitab bulacaksın.

Ya da sen o kitab olacaksın.

Dedi ki; cümle âlem canlı bir kitabdır zaten.

Dileyen okusun kendindekini; okumuş olur bütün âlemleri.

Dedim ki; ya gören bir göz bulacaksın.

Ya da sen o gören göz olacaksın.

Dedi ki; cümle âlem olmuş tek bir göz

Sanma ki vardır farklı bir göz

Gör kendini; görmüş olursun bütün âlemleri.

Dedim ki; ya seven bir gönül bulacaksın.

Ya da sen o seven gönül olacaksın.

Dedi ki; sevgisiz bir gönül yoktur âlemde
Bütün gönüller tek bir gönüldür gerçekte.

Şu ya da bu olmaya heves etmek, hayale varlık vermektir. Kendi hakikatına yönelip insan olmak insana yeter.

Nerede o gönül deryasından inci çıkaranlar!
Nerede o can behçesinden sevgi sunanlar!
Nerede o Kaf dağından nûr taşıyanlar!

İçtiğin su, bastığın toprakta kimin sevgisi, kimin izleri var!

Hangi gönül kubbesinde O'ndan yansımayan bir ses bulunsun!
Hangi bedende O'ndan koku almamış bir gönül bulunsun!
Hangi gözbebeğinde O'nun nûrundan ışıkmamış bir bakış bulunsun!

Yetsin gayrı senlik-benlik söylevleri!
Gelin dostlar sevgi içelim bu gece ve her gece
Bülbülün gönlünden vuslat şarkısı dinleyelim.

Güzelliğin gözlerini seyredelim ışıldayan bakışlardan gözü güzel yapan nedir söyle!
Bakışlarındaki safiyetinden gayrı.

Gönlü gönül yapan nedir söyle! Özündeki muhabbetinden gayrı.

Dertsiz bir gönül gönül sayılmaz
Aşksız bir gönül nûrlu sayılmaz
Sensiz bir gönül canlı sayılmaz.

Kimi bitki vardır taşı deler kendini gösterir. Varlığını ifade için bir engel tanımaz.
Kimi gönül vardır özünü dile getirememenin hüznünü yaşar.
Her an Sana yakarmayan gönül var mıdır âlemde?
Her an Seni çağırmayan bir dertli var mıdır kubbende?
Bizi de öyle kabul eyle. Bizlere de lütfeyle sonsuz rahmetinle.
Söze sözle karşılık verme; sükûtu yeğle.
Gönlün hâli değişti mi sözde değişir küfür imâna yönelir.
Değişip tükenmeyen gizli hazine gönüldeki sevgidir.
Zira o, Rabbından karşılıksız gelir.

Kimi kab vardır içindekini serin ve temiz tutar.

Kimi kab vardır içindekine kasvet basar.

Kimi de kabını kırıp özündekiyle bir olmuştur; içiyle dışı mânâsının aynısıdır.

Karşısındakilerden sevgi özverisi bekleyenler, beklentilerinin benliklerine delil olduğunu görmezler mi?

Kırılısın benliklerin buzdağları. Aksın serin sular muhabbet ve rahmet denizine.

Kişi kendini beğenmeye görsün, gayrı kimseleri beğenemez.

Dil eleştiriyi benimsemeye görsün, gayrı ölçüsünü bilemez.

Canım o cana kurban ki; her attığında kendini vurduğunu bilir. Sevginin ve bağışlamanın en değerli inci olduğunu bilerek onu göğsünden ayırmaz.

Benliğine dokunan sözleri kendine biriktirmez.

Biriktirdiği sermayesi benliksizliğin huzurudur.

Özün özünde farklılığa yer var mıdır?
 Aşkın kokusunun yayıldığı semâ da benlik kokusuna sarılmak revâ mıdır? Ey Gönül!
 Hakk'ın her şeyi güzel! Hakk'dan gayrı hakikat var mıdır? Sevmekten maksat
 kendinden arınmaktır.

Dokunmayın can uduna sırrını ifşa eder
 Girmeyin gönül bahçesine aşığı sarhoş eder.
 İnsan olmak ne de yaraşır insanlığına varana
 Hakk'a kul olmak ne büyük bir lütuf o kula
 Sakın kendini arama! Gayba dalmak muhabbet deryasında bilki kurtuluşundur.
 Kendinden kaybolmak gerçek uyanıştır.
 Benliğine verdiğin değer senin bedelin
 Yokluğu seçtin mi bil ki bedelsizsin.
 Her şeye özenir de insanlığına özenmez insan
 Her şeye bakar da özbenliğini görmez insan.
 İster ben olayım ister sen olayım biriz biz
 İster dost olayım ister düşman olayım birbirimiziz biz.
 Gönül bir yol tutmuş gider. Mânâ kervanı onu takib eder. Muhabbet yıldızı kör
 karanlıkta nûrlu bir rehber. Sevgilinin huzurunda bulunmak bütün âlemlere bedel.
 Gel, düşüncenin olmadığı bir gemiye binelim
 Gel, birbirimizi koşulsuzca sevelim.
 Yüklendiğin her bilgi seni ağırlaştırır, uçuşunu zorlaştırır.
 Sal hepsini boşluğa aşkın kanatları sana yeter.
 Yüksüz yükseliş varlığından geçmiş olanlar içindir.
 Öze yöneliş suret ve kalıptan mânâyâ dolanlar içindir.
 Kül ateşin varlığına delildir
 Gönül de aşkın kudretine delil
 Külün içinde senlik-benlik arama. Aşk ateşinde gönül eridi mi, benliğin yokluk
 külünden ruhun ölümsüzlüğü belirir.
 Çiçeğin can suyu yağmur tanesinde gizlidir; sümüklüböcek de öyle. Doğa kendi
 dengesini kendisi bulur. Dengede olmayan kendi doğasına yabancı olandır.
 Dost da sensin! Yabancı da Sen!
 Gönül bir kez seni tanımaya görsün; her belirişin Senden, her özün Senin olduğunu bilir.
 Ey gönül bahçemin ulu sahibi! Uçuşu mu nûrlu kıl. Kanadım Sen, kıblem Sensin!

Bulmak istiyorsan onu, ne aradığını bil önce
 Görmek istiyorsan onu, neye baktığını bil önce.

Şunu da bilki; ne göze sığar ne görüşe görmek istediğin. Ne başı vardır ne sonu aşkdaki
 cilveleşmenin.

Aşka bahane çok ama aşkın özrü olur mu?
 Gönülün hâli çok ama hakkın rengi olur mu?

Bilirim, her ağaç meyva vermez velâkin, ağaç sevenler için ağaç sevgisi onun
 meyvasıdır.

Bilirim, her gönül gül açmaz velâkin, gönül sevenler için gönül sevgisi onun gülistanıdır.

Gül bahçesine daldım
 Kor gibi dağlandım

Gel gör yüzümü
 Can beldesine vardım
 Varlığını canım saydım
 Nûrunun ışığında yıkandım
 Gel gör özümü.

Gönlüm sarhoş feryad eder
 Bende takat kalmadı
 Özüm bir hoş niyaz eder
 Bende söz kalmadı.

Dillere düşmüşsem söyle
 O dil kimin dilidir.
 Düşlere girmişsem söyle
 O suret kimin cilvesidir.

Gönül kurnasında yıkanan kuşlar
 Aşk semâsına kanat açar,
 Vefâ ırmağında yıkanan canlar
 Hakk semâsına kanat açar.

Bahar gelmiş. Sevgilinin kokusu doğayı sarmış. Usta boyacı tabiata serdiği renkleri nûruna örtü yapmış. Göğün ıslaklığı yerle kucaklaşmış; yeşil yeşil bakıyor. Gönül sevdikçe âbıhayat içiyor. Pembeler morlarla el ele. Lâleler güllerle gözgöze. Sümbülle yasemin gönül gönüle güneşleniyor.
 Sevgili hepsinden coşmuş seni çağırıyor.

Yağmur gibi bahçene yağmaya geldim
 Gül gibi gönülde açmaya geldim.

Gözümün sürmesi aşkdır benim
 Gönlümün cilvesi hakkdır benim.

Güneşte buz ne arar! Aşkda benlik ne arar! Acı söz kendini anlatamamanın getirdiği bir aciz itirafdır.

Dilin ettiğini hiçbir düşman etmez nefesine
 Gönlün sunduğunu hiçbir dost veremez kendine.
 Aşk kovanına dalan balarılar aşkın lezzetini bilir.
 Arı vızıltısına kulak kabartan ancak vızıltıdan haber verir.

Sevmek öze yönelmek demektir; ama benliksiz. Aşk dan anlaşılan mânâ, arzu ve hayallerin tatmini olmamalıdır. Sevgi bir tutku ve bencillik demek değildir. Gurur ve öfke gerçek aşkda yoktur. Kendine yakın hissettiğini kucaklayıp acılar mı paylaşmak, uzak hissettiğini dışlayıp umursamamak yoktur. Sevgiyi belirli suretlerde tanımlamak ve sınırlandırmak yoktur.

Kendinden kurtulmamış olan kendine sınırlar çizer. Benliğini bırakan hayallerin ötesine geçer.

Aşkın sınırı da yoktur, kalıbı da .

Her kim hakikatı ve karşılıksız sevgiyi tanımayı dilerse bu mânâlardan geçmek durumundadır. Hakikatın belirışinde, görünüm ve oluşumunda yani dinde asla zorlama

yoktur. Kim ki farklılığın sınırları içinde kendini hapseder; kendi nasibinin de hudutlarını çizer. Gönül şahiddir O'nun işlerine her an yepyeni görünüşlerine. Sınırları çizdiren, hayallere can veren Sensin. Aşk lütfeden de Sensin.

Her günün bir özlemi var. Benim günüm de, özlemim de Sensin.

Dokunsan gönül çeşmeme
Âbıhayat fışkırır,
Çağırsan gözyaşımı
Billurdan inci olur.

Sevmeden yaşayacaksak bize o can ne gerek!
Koşulsuz seveceksek bize o gam ne gerek!
Bize bir can gerek bin can değil!
Bize bir aşk gerek bin aşk değil!

Ne kadar yerseler bizi o yergi kurtuluşumuzdur bizim
Ne kadar sevseler bizi o muhabbet sahibimizdir bizim

Şu dünyanın üç kuruşluk opera olduğunu duymadın mı?
Sevgili sevdiğinin her hâlini hoş görür
Aşk şarta bağlayanın sevgisi henüz hâlis değildir.
Aşk olmasa gönül de yok olur.
Aşkın uğruna yok olmuşum ben.

Gönül ehliysen eğer gönlünden bize bir haber ver
Aşk ehliysen eğer Sevgiliden bize bir haber ver

Ne Sensiz bir aşk olur
Ne can Sensiz bir an durur.

Gönlünden hiç eksilmeyen aşıkların feryadıdır ancak. Gönül hangi limana girmişse söz de o sulara demir atar. Söz zinciri boşaldı mı gönül teknesi deryanıdır artık.

Akıl kendi benliğini bilir
Benliksiz gönül âlemleri bilir.

Hâl'in ne ise sözden anladığın mânâ da odur
Gönlün nerede ise aşktan bulduğun da odur.

Kimse kimseyi kendinden fazla yoramaz.
İnsanın görmeğe tahammül edemediği varlık başkalarının değil bizzat kendi görsel benliğidir.

Zihnın zan ve hayalleri özdeki mânâyâ vurulan birer kilit gibidir.
Kendini unuttuğu an huzura kavuşur benlik.
Görünüşe aldanma; tartıda neyin kaç ayar çıkacağı belli olmaz.

Göz gönle açılan bir pencere gibidir
Aşğın gözünden gönlünün sırrı belirir.

Seni gördüm görelî her suret gayrı yabancı değil bana
Seni sevdim seveli bu âlem gayrı düşman değil bana.

Toprağın reddettiği bir tohum, denizin dışladığı bir nehir var mıdır? Varlığına pişman bir bitki hiç gördün mü? Her an yeni bir mânânın belirişine tanık olmak varken neden insan kendi özbenliğini itham eder?

Neden özdeki koşulsuz güzelliği yaşamayı niyaz etmez de varlığını üç kuruşluk beklentilere teslim eder. Neden varoluşu olduğu gibi benimseyip aradan çekilmezde, her şeyi zihnince ve bilgisince tarif ve tasnif edip zannındaki âlemin hudutları içinde özünü hapseder?

Yetkin insan hâl'inin de vaktinin de sahibidir. Zira, kabı özbenliği ile dolu olup varlığının hakikatine teslimidir.

Eline her kılıç alan kahraman değildir.

Her seviyorum diyen aşık değildir.

Her soluk alan benliksiz değildir.

Yusuf'un yüzünde hakk cemâli tecelli eylemişken
Nemrud'un yüzünü görüp de ne yapayım!
Dostluk şerbeti sunulurken gıybet zehrini niçin içeyim!
Aşkla diriyyiz biz damarlarımızdan sevgi akar.
Hakk'la ölümsüz biz özümüzden dostluk coşar.

Bahçemiz de benlik kafesi yok bizim. Bütün kuşlar hür ve serbesttir dilediklerince uçmak için.

Küp değil küpün içindekidir asıl gaye olan
Zevk değil kendinden geçmektir aşktan murad olunan.
Dere deryaya vardı mı onu artık dere bilme, deryadır o
Can aşk şarabından tattı mı onu artık ölü bilme, hayattır o.

Gör geç ey gönül şu dünyanın cilvesini,
Duy geç ey sevgili nefsin sitemlerini.

Çoktan aldanmışsınız biz şu gurbet ellerine düşe
Çoktan yıkılıp gitmişsınız şu aşk derdini dert edine.

İsimsiz bir ferdiz her sıfatı kabul edeli üstümüze
Renksiz bir gönülüz her solukta renkten renge bürüne.

Ne zamana kadar bu saklamış, bu naz, bu bekletme!
Ne zamana kadar bu feryad, bu hasret, bu söz etme!

Sözümüz kendimizedir bizim; kimseye öğretecek bir bilgimiz yoktur, dostluğu paylaşmaktan öte.

Muhabbeti fırsat bildik mânâyı şekilsiz sevmek için
Kulluğu lütuf bildik sahibimizi birlemek için.

Duygularımızın açıkta olması bizim gizliliğimizdir
Aynaya ayak olmamız bizim kimliğimizdir.

Duyduğumuzu hep Hakk'tan işittik. Eylemdeki kusur ve günah bizimdir.

Bizi kim nasıl bildiyse biz oyuz zannın hayal perdesinde
Zan ve benlikten arındık mı biz hep oyuz sınırsız sevgisinde.

İnsanı putlaştırmayı haram kıldık nefsimize
Her haramı gayrımıza değil nefsimize lââyık bilmişiz.

Secdemiz Hakk'adır her surette
Aşkımız yine O'nadır her vesilede.

Şeriatı hakk bildik Hakk'dan geldiği şekliyle
Kimseyi yargılamadık şeriat dışıdır diye.
Hakikatı gönülde bulduk kendi nasibimizce
Gönül kırmamak için kendimizi kırdık idrak edilmesede

Denizin getirdiğini deniz alır götürür
Hiçbir zerre Varlık dışında değildir.

Ne kusur ettiysek kusur aynada değil benliğimizin pasındadır.
Ne güzel görüldüyse güzellik çerçevede değil aynadadır.

Dilerim Hakk'tan herkeze peşin versin sâlihamelleri kadar değil,
Dilerim Hakk'tan herkeze sınırsız lütfetsin arındığı kadar değil,
Dilerim Hakk'tan herkezin kilidini açsın görebildiği kadar değil.

Öze dönmek özden ötesini görmemektir.
Hakk'ı sevmek her inançta ona hürmet etmektir.

Her sözün bir sonu vardır
Sözün sonu O'na varmaktır.

Vakde bağlı olan vakit gelince gider
Vakdin sahibine bağlanan vakitlerin ötesine geçer.

Özümün sesi burada biter
Hiç bitmeyecek olan sizinledir.

